En bok från SAGA

Jonathan Swift

GULLIVERS UNDERBARA RESOR

I VARJE BOK FRÅN SAGA FINNS DET ETT

Exlibris är latin och betyder *ur boken, ur boksamlingen*. Ett exlibris är ägarens »märke». Det talar om vem som äger boken.

På detta blad får Du Ditt eget exlibris för den här boken. Gör så här: Texta Ditt namn på den streckade linjen i den vackra rutan här ovanför. Klipp sedan ut Ditt exlibris och klistra upp det på främre pärmens insida (lite ovanför sidans mitt och något längre in mot bokryggen).

KLIPP HÄR.

Ditt namn tryckt på femtio exlibris får Du när Du samlat fem sådana här remsor ur fem böcker från SAGA

VÄND

I VARJE BOK FRÅN SAGA FINNS DET ett sådant här exlibrisblad. Om Du samlar fem böcker från Saga och klipper av remsan nederst på varje blad så kan Du få *femtio nya exlibris till Dina övriga böcker* — och Du slipper texta Ditt namn på dem. **Du får Ditt namn tryckt.** Du skall bara i Din bokhandel lämna in de fem remsorna med Ditt namn och Din adress. Om några veckor får Du då Dina femtio exlibris med posten.

— — — — — — — — — — — — — —

Namn .....

Adress .....

Postadress ..... Ålder .....

Jonathan Swift / Gullivers underbara resor

JONATHAN SWIFT

Gullivers underbara resor

SVENSK LÄRARETIDNINGS FÖRLAG
STOCKHOLM

ENGELSKA ORIGINALETS TITEL
Travels into several remote nations of the world.
By Lemuel Gulliver

ÖVERSÄTTNING OCH BEARBETNING
Hugo Gyllander

ILLUSTRATIONER
David Ljungdahl

OMSLAG
Peter Edwards

© SVENSK LÄRARETIDNINGS FÖRLAG
SAGA 10

Elfte upplagan
58—65 tusendet

AB ÆETÅTRYCK • AHLÉN & ÅKERLUND, STOCKHOLM 1957

Innehåll

Min ungdom och mina första sjöresor	7
Skeppsbrottet	10
Jag vaknar som lilleputtarnas fånge	12
Jag förvånar lilleputtarna genom min glupskhet	15
Jag förs till huvudstaden	20
Kejsaren kommer på besök	27
Lilleputtarna är påflugna	30
Jag väcker oro vid hovet	33
En lustig undersökning	34
Kejserliga livvakten svimmar	39
Mina förströelser i Lilleputt	41
Ett ståtligt skådespel	45
Jag blir fri	48
Jag besöker huvudstaden	52
Jag besegrar Blefusku	57
Jag drabbas av kejserligt misshag	64
Jag inbjuds till Blefusku	66
Hur jag släckte eldsvådan i kejserliga slottet	67
Ett och annat om Lilleputt	71
Jag får nya kläder	73
Kejsaren häpnar över min aptit	77
Sammansvärjningen	79
Jag lämnar Lilleputt i all hast	86
Kejsarna kan inte enas om mig	89
Ett lyckligt fynd	91
Jag lämnar Blefusku	95
Hemma igen	97

På nya äventyr 102
Jag fångas som en kattunge 105
På middag i en jättefamilj 112
Jag möter katter och hundar 115
Jag besegrar råttorna 118
Lilla Glumdalklitsch 121
Man förevisar mig på marknader 125
Jag blir hovman 129
Jag vållar konungen huvudbry 132
Jag bosätter mig vid hovet 134
Jag kämpar för livet 139
Landet Brogdingnag 143
När man är liten 148
Jag seglar i ett tråg 155
Mitt liv hänger på ett hår 158
Jag gör musik 163
Jag gör en flygfärd 166
Jag kommer hem igen 169

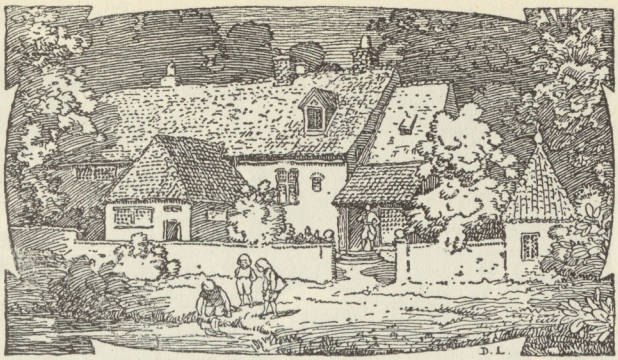

Min ungdom och mina första sjöresor

Min far hade en liten gård i Nottinghamshire i England. Där föddes jag som den tredje av fem söner. Vid fjortons års ålder skickades jag till en skola i Cambridge och stannade där i tre år. Jag var intresserad av studierna och läste flitigt. Men eftersom min far inte hade råd att låta mig studera längre sände han mig till en berömd fältskär i London vid namn Bates, för att jag skulle få lära mig ett yrke och själv kunna förtjäna mitt levebröd. Hos doktor Bates stannade jag i fyra år och lärde mig under den tiden allt som hör till fältskärens yrke, att behandla sår och att operera. På lediga stunder sysslade jag med andra saker som roade mig. Jag hade alltid drömt om att få komma ut till sjöss och se mig om i världen, så därför läste jag nu matematik vid sidan av medicinen och försökte sätta mig in i grunderna för seglingskonsten.

Efter min lärotid hos fältskären återvände jag till mitt hem och stannade där en kort tid. Min far och några förmögna

Vid sidan av medicinen studerade jag matematik

släktingar hjälpte mig sedan, så att jag skulle kunna studera vidare i Leyden i Holland. Där låg jag i tre år vid universitetet och läste medicin.

Sedan jag återvänt till England blev jag på doktor Bates rekommendation antagen till läkare på ett skepp som hette Svalan och som fördes av kapten Abraham Pannell. Med briggen Svalan seglade jag i flera år.

När jag kom hem igen efter min sista resa med Svalan, beslöt jag att för en tid slå mig till ro på landbacken. Jag bosatte mig i London och började praktisera som läkare och fältskär. Jag fick många patienter och allt gick mig väl i händer. Så småningom köpte jag mig ett litet hus och gifte mig.

Men efter några år vände lyckan mig ryggen. Jag fick allt färre patienter, och sedan min gamle vän och välgörare doktor Bates dött hade jag inte längre någon som kunde hjälpa mig. Slutligen bestämde jag mig för att gå till sjöss igen. Under sex år tjänstgjorde jag som skeppsläkare på olika fartyg och sparade ihop en liten förmögenhet som gjorde det möjligt för mig att återvända hem och sätta upp en praktik igen. Jag flyttade mellan olika stadsdelar några gånger, men ingenstans hade jag någon framgång. Så gick tre år, inga patienter fick jag och mina besparingar smälte ihop. Till slut hade jag inget annat val än att anta en ny anställning som skeppsläkare, den här gången ombord på barken Antilopen som under befäl av kapten William Prichard skulle segla österut.

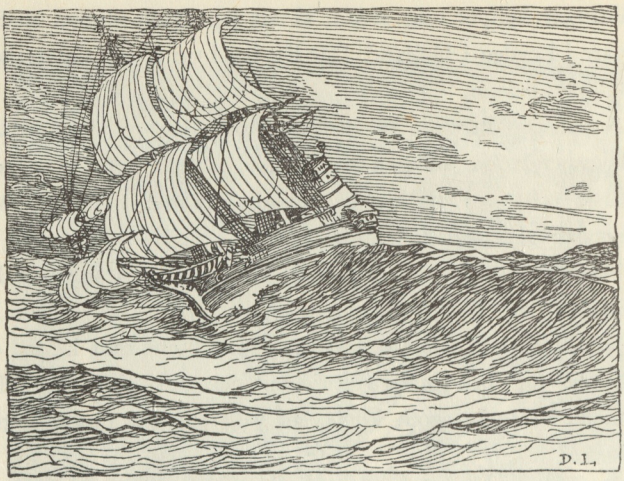

Skeppsbrottet

Vi lättade ankar den 4 maj 1699 i Bristol. Vår bestämmelseort var Ostindien. Den första tiden hade vi bra väder, vi närmade oss snabbt målet för vår resa och allt var väl ombord. Men så kom vi plötsligt in i en våldsam storm, och fartyget fördes ur sin kurs och drev ner mot Tasmanien. Under flera dagar måste vi arbeta till det yttersta för att hålla skutan över vatten. Tolv man av besättningen dog av överansträngningen och den skämda födan, de övriga var mycket illa däran.

Den 5 november upptäckte matroserna plötsligt ett klipprev på mindre än en kabellängds avstånd för om skeppet. Det rådde en tät dimma den dagen, och vinden var så kraftig att vi fördes rätt mot revet utan att kunna göra någonting för

att undvika den hotande undergången. Jag och fem av matroserna som ännu hade några krafter i behåll lyckades få en av livbåtarna i sjön och grep till årorna. I nästa ögonblick rände fartyget med ett våldsamt brak mot klipporna.

Mina kamrater och jag rodde, tills vi inte längre orkade lyfta årorna. Sedan överlämnade vi oss åt vågorna och lät dem driva oss vart det behagade dem. Men så kom en plötslig stormby över oss, och en jättevåg drog med sig vår båt och vräkte den runt.

Hur det gick med mina olyckskamrater i båten vet jag inte, och inte heller hur det gick med dem som lyckats ta sig upp på klipporna eller stannat kvar ombord på barken, men jag skulle tro att de var förlorade alla. Själv blev jag mycket snart alldeles utmattad och var nära att ge upp hoppet och kampen, då jag plötsligt kände fast mark under fötterna. Jag samlade mina sista krafter för att kunna ta mig upp på land. Stapplande vadade jag genom vattnet. Stranden var mycket långgrund, men slutligen nådde jag upp ur vattnet. Jag fortsatte inåt land för att söka hjälp, men jag kunde inte upptäcka vare sig människor eller hus. Till sist orkade jag inte längre. Jag kastade mig ner i gräset och somnade.

Jag vaknar som lilleputtarnas fånge

Jag måtte ha sovit länge, för när jag vaknade var det alldeles ljust. Jag försökte resa mig men kunde inte röra mig från stället. Mina armar och ben var som fasttrollade vid jorden där jag låg på rygg, och likaså tycktes mitt hår på något underligt sätt vara fästat vid marken. Jag kunde bara se uppåt. Solen brände hett och pinade mina ögon. Jag hörde ett besynnerligt sorl omkring mig, men eftersom jag inte kunde lyfta eller vrida på huvudet kunde jag inte se varifrån ljudet kom.

Efter en kort stund kände jag någonting röra sig uppför mitt vänstra ben. Det fortsatte upp över mitt bröst och närmade sig min haka. När jag tittade neråt så gott jag kunde, upptäckte jag en mänsklig varelse, knappa 6 tum hög, som stod och stirrade på mig från kanten av min krage. Den var beväpnad med pil och båge och bar ett koger på ryggen. Samtidigt förnam jag att en mängd små varelser — förmodligen av samma slag — kravlade sig upp på min kropp. I min förvåning och bestörtning skrek jag till så högt att de alla förfärade rusade sin väg och tumlade ner från mitt bröst och min mage. Man berättade mig efteråt att det inträffat många olycksfall den gången.

Emellertid hämtade sig de små människokrypen snart från sin fasa. De repade mod, när de märkte att jag inte kunde slita sönder de rep som de fängslat mig med, medan jag sov. De blev åter närgångna och började klänga upp på mig. Ja, en var så djärv att han spatserade upp på min haka och stirrade mig rakt i ögonen. Med ett lustigt uttryck av häpnad och beundran höjde han sina små händer mot himlen och ropade:

— *Aeķina degul!*

Mina armar och ben var som fasttrollade vid jorden

Hans röst var tydlig och klar, men späd och svag. De andra små krypen upprepade ropet »aekina degul» gång på gång. Men jag förstod naturligtvis inte vad de menade med det.

När jag märkte att ingen gjorde min av att vilja befria mig från min obekväma ställning, blev jag allt otåligare. Jag började dra och slita i repen som fjättrade mig och fick äntligen med en kraftansträngning loss min vänstra arm. Med ett häftigt ryck lyckades jag också lossa bultarna som fäste mitt hår så pass att jag kunde lyfta huvudet ett par tum och vända det åt sidan.

Sedan försökte jag gripa tag i en av de små varelserna, men de rusade alla undan, gällt skrikande. Så blev det plötsligt tyst och jag hörde en tunn röst ropa i befallande ton:

— *Tolgo fonak!*

I samma stund kände jag en mångfaldigt stickande smärta i vänstra handen och såg att ett hundratal pilar borrat sig in i den. Pilarna var inte större än knappnålar, men de små sår de orsakade var ytterst plågsamma. Och nu började de små kräken också sända pilsvärmar mot mitt ansikte och min kropp. Jag täckte hastigt ögonen med min fria hand för att skydda dem.

Driven till ursinne av mina små plågoandar började jag åter försöka kämpa mig loss, men då regnade det bara nya pilskurar över mig. Några av mina fiender försökte också sticka mig i sidan med sina lansar och spjut. Deras fräcka tilltag hade dock ingen framgång. De kunde inte komma igenom sämskskinnsjackan som jag hade på mig. Jag uthärdade därför deras anfall utan att bli svårare skadad, men mitt läge var ändå mycket pinsamt och utsikterna för framtiden inte särskilt ljusa.

Jag förvånar lilleputtarna genom min glupskhet

Striden stannade av för ett ögonblick. När jag insåg att jag för tillfället inte kunde uträtta någonting med våld, beslöt jag att hålla mig alldeles lugn, tills natten kom. Då skulle jag försöka göra mig fri. Var jag bara kvitt mina bojor skulle jag säkert reda mig mot landets samlade krigsmakt — om

det inte fanns större invånare i landet än dem jag hittills sett.

Jag höll mig således alldeles stilla, rörde inte ett finger och avvaktade otåligt natten för att då sätta min plan i verket. När mina angripare såg hur lugn och undergiven jag var, inställde de alla fientligheter och lät mig vara i fred. Men av det ständigt stigande sorlet omkring mig märkte jag att folkmassan växte för var minut.

Efter en stund hörde jag hammarslag och yxhugg alldeles intill mig. Det lät som om timmermän hållit på att uppföra någon byggnad i min närhet.

Jag grubblade över vad detta kunde betyda och vred huvudet så långt jag kunde åt det håll varifrån ljudet kom. Jag såg då, att de små människorna var sysselsatta med att uppföra ett litet trätorn invid huvudet på mig. När tornet efter en timmes idogt arbete var färdigt, visade sig en liten manlig figur uppe på dess platta tak. Hans min var värdig och hans hållning stolt och han höll ett långt tal till mig, men jag begrep naturligtvis inte ett enda ord. Innan han började tala ropade han tre gånger:

— *Longro dekul san!*

Sedermera förklarade man för mig vad de orden betydde, men nu begrep jag dem som sagt inte alls. Men de hade i alla fall en för mig behaglig verkan, ty en femtio-sextio man kom framspringande till mig och lossade en del av de band som fäste mitt hår vid bultar i marken. Nu kunde jag vrida huvudet mera åt vänster och se den lille talaren bättre. Han hade ett ståtligt och vördnadsbjudande utseende och var halva huvudet högre än de personer som omgav honom. Dessa, som inte var större än mitt långfinger bar upp hans mantel. Han

tycktes vara en van och framstående talare att döma av hans handrörelser, minspel och tonfall. Av dessa tecken gissade jag mig också till att han än hotade och än smickrade mig, att han kom med fagra löften och lugnande försäkringar.

När den lille mannen i manteln slutat sitt tal, svarade jag med några ord på engelska — som han naturligtvis inte heller begrep — och lät mina ord följas av åtbörder som skulle uttrycka min ödmjukhet och underkastelse. Sedan jag på detta sätt visat mina fredliga avsikter, försökte jag göra förståeligt för honom att jag var hungrig och törstig. Jag pekade på min mun och min mage och låtsades tugga och svälja. Den lille mannen nickade uppmuntrande åt mig, han förstod mig tyd-

ligen genast. Han steg ner från tornet och snart därpå restes en mängd stegar mot min kropp och minst ett hundratal små varelser klättrade upp på mig. De bar korgar och fat, alla fyllda med vällagade rätter. De marscherade upp på min haka och tömde dem i min öppna mun. Bland annat fick jag en mängd skinkor och oxstekar som smakade förträffligt. Efter-

som jag var mycket hungrig svalde jag två eller tre stekar hela på en gång och åt därtill små limpor som inte var större än risgryn.

De små människorna var häpna över min väldiga aptit och beskådade förskräckta hur fårbogar och skinkor och stekar försvann i min mun. Men de kom med ny förtäring så fort de någonsin kunde, så jag förstod att de var vänligt stämda mot mig. Jag hade nog ingenting att frukta, om jag bara tålmodigt fogade mig i mitt öde.

När min värsta hunger var stillad, bad jag om någonting att dricka. Genast släpade man fram två fyllda vintunnor av den största sort som fanns där i landet. De rullades fram till min vänstra hand så att jag bekvämt kunde nå dem. Sedan slog man ur bottnarna och bjöd mig dricka. Jag tömde den första tunnan i ett enda drag. Det var inte svårt, den rymde

inte mer än ett vanligt dricksglas. Vinet var sött och gott och utan tvekan tömde jag också den andra tunnan.

När de små människokrypen såg vilka väldiga klunkar jag tog, tjöt de av förundran och dansade och hoppade omkring mig och ropade om och om igen:

— *Aekina degul!*

Slutligen tecknade de åt mig att jag skulle rulla ner tunnorna som ännu låg kvar uppe på bröstet på mig. Samtidigt skrek de varnande åt dem som stod närmast mig och sprang hastigt åt sidan för att inte krossas av tunnorna. Ett väldigt jubel skallade, när jag hivade ner dem i marken.

— *Aekina degul!* ljöd det återigen från alla håll.

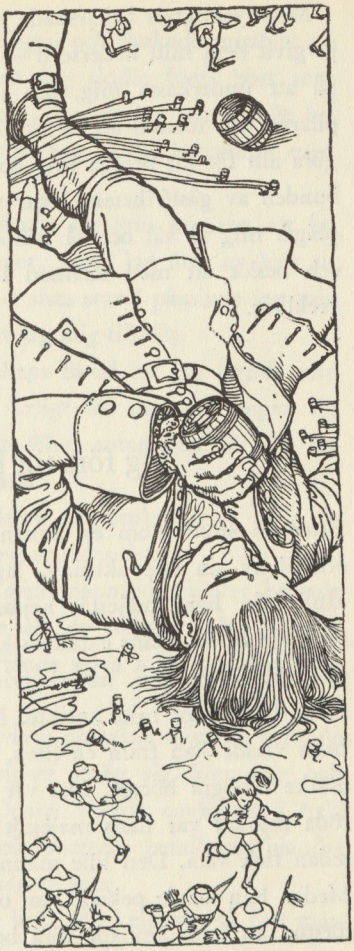

De små varelserna skuttade omkring som galningar i sin förtjusning och häpnad över min oerhörda styrka. Och snart kom de nyfiket uppkravlande på mig igen. Jag kan inte förneka att jag kände stor lust att gripa en handfull av de oförsynta små kräken och krossa dem mot marken.

Men lyckligtvis behärskade jag min otålighet. Dels hade jag ju givit dem mitt hedersord — även om de inte förstått det — på att underkasta mig, och dels mindes jag de plågsamma pilarna och förstod att de skulle kunna drivas till ursinne och göra allt för att bringa mig om livet. Dessutom var jag ju nu bunden av gästfrihetens lagar vid dessa små varelser som förplägat mig så väl och så frikostigt. Jag behärskade mig alltså och beslöt att med tålamod invänta händelsernas vidare utveckling.

Jag förs till huvudstaden

Efter en stund kom en annan förnäm person fram till mig åtföljd av sin uppvaktning. Jag fick sedan veta att han var sänd från hans majestät kejsaren och hade en mycket hög rang vid hovet. Hans excellens klev med mycken värdighet upp på mitt högra ben, naturligtvis med hjälp av en stege, och skred fram mot mitt ansikte. När han kommit upp på min haka visade han fram en liten, liten papperslapp med ett rött märke i högra hörnet. Det var en kejserlig fullmakt och det röda märket var hans majestät kejsarens sigill, efter vad jag sedan fick veta. Den lille mannen talade sedan i tio minuter. Medan han talade pekade han ofta åt ett bestämt håll, och jag förstod att man ämnade föra bort mig åt just det hållet. Jag svarade med några ord som ju ingen förstod, men jag försökte dessutom visa min stora vördnad och undergivenhet i min och åtbörder. Men samtidigt tecknade jag att jag önskade bli befriad från mina bojor.

Hans excellens förstod mig tydligen och skakade misslynt på huvudet. Han lät mig förstå att jag skulle föras bort som fånge. Men samtidigt lät han mig veta att jag inte skulle behöva sakna mat och dryck och att jag skulle behandlas med vänlighet och omtanke.

När jag märkte att man motsatte sig min begäran att bli befriad från mina irriterande bojor, greps jag åter av lust att själv försöka bryta mig fri. Men i sista stund påminde jag mig smärtorna efter pilarna, och så gav jag mig till tåls.

Med tecken lät jag hans excellens förstå att jag fogade mig i hans beslut. Han bugade sig sirligt för mig och begav sig strax till huvudstaden med sitt följe, antagligen för att avlägga rapport inför landets härskare.

Kort därpå skallade vilda fröjderop runt omkring:

— *Peblom selam! Peblom selam!* ropades det.

Därefter märkte jag hur de små människorna åter började syssla omkring mig och kände att de smorde mina händer och mitt ansikte med en välluktande salva som ögonblickligen lindrade plågorna i mina sår.

Oväsendet surrade som en bisvärm omkring mig och verkade sövande. En oemotståndlig dåsighet smög sig över mig och snart föll jag i djup sömn. Denna varade oavbrutet i hela åtta timmar, ty läkarna hade på kejsarens befallning blandat sömnmedel i vinet. Det fick jag senare veta.

Antagligen hade man sänt en kurir till kejsaren, så fort man funnit mig skeppsbruten på stranden. Hans majestät underrättades om allt som rörde min person, och så beslutade det i hast sammankallade statsrådet att jag skulle fjättras och sedan sövas. Därefter skulle jag läggas på en jättestor transportmaskin och föras till landets huvudstad.

Man kanske kan tycka att kejsaren handlade djärvt och obetänksamt. Men enligt min mening var hans beslut mycket klokt. Ty om man försökt döda mig med pilar och spjut medan jag sov, hade jag helt säkert vaknat vid första anfallet. Ursinnig av smärtan skulle jag troligtvis ha lyckats slita mina bojor, och sedan kunde de inte ha väntat sig någon nåd och förskoning.

De små invånarna i det här landet är skickliga ingenjörer och de har nått mycket högt i konsten att bygga maskiner av olika slag. Det fick jag senare erfara. Kejsaren själv — som beskyddar alla konster och vetenskaper som är nyttiga för hans land — äger en mängd sinnrikt konstruerade maskiner. De flesta är avsedda för transport av stora och tunga laster; man använder dem när man forslar timmer och när man bygger fartyg.

Kejsaren lät nu femhundra ingenjörer och timmermän ta itu med arbetet att förfärdiga den största maskin man någonsin sett i riket. Det skulle vara ett slags väldig vagn, på vilken man sedan tänkte föra mig till huvudstaden.

Genom raskt och ihärdigt arbete fick man snart vagnen färdig och körde fram den bredvid mig. Den var gjord av trä och höjde sig omkring tre tum över marken. Den var sju fot lång och fyra bred. Den vilade på inte mindre än tjugotvå hjul. Men ännu återstod den allra svåraste uppgiften, att hissa upp mig på vagnen. Eftersom jag sov behövde de inte frukta något motstånd, men det var inte lätt för de små människorna att lyfta en sådan jättekropp som min.

Först slog man ner åttio starka pålar i jorden, omkring en fot höga. Därpå surrades starka band omkring mitt huvud och hela min kropp. Vid banden fästes sedan rep av ungefär ett

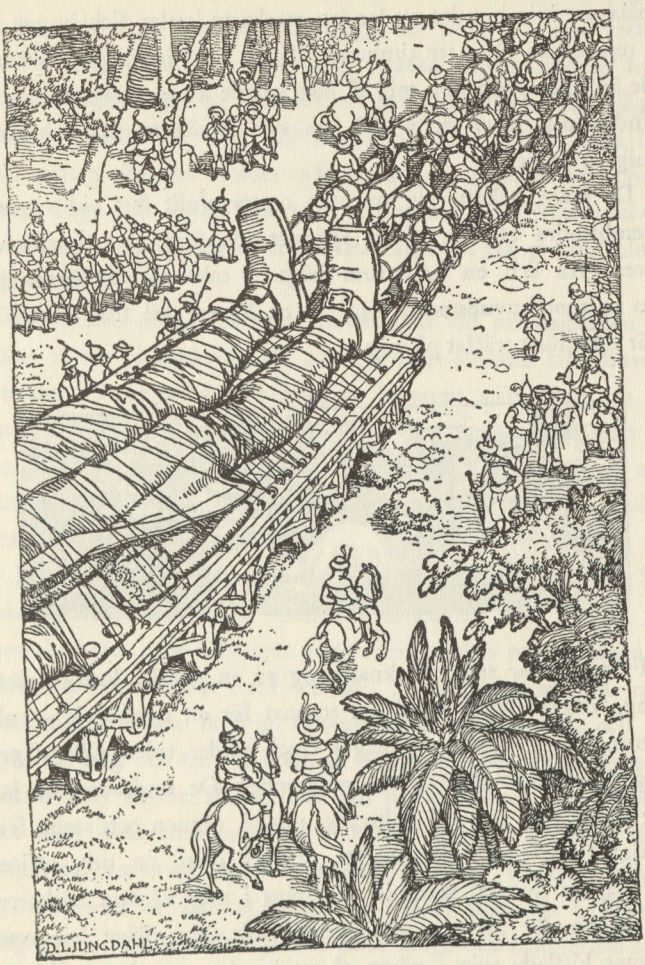

I sakta skritt fördes jag in mot huvudstaden

segelgarns tjocklek. Repen gled på trissor som var fästade i pålarna. Nio hundra av landets starkaste karlar fick hugga tag i repen, och efter tre timmars fåfänga ansträngningar lyckades de äntligen hissa upp mig så högt att de kunde rulla in vagnen under mig. Även detta gick bra, och så sänkte man sakta ner mig på vagnen.

De hade lyckats. Jag surrades omsorgsfullt fast vid vagnen. Femhundra utvalda hästar spändes för. Inget av djuren var över fyra och en halv tum högt. I sakta skritt fördes jag nu in mot huvudstaden som låg en kvarts mil från det ställe där man först träffat på mig.

Fyra timmar senare vaknade jag av en ganska lustig anledning. Vagnen hade nämligen stannat för ett ögonblick — någonting hade kommit i olag — och under tiden ville några unga män tillfredsställa sin nyfikenhet. De undrade hur jag såg ut när jag sov. De klättrade upp på vagnen och smög försiktigt fram mot mitt ansikte. En av dem, en ung officer i kejsarens livvakt, stack in sitt spjut i min vänstra näsborre, antagligen för att visa de kringstående hur djärv han var. Spjutet kittlade mig i näsan så att jag brast ut i en våldsam nysning, och den stackars officeren flög huvudstupa ner från mitt bröst av luftdraget och var nära att bryta nacken av sig i

fallet. Man berättade sedan för mig att han skadat sig ganska svårt och varit tvungen att ligga till sängs i flera veckor.

Vi tillryggalade en rätt lång sträcka under dagens lopp, fastän vagnen tycktes skrida fram med snigelfart längs vägen, men vi hann inte fram till huvudstaden. Vi måste göra halt för natten. Facklor tändes och femhundra soldater beväpnade med båge och spjut höll vakt kring mig. De hade stränga order att ögonblickligen skjuta ner mig, om jag gjorde minsta försök att fly.

Morgonen därpå fortsattes färden och vid middagstiden befann vi oss på omkring två hundra stegs avstånd från huvudstaden. Här gjordes åter halt, ty kejsaren själv kom oss till mötes åtföljd av hela sitt hov. Han var ivrig att få titta på min väldiga gestalt. Han ville till och med stiga upp på min kropp, men hans höga officerare lyckades avråda honom från ett så djärvt och farligt företag.

Just där vagnen stannat, reste sig ett gammalt tempel. Det var det största i riket, men det användes inte längre. Ett hemskt brott hade nämligen begåtts inom dess murar några år tidigare. Nu stod det tomt och öde. Denna byggnad hade man bestämt till bostad åt mig. Huvudporten vette åt norr och var fyra fot hög och tre fot bred, så där kunde jag krypa in utan alltför stort besvär. På var sida om porten var ett litet fönster, sex tum över marken. Vid fönstret på vänstra sidan fäste kejsarens hovsmed sex dussin järnlänkar av ungefär samma grovlek som de halskedjor av guld som damerna i Europa begagnar. De var omkring fyra alnar långa och fastgjordes med trettiosex små hänglås vid min vänstra fotled.

Medan arbetet med bojorna fortgick steg kejsaren upp på ett torn som var beläget mitt emot templet för att därifrån få en

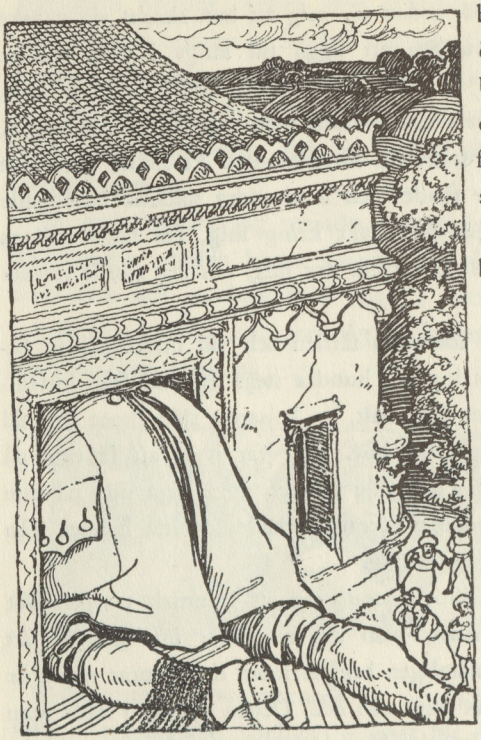

bättre överblick över min kropp. Under tiden hade det samlats en stor folkskara — det var säkert hundratusen människor — som betraktade mig med stum häpnad och trängde sig så nära inpå mig som möjligt för att kunna komma åt att röra vid mig.

Nyfikenheten var så stor att minst tusen personer, trots vaktposternas försök att hindra dem, klättrade upp på vagnen och klängde upp på min kropp och sprang omkring där. Endast tack vare kejsarens tillkännagivande att det var vid dödsstraff förbjudet att krypa upp på mig, fick jag till sist lite fred för de obehagliga bråkstakarna.

När alla kedjorna blivit omsorgsfullt fastgjorda vid min vrist, fastslog man att jag var tillräckligt väl fängslad, och arbetarna skar av de band och tåg som höll mig fjättrad vid vagnen. Jag reste mig sakta upp och gick lite fram och tillbaka på marken för att mjuka upp mina leder som stelnat

till alldeles, men kedjorna tillät mig inte ta mer än ett par steg från templet. De små människorna skrek och jublade av förundran när de såg mig röra mig i upprätt ställning. För att få vara ostörd en stund kröp jag slutligen in i mitt fängelse och sträckte ut mig i hela min längd. Ty det ärevördiga gamla templet var just så stort att jag kunde ligga raklång på golvet därinne.

Efter en kort vila kröp jag åter på alla fyra ut i det fria, satte mig upp och lät mina blickar glida över det kringliggande landskapet. Jag måste erkänna, att jag aldrig sett en vackrare tavla. Hela landet liknade en välordnad, grönskande trädgård. Så långt ögat nådde såg jag välskötta, inhägnade åkrar. De var omkring fyrtio fot i fyrkant och såg ut som små blomsterängar. Mellan åkrarna låg täta, lummiga skogsdungar där träden sällan var högre än sju fot. Klara bäckar slingrade sig genom landskapet. Till vänster såg jag huvudstaden med små torn och tinnar, hus och gator. Den såg precis ut som en liten leksaksstad.

Kejsaren kommer på besök

Medan jag satt framför mitt fängelse och såg mig omkring, kom kejsaren ner från tornet, steg till häst och red rakt fram mot mig. Hans djärvhet höll på att stå honom dyrt, ty då hästen fick ögonen på mig blev den alldeles vild, kastade sig åt sidan och reste sig slutligen fnysande på bakbenen. Men kejsaren visade sig vara en skicklig ryttare och höll sig kvar i sadeln, tills hans tjänare störtade fram och grep djuret i tygeln så att han kunde sitta av. Sedan närmade han sig mig till

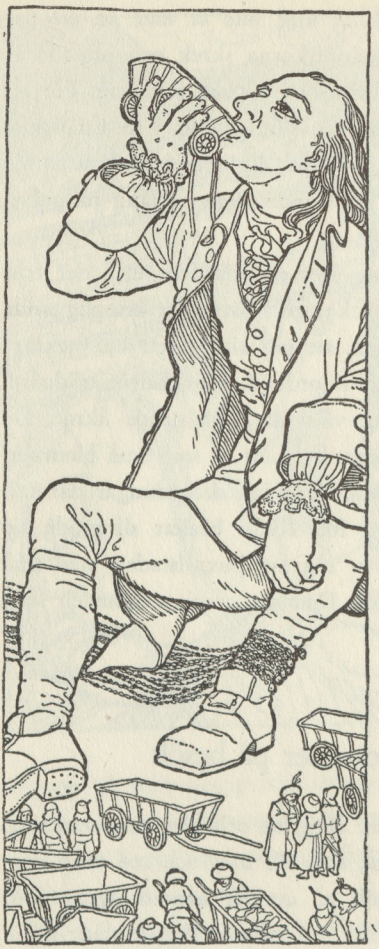

fots. Men han höll sig försiktigtvis utom räckhåll för mig.

Hans majestät beskådade mig beundrande och nyfiket från alla sidor och tycktes aldrig tröttna på att studera mig. Slutligen ville han se mig äta och gav en vink åt sin uppvaktning. Betjänter ilade genast bort och kom tillbaka med en mängd små vagnar som de körde fram till mig, så att jag kunde nå dem med händerna. Det var väl ett trettiotal kärror, och kejsarens kockar hade tydligen gjort sitt bästa för att fylla dem med riktigt välsmakande rätter. Jag grep mig raskt an med måltiden, ty jag hade blivit rätt hungrig igen. Inom fem minuter hade jag ätit upp all maten och dessutom tömt ett trettiotal små vinflaskor. För att kunna dricka bekvämare hade jag först tömt flaskorna i en av vagnarna, som var fullkomligt vattentät, och sedan lyft vagnen till mina läppar och tömt den i ett enda drag.

Kejsaren och hans gemål och de kejserliga barnen beskådade förtjusta mitt ätande, och själv hade jag nu ett utmärkt tillfälle att ta dem alla i närmare betraktande.

När jag första gången såg härskaren över Lilleputt hade han just uppnått sitt tjugonionde år. I sju år hade han fört en lycklig och ständigt segerrik regering. Han var en ståtlig och kraftfull man, minst en nagelbredd längre än sina hovmän. Redan detta var nog för att han skulle väcka den största vördnad och beundran hos sitt folk. Hans ansikte var vackert och manligt. Stora yviga mustascher prydde hans överläpp, hans klara ögon var befallande och skarpa, hans näsa kraftfullt böjd och ansiktet i sin helhet verkligt imponerande. Gestalt, hållning, gång och rörelser, allt tycktes präglat av verkligt majestät. Allt detta iakttog jag ännu bättre vid senare tillfällen, när jag många gånger höll honom i min hand.

Hans klädedräkt var vacker, till hälften av asiatiskt till hälften av europeiskt snitt — liksom man överhuvud i Lilleputt kunde märka en blandning av öster- och västerländska seder och bruk. En lätt guldhjälm prydd med ädelstenar och krönt av en vajande fjäderbuske täckte hans huvud. Vid höften bar han ett svärd i gyllene skida, i gördeln satt en dolk besatt med äldelstenar. Svärdet var nära tre tum långt och ganska brett, så det behövdes nog ganska stor kraft av en sådan liten man för att svinga det. När han kom i min närhet, drog han det manligen ur skidan för att kunna försvara sig, om jag skulle lyckas befria mig från mina bojor. Hans röst var gäll men klar och tydlig och stark nog att tränga ända upp till mina öron. Han tilltalade mig flera gånger, och jag svarade ständigt med största vördnad. Men jag tror inte han förstod mig bättre än jag förstod honom.

Kejsarens hovstat, alla hovets herrar och damer, var också praktfullt klädda i färgrika dräkter som glittrade av guld och ädla stenar. När de samlades omkring mig, var det som om man brett ut en brokig matta för mina fötter, broderad med otaliga små figurer i guld och silver och scharlakan.

När kejsaren insett att han inte kunde tyda ett enda av mina ord, vinkade han till sig en mängd små figurer som såg ut att vara lärda män — jag gissade det av deras dräkt och utseende — och befallde dem att söka förstå vad jag sade. Jag försökte lätta deras möda genom att tilltala dem på alla de språk jag kände till. Jag talade tyska, engelska, franska, spanska och latin, men utan någon verkan. De lärda bara skakade på sina små vördnadsvärda huvuden. När kejsaren såg att alla ansträngningar var förgäves, drog han sig tillbaka och hans hovdamer och hovherrar följde honom.

Lilleputtarna är påflugna

När det kejserliga följet avlägsnat sig, blev folkhopen genast mer närgången mot mig. Kejsaren hade låtit ställa ut vaktposter kring mig under befäl av en överste ur hans egen livvakt, men det hjälpte inte mycket mot massornas påflugenhet. De tycktes betrakta mig som ett underdjur som man kunde behandla hur som helst. Därför tog de sig för att skjuta av sina pilar mot mig där jag satt på marken framför mitt tempel, och jag blev sårad på flera ställen och en gång var det till och med nära mitt vänstra öga. När överstens varningar inte hade någon verkan, beordrade han sina soldater att gripa sex av de värsta bråkmakarna och utan barmhärtighet över-

lämna dem bundna i mina händer. Soldaterna lydde, bakband de sex stackars kräken, satte lansspetsarna i ryggarna på dem och föste fram dem till mig.

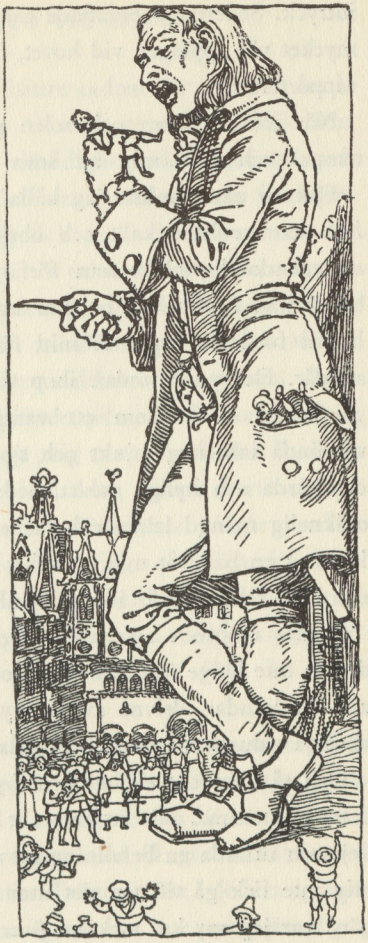

Jag tog hela bunten i min hand, stack ner fem av dem i fickan och förde den sjätte till munnen. Jag slickade mig om munnen och gapade som om jag ämnade sluka honom hel och hållen. Den lille syndaren pep i högan sky och sprattlade som en groda. Oväsendet kring mig tystnade, och till och med vaktmanskapet bleknade när jag drog fram min kniv och höjde den. Men de blev dock snart lugnade. Jag skar av min lille fånges band med kniven och satte varsamt ner honom på marken. Han lade benen på ryggen och försvann. Folket jublade, och jublet växte än mer när jag drog fram de fem andra brottslingarna en efter en ur min ficka, hotade dem på samma sätt och sedan lät dem löpa. Jag märkte att denna min barmhärtighet gjorde ett särdeles gott

intryck. Sedermera berättade man för mig att den även blivit mycket väl upptagen vid hovet, dit den naturligtvis omedelbart rapporterats.

När kvällen kom och solen gick ner kröp jag in i mitt tempel och lade mig att sova på golvets kalla stenplattor.

Fjorton nätter måste jag hålla till godo med detta viloläger, fast det var både kallt och obekvämt. Men sedan erhöll jag en egendomlig bädd som förfärdigats på kejsarens särskilda befallning. Sexhundra bolstrar av den sort som begagnades i landet forslades fram till mitt fängelse på kärror och lastades av där. De syddes sedan ihop till ett enda stort bolster, fyra gånger så tjockt som ett vanligt lilleputtbolster. Men det var ändå inte nog mjukt och tjockt att skydda mig helt mot det hårda och kyliga golvet. Sedan sydde man också ihop en oräknelig mängd lakan och täcken. Till slut hade man åstadkommit en bädd åt mig, och fast den inte var behaglig, så var den i alla fall bättre än ingenting alls.

Ryktet om min ankomst spred sig raskt över landet. Det dröjde inte länge förrän otaliga folkmassor strömmade till från alla landsändar, drivna av sin nyfikenhet att få se det märkvärdiga vidundret som hölls fängslat i huvudstaden.

Och så kom det sig att hela byar och städer snart stod alldeles folktomma. För att inte allt arbete skulle avstanna måste kejsaren utfärda en befallning att de som redan en gång besett mig inte fick gå till templet utan särskild tillåtelse. Denna åtgärd var jag mycket tacksam över, för nu blev jag inte längre fullt så besvärad av lilleputtarnas nyfikenhet och påflugenhet. Det var inte särskilt angenämt att från morgon till kväll bli begapad som ett underligt djur.

Jag väcker oro vid hovet

Jag hade nu alltså fått det lite bättre ordnat för mig och levde tämligen bekymmersfritt. Men vid kejsarens hov rådde stor oro och mycken ängslan och villrådighet. Hans majestät och rådsherrarna kunde nämligen inte enas om hur man för framtiden borde behandla mig. Jag fick sedan höra att man diskuterat de fasansfullaste förslag, till och med att döda mig för att bli av med mig. Ty fast jag inte gjorde någon något förnär, befarade man att jag möjligen kunde slippa lös och skövla hela riket. Därför föreslog en av rådsherrarna att man skulle skjuta mig till döds med förgiftade pilar, en annan framhöll att man hellre borde sluta att ge mig mat och således låta mig svälta ihjäl. Kejsaren ansåg båda dessa planer vara mycket farliga. Han fruktade att om jag dödades så skulle stanken av ett så vidunderligt stort lik frambringa pest i landet. Men samtidigt hyste han allvarliga betänkligheter mot att hålla mig fängslad i sitt land någon längre tid, ty han trodde knappt att man skulle kunna anskaffa tillräckligt med föda åt en så glupsk jätte.

Medan rådet höll på att överlägga i denna brydsamma fråga steg en officer in i salen och berättade vad som nyss hade skett utanför mitt tempel. Han berättade om de sex bråkmakarna och om min barmhärtighet mot fångarna. Hans ord gjorde ett starkt intryck på alla. Talet om att döda mig tystnade. I stället började man rådgöra om hur man lämpligen skulle kunna skaffa mig tillräckligt med mat och dryck. Slutligen beslöt man att utfärda en befallning att alla byarna i huvudstadens omgivning dagligen skulle leverera sex oxar, fyrtio får och en mängd andra livsmedel till mig, jämte en

tillräcklig mängd vin, vilket allt skulle betalas ur kejsarens börs. Man bestämde också att sexhundra man ständigt skulle uppehålla sig i min närhet för att passa upp mig.

Sedan övergick man till en annan fråga som orsakade mycket bryderi. Mina kläder var nämligen ganska slitna och trasiga, och man måste förse mig med nya för att jag inte skulle se ovårdad ut och inte behöva frysa. Slutligen enades man om att trehundra av huvudstadens allra skickligaste skräddare skulle sy mig en ny kostym efter det snitt som var på modet i Lilleputt. Samtidigt ålades sex lärda män att undervisa mig i landets språk, så att jag skulle kunna göra mig förstådd. För att vänja hästarna vid mig skulle vidare kejsarens rytteri förlägga sina dagliga övningar till min omedelbara närhet.

Alla dessa beslut blev snarast verkställda. Inom tre veckor hade jag lärt mig ganska mycket av landets språk. Kejsaren själv besökte mig ibland och lyssnade till undervisningen. Stundom var hans majestät så nådig att han täcktes i egen hög person göra mig frågor eller söka förklara någonting för mig.

En lustig undersökning

När jag lärt mig tala lilleputtska någotsånär flytande, vände jag mig till kejsaren med en bön om att han skulle skänka mig friheten. Till min förargelse brydde sig fursten inte alls om att besvara min vädjan. Först sedan jag flera gånger enträget upprepat mina ord behagade han ge mig ett svar. Han bad mig hoppas på framtiden och sade att han ingenting kunde

företaga sig, förrän han inhämtat sina ministrars råd. Dessutom uppmanade han mig att inte oroa folket med något slags våldshandlingar. Om jag bara förblev lugn och fredlig så skulle allt nog bli bra till sist.

Ett par dagar senare fick jag åter besök av kejsaren som åtföljdes av tre värdiga ämbetsmän. Han bad mig att inte ta illa upp att man genomsökte mina kläder för att se att jag inte hade några vapen på mig.

Jag erbjöd mig genast att tömma mina fickor och visa deras innehåll. Men kejsaren godtog inte mitt erbjudande. I Lilleputt, förklarade han, sköttes sådana undersökningar av särskilda ämbetsmän. Han sade också att han hade så stort förtroende för mig, att han inte tvekade att lämna sina tjänares liv i mina händer. Han var övertygad om att jag skulle respektera hans förtroende och göra allt för att hjälpa dem i deras arbete. Till slut lovade han att jag skulle återfå alla mina ägodelar, när jag en gång lämnade landet.

Därpå skred de tre ämbetsmännen fram mot mig. Jag tog dem i min hand och stack helt försiktigt ner dem i min högra rockficka. Efter en stund flyttade jag över dem till vänstra rockfickan och sedan från ficka till ficka i tur och ordning. Men mina två små västfickor hoppade jag över. Där hade jag några småsaker som inte kunde ha något värde för kejsaren men som var av stor betydelse för mig. De små herrarna

snokade igenom mina fickor i alla vinklar och vrår och antecknade de olika föremål de påträffade på en lista. När de avslutat sitt arbete bad de mig sätta ner dem på marken. De överlämnade därefter åt kejsaren den förteckning de satt upp över sakerna i mina fickor.

Senare när jag blivit bekant och god vän med många av kejsarens ämbetsmän lyckades det mig att erhålla en avskrift av dokumentet. I översättning från lilleputtska lydde det ungefär så här:

Undertecknade ha efter noggrant genomförd undersökning i fickorna på den rysligt stora vidundermänniskan där påträffat följande föremål:

FÖR DET FÖRSTA: i högra rockfickan ett oerhört stort stycke grovt rött tyg, av sådan storlek att det skulle kunna användas som matta i Rikssalen. Människovidundret sade att det var hans NÄSDUK.

FÖR DET ANDRA: i vänstra rockfickan en väldig kista av silver med fast tillslutet lock. Trots de största ansträngningar kunde vi inte öppna detta lock. Sedan människovidundret på vår uppmaning öppnat det, funno vi i kistan ett slags grovt, brunt pulver som utsände en bedövande lukt. Med vidundrets tillstånd stego vi ner i kistan och vadade omkring i pulvret, vilket räckte oss ända till knäna samt togo ett prov av det. Plötsligt måste vi emellertid ge oss av därifrån, ty litet av nämnda pulver trängde händelsevis in i våra näsor, och vi råkade då i så förskräckliga nysningar att vi voro nära att tappa andan. På vår fråga svarade människovidundret att kistan var hans SNUSDOSA.

FÖR DET TREDJE: i vänstra rockfickan en väldig packe av tjocka vita skivor, betäckta med underliga alnslånga mörka krumelurer. Den stora människan sade att det var hans DAGBOK. Packen var ombunden med ett tjockt tåg för att inte bladen skulle falla isär.

FÖR DET FJÄRDE: i en ficka på västens högra sida en maskin försedd med höga stolpar, långa som gärdsgårdsstörar, fästade i en rad bredvid varandra. Människovidundret uppgav att det var hans KAM och visade oss samtidigt hur han använde den.

FÖR DET FEMTE: i en av hans byxfickor en stor ihålig järnpelare, ungefär av manslängd, som var fastsatt vid ett ännu större träblock. I träblocket sutto underligt formade järndelar. Vi förstodo inte vartill denna besynnerliga apparat skulle användas. Människovidundret kallade den sin PISTOL men kunde inte klart beskriva hur den fungerade.

FÖR DET SJÄTTE: I en mindre ficka i byxorna funno vi flera runda stycken av röd och vit metall. Några av de vita som tycktes gjorda av silver voro så tunga att vi tre tillsammans inte orkade lyfta dem. Människovidundret kallade dessa metallplattor för SLANTAR.

FÖR DET SJUNDE: i en ficka en väldig avlång stålskiva, infogad i ett långt fodral av trä. Det var en KNIV enligt vidundrets utsago.

Utom dessa nu nämnda fickor funnos även två andra i vilka vi dock inte kunde komma ner, dels emedan de voro för små, dels emedan de sutto så tätt pressade intill den stora människans kropp. Från den ena av dessa fickor hängde en lång kätting. Vi drogo i den av alla krafter och fingo

slutligen fram en maskin som liknade en tillplattad kula. Den var till hälften av silver, till hälften av en okänd, genomskinlig metall. Under den genomskinliga delen av rundeln såg vi en tavla som var betäckt med besynnerliga figurer. När vi ville närmare undersöka dessa, hindrades vi av den genomskinliga metallen som vi först då upptäckte. Från maskinen hördes ett oavbrutet buller som från malande kvarnstenar. Det lät som »tick-tack, tick-tack». Den stora människan kallade detta besynnerliga ting för en KLOCKA. Men vi misstänka att det antingen är ett obekant djur eller också en avgud som människovidundret tillber, ty han sade (om vi förstodo honom rätt för han uttryckte sig mycket oklart) att han sällan företar sig något viktigt utan att se på denna maskin.

Till slut få vi rapportera att vidundret omkring livet bar en bred gördel som tycktes vara förfärdigad av skinnet från något slags jättedjur. Vid vänstra sidan av denna gördel sågo vi ett väldigt svärd. Vi mätte dess längd och funno att det var sex gånger så långt som en fullvuxen man.

På högra sidan av gördeln hängde en pung som innehöll två fack. I den ena funno vi kulor av en tung, för oss okänd metall. Var och en av dessa kulor var så stor som våra huvuden, och man kunde endast med stor möda lyfta dem. I det andra facket upptäckte vi en mängd svarta små korn som voro så lätta att vi kunde ta mer än femtio i vår hand på en gång.

Vartill dessa kulor och dessa korn skola användas förstå vi icke.

Härmed avsluta vi berättelsen om vår undersökning och ha endast att tillägga, att människovidundret hela tiden behandlade oss med största artighet och uppmärksamhet samt be-

visade oss all den aktning man är skyldig Eders Majestäts Undersökningkommission.

Papperet var undertecknat med namnen på de tre ämbetsmännen.

Medan de tre lilleputtska ämbetsmännen genomsökte mina fickor stod ett par kompanier ur kejsarens livvakt uppställda i slagordning framför tårna på mig — för säkerhets skull.

Kejserliga livvakten svimmar

Kejsaren läste uppmärksamt igenom förteckningen. Därefter befallde han mig att lämna från mig min värja. Utan invändning knäppte jag av mig bältet. Kejsaren nickade nådigt och befallde mig att dra värjan ur skidan och visa mitt vapen för honom. Saltvattnet hade satt några rostfläckar på klingan, för övrigt var den blank. Jag drog värjan och i samma ögonblick höjdes ett skri av fasa och beundran från de samlade trupperna. Solen lyste just då och dess strålar återkastades i skarpa blixtar från värjklingan så att de närvarande nästan blev bländade. Det var bara kejsaren som bibehöll sitt lugn och sin kallblodighet. Men han befallde mig att sticka värjan i skidan och lämna från mig vapnet.

Så bad han att få se den ihåliga järnpelaren — så kallade han min pistol — och uppmanade mig att visa hur man använder den. Jag varnade honom och sade att han skulle bli förskräckt om jag gjorde det. Men när han upprepade sin önskan utan att fästa något avseende vid mina varningar, så laddade jag pistolen med krut och en papperstuss till förladdning, riktade den uppåt och tryckte av. Knallen åtföljdes

av ett nytt gällt ångestrop från de närvarande och hundra man ur livvakten föll avsvimmade till marken. Kejsaren stod ståndaktigt kvar på sin post, men han skälvde i hela kroppen och fjäderbusken vajade. Med gäll röst beordrade han mig att kasta både pistolen och krutpåsen ifrån mig. Jag lydde genast, men jag varnade honom för krutet. En enda gnista i krutet skulle kunna spränga hela hans huvudstad i luften, sade jag.

Därefter lämnade jag ifrån mig min klocka. Kejsaren kunde inte nog förundra sig över denna besynnerliga apparat. Han

lutade sig mot den och lyssnade till bullret och följde med stor nyfikenhet minutvisarens rörelse runt urtavlan. Så vände han sig till sina lärda och uppmanade dem, att ge honom en förklaring över den oförståeliga maskinens sammansättning och bruk. De lärda herrarna kom med en hel mängd påståenden och gissningar, som alla var lika befängda.

När kejsaren ej fått någon godtagbar förklaring kallade han fram två man ur vakten och befallde dem att bära klockan till palatset. De förde in en lång stång genom bygeln och marscherade bort med klockan mot kejsarens skattkammare. Därefter lade jag ifrån mig min kniv, min kam, snusdosan och mina övriga tillhörigheter. Värjan, pistolen och krutet fördes till rustkammaren, mina övriga ägodelar fick jag behålla.

Jag kan här tala om vad jag hade i de båda små västfickorna som jag inte lät de kejserliga ämbetsmännen undersöka. Det var mina glasögon som jag ibland måste nyttja för mina svaga ögons skull, vidare var det en liten kikare och en kompass. Dessa saker kunde kejsaren varken ha nytta eller glädje av, men jag ville ogärna avstå från dem. För om de kommit bort skulle jag ju inte kunnat skaffa mig några nya någonstans i hela landet Lilleputt.

Mina förströelser i Lilleputt

Genom mitt goda uppförande, mitt stora tålamod och min höviskhet hade jag så småningom lyckats göra mig omtyckt, inte bara av kejsaren utan också av hans ämbetsmän, soldaterna och hela folket. Jag började hoppas att jag snart skulle

återfå min frihet, och jag gjorde allt som stod i min förmåga för att befästa deras välvilja.

Men lilleputtarna blev också allt dristigare. Ibland när jag var vid gott lynne lade jag mig raklång på marken så att de skulle kunna beskåda mig bättre och ibland lät jag dem dansa i min handflata. Till sist blev barnen så djärva att de lekte kurragömma i mitt hår och ryckte och slet i det så att det gjorde riktigt ont. Men umgänget med de små muntrade upp mig och av dem lärde jag mig också mycket av landets språk.

En dag lät kejsaren hälsa och fråga om det inte skulle roa mig att se hans skickliga gyckelmakare och lindansare. Jag svarade att det skulle vara mig ett stort nöje. Kejsaren lät då anordna en galaföreställning framför mitt tempel, mängder med åskådare strömmade till och skådespelet kunde börja. Det blev mycket roligare än jag hade väntat mig. Mest uppskattade jag lindansarna som gjorde sina krumbukter på en lina tjock som segelgarn, vilken man spänt upp tre fot över marken.

Nu är det så att lindansandet i Lilleputt är en konst som utövas av rikets allra främsta män. Adelns söner blir från sin tidigaste ungdom undervisade i lindansarkonsten, ty utan skicklighet och framgångar på det området är det inte möjligt att erhålla en ansedd ställning i riket. Så snart ett högre ämbete blir ledigt genom att den förutvarande innehavaren avlidit eller råkat i onåd — det senare är mycket vanligt — inställer sig de sökande på ort och ställe för att visa sina färdigheter i konsten att dansa på lina. Den som gör de högsta krumsprången och de djärvaste kullerbyttorna blir sedan utsedd för befattningen. Denna egendomliga sed förvånade mig

en smula, men kejsaren förklarade, att det just var det rätta sättet att få dugliga tjänstemän.

Som jag tidigare nämnt hade kejsaren befallt att rytteriet skulle förlägga sina stridsövningar till min omedelbara närhet. Så skedde också och hästarna vande sig snart vid mig. Det dröjde inte länge, förrän de kunde ridas ända fram till mina

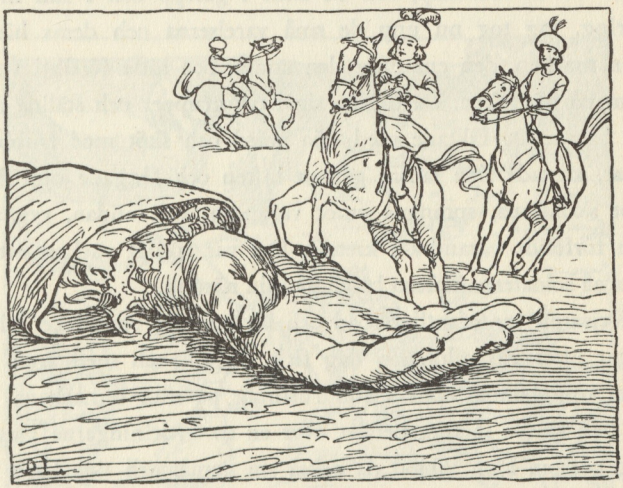

fötter. Ja, ryttarna roade sig till sist med att låta hästarna hoppa över min hand, när jag höll den utbredd på marken. En av dem som red på en särskilt kraftig och välbyggd häst, vågade till och med sätta över min fot och det var verkligen ett beundransvärt språng.

Någon dag senare beslöt jag mig för att inbjuda kejsaren på en ovanlig förlustelse och lät för den skull hämta åtta pålar, ungefär så tjocka som en spatserkäpp och fyra fot långa. Pålarna slog jag ner i jorden så att de bildade en fyrkant med

varje sida något över tre fot lång. Därpå tog jag min näsduk och fäste den på pålarna och spände den så att den låg som ett trumskinn. Av andra, tunnare stänger gjorde jag sedan ett staket kring duken.

När allt var färdigt, inbjöd jag kejsaren att låta sina ryttare ha stridsövningar på min näsduk. Han kommenderade genast fram utvalt manskap, och de kom i galopp och i full mundering. Jag tog nu upp de små varelserna och deras hästar från marken, den ena efter den andra, och satte försiktigt ner dem på näsduken. De delade sig i två grupper och ställde upp till batalj. De fäktade med slöa svärd och sköt med trubbiga pilar, kastade sina lansar genom luften och fångade upp dem mot sköldarna, sprängde emot varandra, vek undan, ryggade och förföljde varandra i kretsar. Det var riktigt vackert att se de små soldaternas käcka batalj på min näsduk.

Kejsaren var ofantligt road och lät upprepa stridsleken flera dagar efter varandra. En dag fick jag till och med äran att lyfta upp honom själv i full rustning på min tornerbana för att han skulle få föra befälet över en av avdelningarna i egen hög person. Han inbjöd då också sin gemål och sina barn för att de skulle få bevista uppvisningen.

Men en olyckshändelse tvingade mig snart att avbryta den lustiga leken. Under en av bataljerna stegrade sig nämligen en häst som blivit skrämd och satte av i sken. Därvid hände det sig att han trampade hål på näsduken och blev hängande i den, medan hans ryttare slungades ur sadeln. Jag förde hastigt in handen under hålet och lyfte förskräckt ner häst och ryttare till marken igen. Lyckligtvis fick bådadera bara några obetydliga skråmor, men jag var i alla fall fast besluten att aldrig mer upprepa den farliga leken.

Ett ståtligt skådespel

En dag kom det en budbärare från den plats, där man först funnit mig, och berättade, att man hittat ett underligt föremål, som man inte begrep sig på. Det var en stor, svart tingest, ungefär av manshöjd och av en mycket underlig skapnad.

Först hade man trott att det var ett levande väsen och man hade närmat sig med största försiktighet. Men man fann snart att den förblev liggande orörlig på samma fläck och alltså troligen inte kunde vara levande. Slutligen hade man gått fram och undersökt den, och en av de djärvaste hade klättrat upp på toppen, som var jämn och slät. När man stampade på den hörde man att den besynnerliga saken var ihålig. Helt säkert

tillhörde den människovidundret. Om kejsaren så befallde skulle man nog kunna forsla den till huvudstaden efter fem hästar.

Kejsaren visste inte vad han skulle tro om denna underrättelse. Men jag blev mycket glad, ty jag begrep genast att lilleputtarna funnit min hatt. När jag tog mig upp på land efter skeppsbrottet, var jag så utmattad och förvirrad, att jag blev av med hatten utan att märka det. Senare trodde jag att jag möjligen förlorat den redan i vattnet.

Nu bad jag kejsaren enträget att för all del låta hämta hatten. Jag beskrev ingående för hans majestät hur den var konstruerad och hur den användes. Dagen därpå kom man också släpande med den, men tyvärr i ett eländigt tillstånd. I stället för att lägga huvudbonaden ordentligt på en vagn hade de borrat hål i brättet, hakat fast linor i den och släpat den stackars hatten över stock och sten ända fram till mitt tempel. Lyckligtvis är marken i landet Lilleputt ganska slät och jämn, annars skulle hatten ha blivit alldeles förstörd. Nu såg den visserligen ut som om den tillhört en fågelskrämma, men den var ändå brukbar. Belåten satte jag den på huvudet.

Några månader senare höll kejsaren mönstring invid huvudstaden med hela sin krigshär. Han kom då på en ganska egendomlig idé. Han befallde mig nämligen att ställa mig med benen utspärrade, och lät sedan hela sin krigshär med flygande fanor och klingande spel tåga fram mellan mina fötter.

Först kom kavalleriet med dragna sablar, därpå artilleriet med sina kanoner och vagnar. När artilleriet körde fram under mig avlossade det sina kanoner. Jag var mycket ängslig för att man skulle bränna hål på mina byxor. Men dessbättre hände ingen olycka, de små artilleristerna skötte sig utmärkt.

Hela krigshären tågade fram mellan mina fötter

Jag måste här anmärka, att jag efter min ankomst till landet lärt lilleputtarna att gjuta kanoner och göra krut samt övat dem i användning av eldvapen.

Efter artilleriet kom infanteriet. Musiken klingade muntert, fanorna smällde i vinden, lansarna blixtrade och med taktfasta steg och krigisk uppsyn tågade kejsarriket Lilleputts hela krigsmakt fram mellan mina ben.

Det hela var mycket anslående och högtidligt, men ändå kunde jag knappt låta bli att skratta, när jag såg soldaterna marschera fram mellan mina fötter. De var ju så små att jag skulle kunnat trampa ihjäl ett helt regemente under ena foten. Men kejsaren var mycket nöjd och uttalade sin stora uppskattning av att jag så länge med tålamod uthärdat i min obekväma ställning.

Jag blir fri

Emellertid fortsatte jag att bestorma kejsaren med böner om att återfå min frihet, och slutligen lyckades jag förmå honom att framlägga saken för sitt råd.

Eftersom alla Lilleputts invånare, små som stora, fattiga som rika, tyckte bra om mig, så stötte min anhållan knappast på några svårigheter.

Endast en av rådsherrarna satte sig ihärdigt emot mitt frigivande. Det var rikets amiral. Jag måtte på något sätt ha väckt hans misshag — jag vet inte hur. Men trots att han stod högt i gunst fäste kejsaren inte något avseende vid hans invändningar. Amiralen lyckades i alla fall genomdriva vissa villkor för min frihet.

Dokumentet som stadfäste beslutet om mitt frigivande och villkoren som var förknippade därmed, har jag här nedan återgivit i översättning. Det löd:

Golbasto Mully Ully Gy, ärorik kejsare över riket Lilleputt, monarkernas monark, resligare än alla dödliga, vars hjässa når ända upp i skyn, vars anlete kommer jordens alla härskare att darra, vars makt är huldrik som våren, skön som sommaren, nåderik som hösten och sträng som vintern — hans höga kejserliga majestät förestavar människovidundret följande villkor, vilka samma vidunder har att med ed bekräfta:

FÖR DET FÖRSTA: Människovidundret må aldrig avlägsna sig ur riket utan kejsarens särskilda, skriftliga medgivande.

FÖR DET ANDRA: Den stora människan må aldrig beträda huvudstadens område utan dylik tillåtelse. Om sådan lämnas honom tillhållas våra undersåtar att vid hans besök utrymma gator och torg på det att han ej av misstag må trampa ihjäl någon av desamma.

FÖR DET TREDJE: Vid sina promenader på rikets landsvägar skall den stora människan noga akta sig, så att han icke må trampa på någon av kejsarens undersåtar, ej heller på deras hästar eller ekipage. På inga villkor får han heller kliva in på åkrarna eller trampa ner skogar eller parker. Inte heller må han lyfta upp några av de vägfarande för att leka med dem eller stoppa dem i sina fickor, såvida det inte sker med deras eget medgivande.

FÖR DET FJÄRDE: När landets välfärd så fordrar, är han skyldig att fortskaffa kejsarens brev och befallningar till de

avlägsnaste orter i riket. Detta emedan han tack vare sina långa ben kommer mycket fortare fram än en ryttare på den snabbaste häst. I nödfall skall han taga de kejserliga sändebuden i fickan och utan motsägelser föra dem till deras bestämmelseort samt därifrån tillbaka igen.

FÖR DET FEMTE: Nämnda människovidunder skall vidare förplikta sig att i alla krig vara rikets trogna bundsförvant och på intet sätt understödja dess fiender. Särskilt må han i det förestående sjökriget med rikets fiender på ön Blefusku uppbjuda alla sina krafter att omintetgöra fiendens flotta.

FÖR DET SJÄTTE: Vidundermänniskan må vidare vara landets invånare behjälplig i alla tyngre arbeten, som att skaffa fram stenblock och bjälkar till kejserliga byggen etcetera.

FÖR DET SJUNDE: På det att vi må lära känna vårt omätligt stora rikes omkrets må vidundret följa vårt lands gränser och uppmäta dessa gränsers längd. Och skola hans egna väldiga steg tagas till måttstock vid denna mätning.

I GENGÄLD skall den stora människan dagligen utspisas med mat och dryck i en mängd som motsvarar den dagliga portionen för ettusensjuhundratjugoåtta av landets invånare.

Givet i vårt kejserliga palats den tolfte dagen i den nittioförsta månaden av vår regering.

Detta dokuments alla paragrafer måste jag högtidligen med ed bekräfta, först enligt mitt eget lands vanor, sedan enligt vad som föreskrevs i Lilleputt. Detta senare tillgick så att jag tog högra foten i vänstra handen, satte högra långfingret mot hjässan och tummen mot örsnibben. I den ställningen uttalade jag mitt löfte att uppfylla de föreskrivna villkoren.

Sedan jag avlagt eden löste man mig från mina kedjor. Detta skedde vid en offentlig ceremoni och i kejsarens och hela hovets närvaro. När min sista boja fallit kastade jag mig till kejsarens fötter och tackade honom under djup rörelse för den nåd han visat mig.

Kejsaren mottog min underdåniga hyllning med nedlåtande vänlighet. Sedan jag på hans befallning åter rest mig försäkrade han mig om sin ständiga bevågenhet. Han uttryckte sin förhoppning att jag skulle bli honom en trogen tjänare och visa mig värdig hans välvilja, nu och i framtiden.

I det kejserliga skrivelsen var det en sak som förvånade mig mycket. Det var löftet att jag skulle få så mycket mat och dryck som gick åt för ettusensjuhundratjuguåtta lilleputtar. Varför hade man inte tagit ett runt tal i stället, tvåtusen eller bara sjutton hundra? Jag grubblade förgäves på gåtan och frågade slutligen en av mina vänner vid hovet.

— Jo, min store vän, svarade han, det är mycket enkelt. När man rådgjorde om hur mycket mat och dryck du dagligen skulle behöva uppdrog hans majestät åt sina skickligaste räknemästare att noga beräkna din kroppsstorlek. Med sådana instrument som man annars har för att mäta solens höjd på himlen lyckades det dem att mäta din höjd. De fann att du var precis tolv gånger så hög som en av oss. Efter denna uppgift beräknade de sedan din kropp till precis ettusensjuhundratjugoåtta gånger storleken av en lilleputt. Alltså skulle du behöva lika mycket för ditt underhåll som just ettusensjuhundratjugoåtta sådana som vi.

När jag hörde denna förklaring blev jag ännu mera imponerad av lilleputtarnas stora skarpsinne.

Jag besöker huvudstaden

Jag var mycket nyfiken att se hur det såg ut i den lilleputtska huvudstaden. Så snart jag återfått min frihet bad jag därför kejsaren att få bese staden. Majestätet gav mig utan tvekan sitt bifall, men han varnade mig för att trampa på någon av hans undersåtar eller välta ikull något av husen i hans huvudstad. Strax därpå lät han kungöra i staden att alla skulle dra sig tillbaka från gator och torg och stanna inne i sina hus. Samtidigt fick jag underrättelse om att jag kunde få göra mitt besök.

Jag har visst underlåtit att omtala att staden är omgiven av en mur. Muren är två och en halv fot hög och elva tum bred och används flitigt som promenadplats för huvudstadsborna. Det vimlar av granna ekipage och flanerande fotgängare på stadsmuren vackra dagar, men nu låg den i enlighet med kejsarens påbud öde och övergiven.

Jag klev över den höga Västra Porten mellan två av murens många stolta torn som höjer sig ytterligare flera fot över marken och trädde in i staden. Därpå vandrade jag ytterst försiktigt den största gatan fram mot stadens centrum.

För att inte vid någon hastig rörelse sopa bort några tak eller rent av några hus med mina rockskört hade jag bara på mig min korta åtsittande jacka. Jag såg mig noga för och trippade försiktigt högt på tå för att inte trampa miste. Ty jag kände ju lilleputtarnas ohejdade nyfikenhet alltför väl och hade alla skäl att misstänka att en och annan dristat sig ut på gatorna trots kejsarens stränga påbud.

Jag har aldrig sett en så folkrik stad som denna. Alla fönster och balkonger var fyllda av nyfikna lilleputtar och de djärvaste

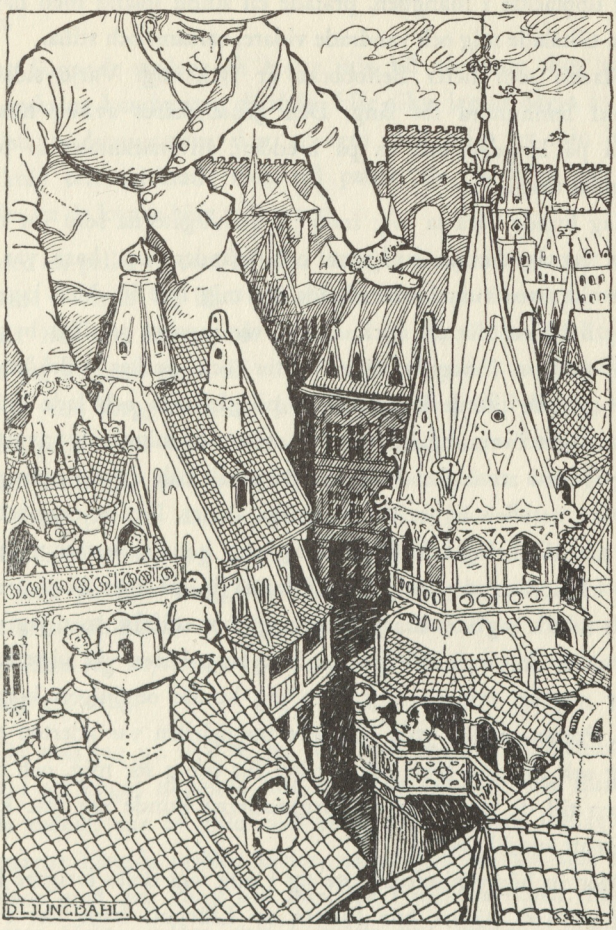

Jag vandrade ytterst försiktigt fram mot stadens centrum

hade klängt upp på tak och skorstenar. Jag nickade åt bekanta jag upptäckte i mängden, pratade en stund ibland med någon som tilltalade mig och vandrade vidare, varsamt och stilla.

Staden som heter Belfoborak är fyrkantig. Varje sida är exakt femhundra fot lång. Den genomskäres av en huvudgata på längden och en på bredden. Invånarantalet är femhundra tusen.

Jag kunde bara ta mig fram på huvudgatorna som var hela fem fot breda, på smågator och gränder som bara var en tolv till arton tum breda vågade jag mig inte in. Men jag såg mig noga om där jag gick. Husen var mycket prydligt byggda och målade i vackra färger, gator och parker välskötta. I förbigående tittade jag också in på gårdarna och lade märke till att det överallt härskade den största ordning och snygghet. Jag förstod att staden måste ha en nitisk och duktig polis.

Mitt i staden ligger det kejserliga slottet. Det är omgivet av en mur, omkring två fot hög. Jag hade hans majestäts tillåtelse att kliva över den och kom sålunda in på inre borggården. Här kunde jag beskåda palatset noggrant utifrån, men jag ville gärna se dess inre också. Den inre borggården var visserligen stor nog att rymma mig, men jag kunde omöjligen komma dit. Porten mellan yttre och inre borggården var aderton tum hög och sju tum bred och mycket för trång för mig, och över taken till de kringliggande byggnaderna kunde jag inte kliva utan att anställa skada.

Men ju högre hindren reste sig i min väg desto ivrigare blev jag att lära känna hur fursten av Lilleputt hade det i sin kejserliga bostad. Jag ansträngde hela min uppfinningsförmåga för att hitta ett sätt att övervinna svårigheterna, och jag lyckades också slutligen utfundera en plan. När jag invigde

kejsaren i den blev han mycket förtjust, för han var lika ivrig att visa mig alla sina härligheter som jag var att få se dem.

Jag lämnade staden och begav mig till närmaste skog som låg omkring hundra steg därifrån. Här sökte jag ut några av de grövsta trädstammarna, skar av dem med hjälp av min lilla fickkniv och snickrade ihop två pallar, tre fot höga och så starka att de kunde bära min tyngd.

Med en pall i vardera handen klev jag för andra gången in i staden. Gatorna låg lika öde och tomma som förut, ty invånarna höll sig fortfarande inomhus på kejsarens befallning. När jag kommit fram till slottet, ställde jag ner en av pallarna på yttre borggården och klev upp på den. Så lyfte jag den andra pallen över taken och satte ner den på inre borggården. Sedan hade jag bara att lyfta vänstra benet över taken, sätta ner foten på den andra pallen och kliva över. Utan minsta olyckshändelse tog jag mig på så vis över husen. När jag väl var inne på inre borggården lade jag mig raklång på stenplattorna och kikade in i kejsarens gemak. Vid ett av fönstren upptäckte jag kejsaren i egen hög person, och han log mycket nådigt mot mig.

De rum jag nu fick se var smyckade med en så bländande prakt att något liknande inte finns att skåda i hela Europa. Alla möbler var av guld eller silver eller dyrbara träslag. På väggarna hängde utsökta tavlor, naturligtvis mycket små men målade med stor konst och infattade i dyrbara ramar. Mjuka mattor täckte golven och tusentals ljus brann i förgyllda ljusstakar och återspeglades i stora speglar som räckte från golv till tak.

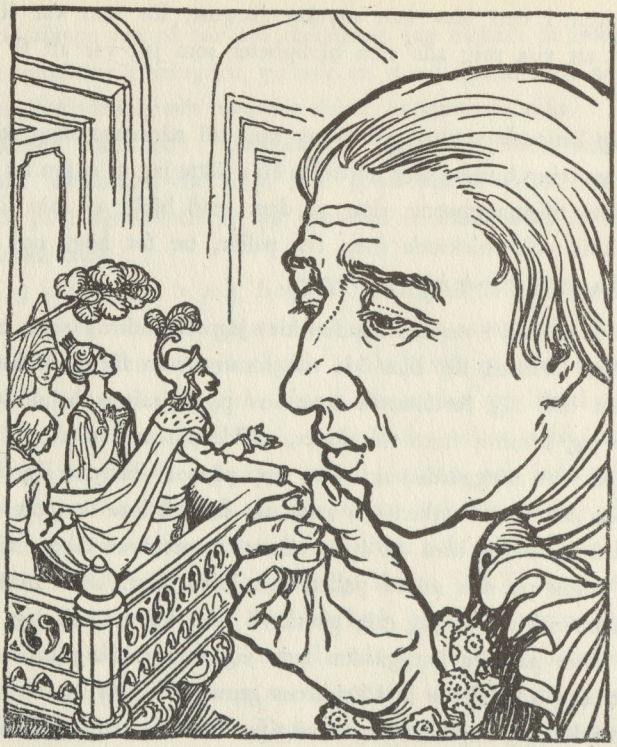

Jag uttryckte min livliga beundran. Kejsaren lyssnade nådigt på mig och berättade sedan själv ett och annat om slottet och dess dyrbarheter. När jag tog avsked räckte han mig sin lilla hand, där han stod på balkongen, och jag tryckte den till mina läppar. Därefter återvände jag över taken på samma sätt som jag kommit, fortsatte längs gatorna och över stadsmuren och nådde mitt kvarter utan något missöde.

Jag besegrar Blefusku

Några dagar senare stannade en elegant vagn framför fötterna på mig, där jag satt framför mitt tempel. Två betjänter hoppade ner från kuskbocken och öppnade vagnsdörren. Ur vagnen steg en herre i praktfull uniform, behängd med ordnar och band. Jag kände genast igen min vän och gynnare, kejsarens utrikesminister. Han bad mig om ett samtal. Jag undrade vad han kunde vilja mig och tänkte lägga mig ner på marken för att han bekvämt skulle kunna tala i örat på mig. Men han föredrog att få stå i min hand under samtalet, sade han. Och dessutom bad han mig att det skulle få föras inne i templet, så att vi skulle vara alldeles ostörda.

— Först och främst, stora människa, sade han, ber jag att få lyckönska dig till din återvunna frihet. Den har du vunnit genom ditt eget goda uppförande och dina sanna vänners bemödanden. Till dessa vänner har jag äran räkna mig. Men även en annan sak har bidragit till att återge dig friheten, nämligen det olyckliga läge i vilket riket för närvarande befinner sig.

Här gjorde talaren ett litet uppehåll och fortsatte sedan:

— Du skall nämligen veta att invånarna på ön Blefusku sedan flera år tillbaka legat i tvist med vår kejsare. Denna tvist övergick så småningom i krig, och detta krig har nu förts i trettiosex månader med växlande lycka. Vi har under denna sorgliga tid förlorat fyrtio av våra största krigsskepp och därtill ett stort antal mindre fartyg. Och trettiotusen av våra bästa och tappraste sjömän har stupat i drabbningarna.

Och det ser inte ut som om det skulle bli något slut på kriget på länge än. Ty fast våra fiender lidit minst lika stora

förluster som vi, har de lyckats utrusta en ny stor flotta ändå. Och det ser ut som om de åter ämnade anfalla vårt land inom den närmaste framtiden.

— Men vad kan jag göra åt den saken? frågade jag, då min vän ministern tystnade för ett ögonblick.

— Det skall du strax få höra, svarade han. Hans majestät kejsaren räknar med din hjälp i denna hotande fara. Han har därför skickat mig hit för att höra din mening. Kan du fundera ut hur du skall kunna bistå oss? Jag ber dig minnas att vi alltid behandlat dig med mildhet och aktning!

Hans Excellens tystnade och tittade ängsligt på mig, som om han var rädd att jag skulle vägra att hjälpa Lilleputt. Men den tanken föll mig inte ett ögonblick in, det skulle ju varit grov otacksamhet av mig att inte hjälpa mina små värdar.

— Min vän, svarade jag utan tvekan, gå till din kejsare och säg honom att jag är fast besluten att försvara honom och hans rike så länge jag orkar svinga mitt svärd! Han kan helt och fullt lita på mig.

Ministern drog en lättnadens suck och torkade svettdropparna ur pannan.

— Jag tackar dig, stora människa, sade han. Jag var förvissad om att du skulle svara just så.

Med dessa ord lämnade han mig, och ekipaget återvände i karriär till det kejserliga slottet. Jag sträckte ut mig raklång på marken för att i lugn och ro fundera ut någon lösning på min svåra uppgift.

Jag visste att Blefusku var en ö. Den var skild från Lille-

putt genom ett smalt sund, endast omkring åttahundra fot brett. Vid den sidan av ön som vette mot våra stränder låg blefuskuanernas flotta förankrad. Den väntade på läglig vind som skulle föra den över till Lilleputt.

Jag visste också att invånarna på ön inte kände till något om mig. All samfärdsel hade under kriget varit bruten mellan de båda länderna, och jag hade inte heller visat mig vid kusten sedan den dag jag först kom till Lilleputt. Det måste väcka en oerhörd förskräckelse hos blefuskuanerna — som inte var större till växten än lilleputtarna — att helt oförmodat få se en sådan som mig. På dessa omständigheter grundade jag min plan.

Men först kallade jag till mig de erfarnaste sjömännen och utfrågade dem noga om djupet i det sund som skilde öarna åt. De försäkrade mig, att djupet i mitten inte var mer än sjuttio glumgluffs (vilket motsvarar sex fot i europeiskt mått), men att sundet närmare stränderna var betydligt grundare.

Sedan tog jag min kikare och begav mig till kusten. Där dolde jag mig bakom ett skogsbevuxet berg, så att våra fiender inte skulle kunna upptäcka mig, och tog upp min kikare. Med den mönstrade jag nu sundet och fann, att den fientliga flottan bestod av femtio skepp. Alla var ganska stora och låg tydligen segelklara. De väntade synbarligen bara på gynnsam vind för att angripa oss.

Därpå begav jag mig till kejsaren och framlade min plan. Han lyssnade uppmärksamt, och hans min ljusnade allt mer. Slutligen sprang han upp och ropade:

— En storartad plan! Den måste lyckas! Sedan har jag

ingenting mer att frukta av mina fiender och kan sluta en förmånlig fred.

Han gav omedelbart befallning om att man skulle skaffa mig allt jag behövde för att sätta min plan i verket.

Jag tog genast itu med förberedelserna och lät anskaffa mängder av de starkaste tåg och grövsta järnstänger man kunde uppbringa i landet. Tågen var ungefär som vanliga snören och järnstängerna som våra stoppnålar. Jag tvinnade ihop tre tåg till ett. Sedan förfärdigade jag hakar av mångdubbla järnstänger och fäste en hake vid varje tåg. Jag gjorde femtio sådana där hakar med tillhörande tåg och band ihop alla tågen i en knut. Nu hade jag vad jag behövde och kunde ge mig av till den del av kusten som låg mitt emot Blefusku.

Här hade kejsaren tagit plats med hela sitt hov för att bevittna min bragd. Jag drog av mig skor, strumpor och rock,

så klev jag i vattnet och började vada över mot den fientliga ön. Jag gick på bottnen så länge jag kunde. Först när vattnet räckte mig upp till näsan började jag simma. Snart kände jag åter fast mark under mig och vadade vidare. Inom en halv timme var jag framme vid skeppen.

När besättningarna på den fientliga flottan såg ett jättestort vidunder komma emot fartygen, greps de av fasa alldeles som jag beräknat. Sjömännen kastade sig huvudstupa i havet för att simmande rädda sig in till Blefuskus strand. Jag lät dem fly sin kos utan att på något sätt oroa dem. Jag beräknade deras styrka till omkring trettiotusen man, och om de anfallit Lilleputt kunde det ha gått illa för lilleputtarna.

Sedan fienden flytt satte jag i gång med arbetet. Jag vadade omkring mellan skeppen och fäste mina hakar i dem, det ena efter det andra. Medan jag höll på med detta, kom blefuskuanerna till besinning, återvände till stranden och sköt av en skur pilar mot mig. De siktade väl, och pilarna bet in i ansikte och händer. Det bekymrade mig föga, men jag var orolig för att de skulle träffa mina ögon.

Då kom jag plötsligt att tänka på mina glasögon, som jag bar på mig. Jag tog fram dem och satte dem på näsan. Nu var jag skyddad på bästa sätt och kunde fortsätta mitt arbete ostörd, hur än pilarna haglade ner över mig. Ibland flög en pil mot något av glasen i mina glasögon, men den studsade maktlös tillbaka. Snart hade jag ett skepp i var och en av mina femtio hakar.

Nu begav jag mig på återväg och tog knuten till alla de femtio linorna i handen för att släpa bort skeppen. Men det gick inte, jag hade glömt bort att alla fartygen låg för ankar, så jag måste vända om rakt in i de fientliga pil-

skurarna och skära av alla femtio ankarkablarna med min kniv. Det var snart gjort och så började jag vada tillbaka över sundet dragande de femtio krigsskeppen efter mig.

Blefuskuanerna — som inte hade en aning om min verkliga avsikt — trodde nog först att jag bara ämnade släpa bort skeppen från ankarplatsen och sedan lämna dem vind för våg. De hoppades säkert kunna fånga upp dem på havet senare. Men då de förstod att jag ämnade överlämna deras ståtliga flotta åt fienden, brast de ut i så ömkliga klagorop att det började göra mig ont om dem.

Men hur stort medlidande jag än hyste för dem, så kunde jag inget göra åt saken. Utan att se mig om vadade jag därför vidare mot Lilleputts strand.

Då jag hunnit utom skotthåll, stannade jag ett ögonblick för att plocka ut pilarna som ännu satt kvar i mitt ansikte och på mina händer och förorsakade svåra plågor. Därpå strök jag på min utmärkta salva, som en gång tidigare gjort mig goda tjänster och smärtorna försvann genast. Sedan tog jag av mig glasögonen, lade in dem i fodralet och stack dem i fickan, varpå jag fortsatte min väg.

På Lilleputts strand hälsades jag med jubel av kejsaren och en oöverskådlig folkmassa. När den höge härskaren sett mig vända tillbaka med hela den fientliga flottan i släptåg hade han darrat av fröjd, men hans fröjd byttes snart i oro när jag nådde djupt vatten och började simma. Vågorna slog nämligen över mig några gånger och begravde mig fullständigt. Kejsaren fruktade att jag hade drunknat. Men så dök jag upp igen, fortfarande med hela flottan efter mig. Då jublade kejsaren och hela hans folk. När jag kom så nära att min röst kunde höras till stranden ropade jag så högt jag förmådde:

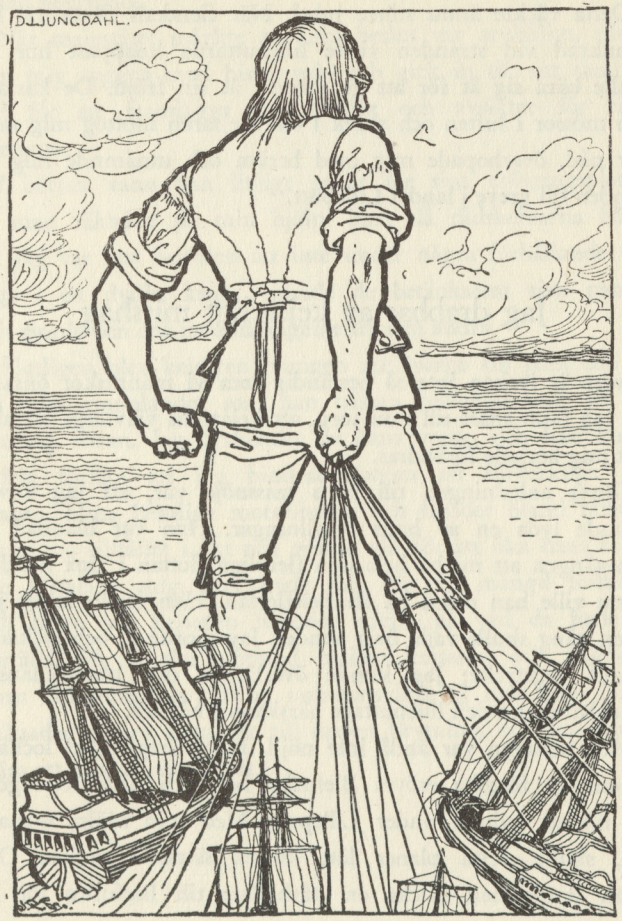

Jag vadade över sundet dragande krigsskeppen efter mig

— Leve den mäktige och tappre kejsaren av Lilleputt!

Detta väckte ännu större jubel. När fiendens flotta väl låg förankrad vid stranden visste lilleputtarna knappast hur de skulle bära sig åt för att ge uttryck åt sin fröjd. De kastade sina mössor i luften och skrek i ett. Kejsaren mottog mig med stor nåd, överhopade mig med beröm och utnämnde mig på stunden till greve i landet Lilleputt.

Jag drabbas av kejserligt misshag

Tyvärr är lyckan inte så beständig som vi människor önskar, och jag fann snart till min sorg, att kejsarens välvilliga känslor mot mig började förändras.

Första anledningen till hans missnöje var, att jag envist vägrade lyda en av hans befallningar. Han var bländad av framgången att nu ha hela den fientliga flottan i sina händer, så nu ville han också ha handelsflottan. Han fordrade att jag än en gång skulle vada över sundet. Jag gjorde så och lyckades i mitt vågstycke; jag kunde överlämna den blefuskuanska handelsflottan i den lilleputtske härskarens händer.

Men kejsaren var ändå inte nöjd. Hans äregirighet lockade honom att försöka erövra Blefusku helt och hållet och göra det till ett lydrike under Lilleputt. Med min hjälp, menade han, skulle dessa planer lätt kunna sättas i verket. Och sedan skulle han skicka en ståthållare till Blefusku för att styra landet.

När jag hörde dessa äregiriga planer blev jag uppbragt. Jag förklarade rent ut, att jag för min del aldrig skulle hjälpa till att underkuva ett fritt folk. Kejsaren skulle inte räkna

med min hjälp, ty jag var beredd att hellre dö än begå en sådan nedrighet.

När majestätet märkte att mitt beslut var orubbligt, vände han mig ryggen med bister min och gick in till sitt samlade råd för att framlägga sina planer och avsikter för rådsherrarna.

I början vann han livligt gehör för sina erövringsplaner, ty man räknade på min hjälp. Men då rådsherrarna hörde att jag var fast besluten att inte under några förhållande deltaga i ett dylikt krig, rynkade de betänksamt sina pannor och gjorde den ena invändningen efter den andra.

Slutligen blev kejsaren tvungen att överge sin plan och avstå från grannlandet som han nästan betraktat som sin besittning redan. Jag drabbades av hans vrede, och han kunde aldrig förlåta att jag hindrat honom att förverkliga sina planer. Mina hemliga motståndare och fiender bland rådsherrarna tog tillfället i akt och gjorde allt för att öka hans vrede. De förtalade mig, anklagade mig för en mängd förseelser och brott och kejsaren lyssnade gärna på vad de hade att förtälja. På så sätt uppstod mellan kejsaren och några av hans rådsherrar en verklig sammansvärjning mot mig. Några månader senare kom det till öppen brytning, och jag var då nära att störtas i fördärvet.

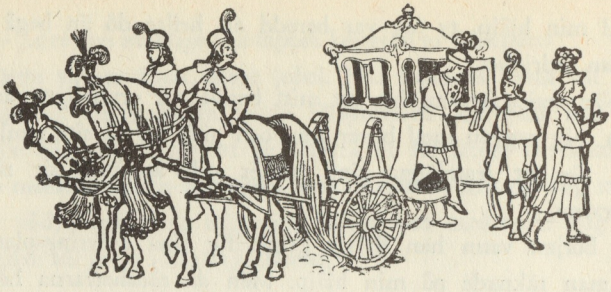

Jag inbjuds till Blefusku

Omkring tre veckor senare anlände en beskickning från kejsaren i Blefusku för att underhandla om fred. Kort därpå slöts också fred mellan de båda länderna.

När fredsslutet var undertecknat hedrade de blefuskuanska sändebuden mig med ett besök. De hade nämligen hört hur ädelt och djärvt jag uppträtt mot kejsarens planer att underkuva deras land, och de kom nu för att tacka mig. De sade mig många artigheter, berömde mitt ädelmod, min besinning och min tapperhet. De inbjöd mig också i sin herre kejsarens namn att göra ett besök i Blefusku.

Sedan vi talat en stund med varandra, bad de mig visa dem några prov på min utomordentliga styrka, om vilken de hört så mycket sällsamt berättas. Jag gjorde som de bad. Jag bröt sönder järnstänger och ekbjälkar, bollade med stora klippblock, tog upp blefuskuaner och lilleputtar i mina händer och dansade runt med dem. Med ett ord, jag gjorde allt jag kunde för att roa mina gäster.

När sändebuden sedan tog avsked, tackade de uppriktigt för de angenäma timmar de tillbringat i mitt sällskap. Och så

upprepade de sin inbjudan. Jag tackade och lovade att inte återvända till mitt fädernesland, förrän jag avlagt ett besök hos dem. Därmed tycktes de vara nöjda.

Nästa gång jag hade äran att träffa kejsaren i Lilleputt, uttryckte jag min önskan att besöka hovet i Blefusku och bad honom om tillstånd. Kejsaren gav sitt bifall, men med så tydlig köld att jag genast märkte att han var mycket onådigt stämd mot mig.

Jag försökte ta reda på orsaken. Och jag fick då höra att kejsaren fortfarande var ond på mig för att jag vägrat bistå honom i hans krigiska planer. Men de blefuskuanska sändebudens besök hos mig hade också misshagat honom storligen. Några av hans rådsherrar, som var mina fiender, hade nämligen sagt honom att jag och de främmande sändebuden smidit fientliga planer mot hans rike. Naturligtvis var allt detta osanning, och jag kände mig mycket upprörd över deras elaka förtal.

Jag glömde att tala om att mitt samtal med blefuskuanerna måste föras med tolk, ty de båda folkens språk är så olika varandra som franska är olikt engelska.

Hur jag släckte eldsvådan i kejserliga slottet

För att bli fri ur fångenskapen hade jag förbundit mig att uppfylla vissa villkor, som var ganska förnedrande. Sedan jag på grund av de krigiska tjänster jag bevisat landet blivit utnämnd till greve, var det aldrig längre tal om dessa villkor. Ingen fordrade att jag skulle tjänstgöra som springpojke åt kejsaren eller handräckning vid de kejserliga byggena eller

dylikt som den kejserliga skrivelsen påbjöd. Kejsaren behandlade mig väl (det måste jag erkänna), och de förnäma herrarna iakttog den höviskhet som min rang krävde. Men jag fick snart tillfälle att göra kejsaren en verkligt stor tjänst och visa honom min goda vilja.

Tyvärr skedde detta på ett sätt som ytterligare ökade hans missnöje med mig.

En natt väcktes jag av rop och buller vid min dörr och rusade genast upp för att se vad som var på färde.

Det enda jag uppfattade var ordet *burglum* som kom igen gång på gång. Jag var nästan färdigklädd, då några hovmän störtade in till mig. Elden var lös i det kejserliga slottet och jag måste genast komma dit, sade de. En kammarpiga hade slarvat med ljusen, elden hade brutit lös och nu stod palatset i lågor. Jag slängde på mig jacka och hatt, och i nästa ögonblick var jag på väg till slottet.

Till all lycka hade kejsaren befallt stadsborna att utrymma huvudgatorna för min skull, och dessutom sken månen klart, så jag lyckades komma fram till slottet utan att trampa ihjäl någon. Det var i den flygelbyggnad, där kejsarinnan hade sin våning, som elden brutit ut.

En mängd lilleputtar var vid min ankomst sysselsatta med att resa upp stegar mot murarna och bära fram vatten i ämbar, som inte var större än fingerborgar. Trots deras bemödanden grep elden omkring sig. Som det var långt till vatten, hade man svårt att bekämpa elden. Till all olycka började det blåsa också, och elden tilltog i våldsamhet och styrka.

Hade jag haft min rock på mig, så skulle jag ha kunnat kväva elden genom att helt enkelt kasta rocken över palatset. Men tyvärr hade jag bara hunnit få på mig min jacka.

Nu var goda råd dyra. Jag visste först verkligen inte, hur jag skulle bära mig åt för att kunna rädda slottet med alla dess dyrbarheter. Lågorna grep omkring sig mer och mer och gnistor flög åt alla håll som ett eldregn. Allt tycktes förlorat.

Då fick jag ett infall. Jag erinrade mig, att det fanns en väldig damm utanför stadsmuren. Dit rann allt stadens slaskvatten. Jag råkade också veta att dammen var full ända till brädden. Eftersom det inte fanns något rent vatten i närheten och faran växte för vart ögonblick, så fattade jag raskt mitt beslut och skyndade dit.

Jag tog min hatt och fyllde den med slaskvatten, för något kärl eller ämbar hade jag ju inte till hands. Därefter ilade jag tillbaka till det brinnande slottet. Med stor skicklighet och beräkning hällde jag ut vattnet, där elden brann som häftigast. Inom några få minuter hade jag släckt branden.

Efter väl förrättat värv begav jag mig tillbaka till mitt hem utan att först ha lyckönskat kejsaren till slottets underbara räddning. Jag misstänkte nämligen att det kanske skulle misshaga honom att jag använt det smutsiga och stinkande slaskvattnet att släcka hans kejserliga slott med.

Dagen därpå underrättade man mig emellertid om att kejsaren uppskattade det nit jag visat under eldsvådan och att han ansåg sig ha mig att tacka för slottets räddning.

Men snart trängde andra rykten till mitt öra. Man sade mig, att kejsarinnan blivit mycket förbittrad över att jag besudlat hennes våning med slaskvatten. Hon hade förkunnat sin avsikt att aldrig mer bebo den, och hon hade sagt sig aldrig kunna förlåta mig mitt avskyvärda dåd. Hon skulle till och med ha svurit att hämnas den skymf jag tillfogat henne. Mina bemödanden inbringade mig således föga tacksamhet men i stället oförsonligt hat. Jag bekymrade mig dock inte vidare om kejsarinnans vrede utan motsåg framtiden med lugn. Emellertid måste jag fundera ut något sätt att försvara mig om jag blev angripen, ty det såg ut som om orosmolnen hopades över mitt huvud.

Ett och annat om Lilleputt

Innan jag fortsätter min historia, vill jag berätta lite om Lilleputts invånare och deras seder och bruk.

Jag har redan nämnt att invånarnas medellängd uppgår till omkring sex tum. Oxarna och hästarna är mellan fem och sju tum höga, fåren och kalvarna något under två tum, gässen mindre än våra sparvar och så vidare.

Det roade mig ofta att se på hur mina kockar plockade små kycklingar som inte var stort större än våra humlor hemma i Europa. Lustigt var det också att se hur lilleputtflickorna bar sig åt när de sydde. Jag såg varken tråd eller nål, så små var dessa föremål, men jag förstod av rörelserna, när sömmerskan trädde tråden på synålen.

De högsta träden i Lilleputt, säkert hundratals år gamla, höjer sig inte mer än sju fot över marken. Jag kunde utan svårighet nå topparna genom att bara lyfta handen. Buskar och träd är alltså ännu mindre. Och blommorna kunde jag inte alls upptäcka, inte ens en gång de arter som lilleputtarna prisade för deras högväxthet och starka färger.

Eftersom jag bara uppehöll mig en kort tid i landet, hann jag inte utforska, hur långt lilleputtarna hade nått i bildning, vetenskap och konst. Deras sätt att skriva verkade emellertid mycket egendomligt. De skrev inte som vi från vänster till höger, inte heller från höger till vänster som araberna och inte uppifrån och ner som kineserna utan snett, från det ena hörnet på papperet till det andra som slarviga skolbarn.

Deras lagar är mycket stränga. I synnerhet gäller detta om allt slags bedrägeri, vilket bestraffas med döden. De påstår nämligen att man kan skydda sig mot tjuvar genom lås och

reglar. Men en hederlig människa står ju alldeles värnlös mot en bedragares list och knep, anser de. Och varken handel eller andra yrken kan bestå utan ärlighet och redbarhet, och därför bör alla bedragare utrotas, enligt deras mening.

En gång bad jag kejsaren om nåd för en betjänt, som bedragit sin herre på en summa pengar. I min enfald sade jag, att den förbrytelse han hade begått väl ändå inte var så svår att den borde bestraffas med döden. Ett par års fängelse vore väl alldeles tillräckligt.

Kejsaren betraktade mig häpen och frågade, hur någon kunde lägga ett gott ord för den som visat en sådan trolöshet. Trolöshet var det mest avskyvärda och oförlåtliga av alla brott. Man kunde slå ihjäl en person i ögonblickets hetta, men en oredlighet, ett hemligt bedrägeri, som man utförde med överläggning och kallt blod bevisade ett djupare, obotligt fördärv.

Jag teg och rodnade, ty jag gav i mitt hjärta kejsaren rätt, fast jag inte ville tillstå det. Betjänten fick sitt straff utan att man tog den minsta hänsyn till mina förböner.

Lilleputtarna uppfostrar sina barn med stor stränghet. De härdas från tidigaste år, de får lära sig tåla köld och hetta, deras föda och kläder är av enklaste sort. De tillbringar inte hela sin dag vid böckerna utan får också övning i allehanda idrotter, simning, ridning och fäktning. Därav kommer det sig att man sällan ser några sjuklingar och att läkaryrket inte är vidare lönande i landet. Och man uppfostrar barnen till hederlighet, rättvisa, tapperhet, anspråkslöshet, mildhet, gudsfruktan och fosterlandskärlek.

Jag får nya kläder

När jag nu berättat så mycket om lilleputtarna, måste jag väl tala lite om mig själv och mitt levnadssätt också.

Jag hade med tiden inrättat det ganska bekvämt åt mig i mitt tempel. Efter många ansträngningar hade jag lyckats snickra ihop en stol och ett bord av de största träd som fanns i de kejserliga parkerna. Det var ingen lätt sak, eftersom jag inte hade några lämpliga verktyg. Lilleputtarnas ynkliga verktyg kunde ju inte vara mig till stor nytta. Men jag var i stort behov av några möbler i mitt hem, och därför tog jag i alla fall itu med uppgiften. Både bordet och stolen blev fullt användbara.

För att förse mig med skjortor, borddukar och lakan hade kejsaren skickat mig tvåhundra av sina skickligaste sömmerskor som hade fullt upp att göra dag och natt. De använde det grövsta linne som kunde anskaffas, men ändå måste de sy tyget mångdubbelt, ty den allra starkaste sorten var inte mycket tjockare än tunt flor i Europa.

När sömmerskorna skulle ta mått på mig, måste jag lägga mig raklång på marken. Därpå ställde sig en av dem på min hals och en annan på mitt knä. I händerna höll de en lina, som sedan mättes upp av en tredje sömmerska. Måttstocken som hon mätte med var ungefär en tum lång.

Då de slutat denna mätning, bad de mig sträcka ut min tumme och så mätte de dess omkrets med ett litet band. Därpå neg de helt näpet och satte sig vid sin sömnad.

När jag uttryckte min förvåning över att de inte tog mått kring halsen, svarade de att det inte behövdes. Det var alldeles nog att de kände till omkretsen av min tumme. Då kunde de

sedan räkna ut hur mycket jag mätte kring halsen. Sedermera övertygade jag mig om riktigheten av deras påståenden. Och jag beundrade mycket de små människornas skicklighet i räkning, på det området var de långt före oss européer.

Min rock hade så småningom blivit så blanksliten och trasig att jag riktigt skämdes att bära den. En dag kom tre hundra skräddare till mig och bad mig falla på knä för dem. Jag trodde först att de ville driva gäck med mig. Jag blev ond, tittade barskt på dem och tänkte läxa upp dem ordentligt. Men den äldste av dem märkte min förargelse, och innan jag hann säga något, upplyste han mig om anledningen till deras underliga begäran. De ville bara ta mått till en rock åt mig, och därför var det nödvändigt att jag föll på knä. Efter denna förklaring gjorde jag som de ville.

Nu släpade man fram en lång stege och reste den upp mot mig. Den räckte mig ända till hakan, och den äldste skräddarmästaren klättrade upp på den. Han var mycket ängslig och bad mig bevekande att jag för all del inte skulle göra någon rörelse, för då kunde han ramla ner och bryta både armar och ben. Jag höll mig därför alldeles stilla. Han släppte ner en lina, försedd med en bit bly i änden, från min krage till marken, och på så sätt tog han mått av längden på min rock. Sedan han gjort det, tog han ytterligare några mått och tackade mig sedan för mitt tålamod.

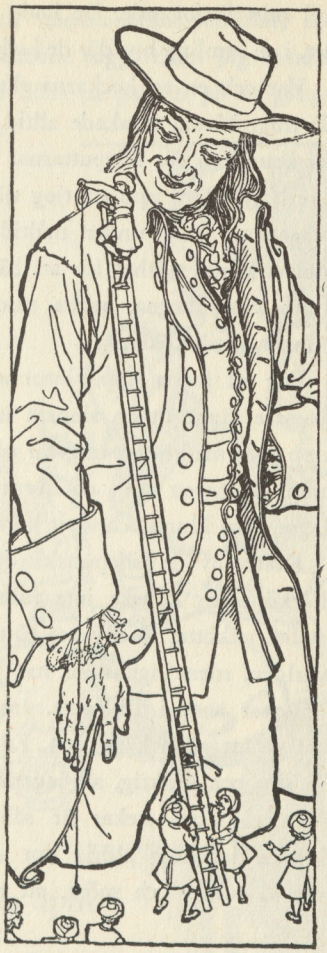

Så började skräddarna sy, och efter en veckas tid var rocken färdig. Den passade mig alldeles utmärkt, men när jag såg närmare på den, fann jag att den var hopsydd av flera tusen små lappar. Tygets bredd i Lilleputt står naturligtvis i förhållande till invånarnas storlek.

Min mat lagades av tre hundra kockar som kejsaren ställt

till mitt förfogande. De hade sitt kvarter i närheten av templet, i en samling hus där de bodde med sina familjer.

Var och en av kockarna skulle dagligen laga två rätter mat åt mig. Maten smakade alltid bra, och jag var verkligen fylld av beundran för lilleputtarnas kokkonst. När jag satte mig till bords lyfte jag upp ett tjog tjänare på bordet för att de skulle passa upp mig under måltiden. Hundra andra höll till på golvet i min närhet för att bära fram fat och skålar och rulla fram vintunnorna, andra stod beredda att föra mina befallningar ut till köket.

För att forsla upp vintunnorna på bordet hade mina uppassare tänkt ut en sinnrik uppfinning. De hissade nämligen upp dem med linor, ungefär på samma sätt som vi brukar hissa upp ämbaren ur en brunn. Varje tunna innehöll en lagom stor klunk och varje karott en munfull mat.

Köttet av de lilleputtska djuren är i allmänhet förträffligt. Fårköttet är kanske inte fullt så bra som vårt, men så är i stället oxköttet så mycket bättre. Jag har farit vida omkring i världen, men ingenstans har jag smakat så saftiga och läckra oxstekar som i Lilleputt. Invånarna där förstår sig utmärkt väl på att göda kreaturen. En dag fick jag en oxstek som var så stor och präktig, att jag måste skära sönder den i tre bitar. Men så stora stekar är sällsynta. Vad benen beträffar, så brydde jag mig aldrig om att ta ut dem ur köttet, för de var så tunna och möra, att man mycket väl kunde äta dem också.

Mina tjänare stod naturligtvis och gapade av förvåning, när de såg hur jag slukade stekarna med ben och allt.

Men jag skulle nog haft någon svårighet att tugga sönder de grövsta kotorna om inte mina tänder varit så friska och

starka som de är. Vad gås- och hönsstekarna beträffar, så var de så möra att jag inte ens behövde tugga dem. Jag kunde med lätthet ta ett trettiotal stekta höns på gaffeln på en gång och sluka dem utan ringaste besvär.

Kejsaren häpnar över min aptit

Hans Majestät som hört talas om min väldiga aptit fick en dag lust att se mig äta. Just när jag hade satt mig till bords, kom han åkande i sin eleganta vagn, åtföljd av

en stor skara hovfolk. Jag reste mig från bordet och bugade mig för den höge gästen, men kejsaren ropade åt mig att lugnt fortsätta med min måltid. Det var hans avsikt att beskåda den, sade han.

När jag hörde det, föresatte jag mig att äta riktigt mycket och ta så stora tuggor och djupa klunkar jag kunde, ty jag ville gärna bereda kejsaren nöje. För att han skulle kunna se mig bättre, lyfte jag upp honom och hela hans uppvaktning på bordet. Sedan kejsaren och jag växlat några vänliga ord började jag måltiden och gjorde all heder åt de många anrättningarna och det goda vinet.

Kejsaren blev både häpen och förskräckt, när han såg vilken förödelse jag anställde bland karotter och skålar och fat. Allt emellanåt skakade han betänksamt på huvudet. Riksskattmästaren, som var en av mina argaste fiender, begagnade naturligtvis tillfället att söka skada mig. Han viskade i sin herres öra, att landet omöjligen i längden kunde ha råd att föda ett så glupskt vidunder. Min aptit skulle i grunden förstöra landets ekonomi, påstod han. Nu hade ju Hans Majestät tillfälle att själv på nära håll bevittna den förödelse jag anstiftade bland matvarorna. Kejsaren lyssnade uppmärksamt till skattmästarens klagovisor. Hans min mörknade och han skakade bekymrad på huvudet. Riksskattmästaren upplyste honom ivrigt om att mitt underhåll redan kostat staten flera miljoner *sprugs* (landets största guldmynt som är mindre än ett knappnålshuvud). Kejsaren tittade från skattmästaren till mig och tillbaka till skattmästaren igen. Vad kunde hans excellens ge sin herre för råd i detta brydsamma läge? Skattmästaren böjde sig närmare kejsaren och sade, att det efter hans mening var rådligast att snarast göra sig av med mig.

Kejsaren svarade inte, han dolde sina tankar. När han tog avsked av mig, log han åter sitt huldaste leende och räckte mig nådigt sin hand. Men jag gjorde mig beredd på kommande obehag.

Sammansvärjningen

Redan i början av min vistelse i Lilleputt hade det börjat spridas förtal och onda rykten om den väldiga människan, och så småningom hade det bildats en verklig sammansvärjning mot mig. Sedan två månader tillbaka arbetade de sammansvurna på att röja mig ur vägen, men som väl var ägde jag även många trogna och djärva gynnare och vänner.

Som alla nog förstår passade jag med min ärliga enfald och stora öppenhjärtighet inte alls till hovman. Jag insåg det till fullo själv och besökte därför aldrig hovets baler och andra festligheter trots att jag som greve alltid hörde till de inbjudna. Jag förstod att jag inte passade i så förnämt sällskap och dessutom lade ju mitt format hinder i vägen. Jag kunde ju omöjligen — med min kolossala kroppshydda — bjuda upp en lilleputtshovdam till vals eller deltaga i andra sällskapsnöjen.

På detta sätt trodde jag att jag också skulle slippa hovets ränker och förtal. Jag misstog mig emellertid, och de mörka ovädersmolnen hopade sig allt hotfullare över mitt huvud.

En natt väcktes jag av en knackning på dörren. Jag öppnade och utanför stod en av hovets herrar, som jag en gång gjort en viktig tjänst. Han bad mig med hemlighetsfull min om ett samtal.

Jag förde honom in i mitt rum och stängde och reglade dörren. Sedan lyfte jag upp honom på bordet framför mig. Den lille mannen verkade högst förskrämd och upprörd. Han såg sig ängsligt omkring i rummet som om han fruktat att någon lyssnade. Jag försäkrade honom att ingen kunde höra oss.

Eftersom han var så bekymrad, frågade jag, om någon olycka hänt honom, och om jag i så fall kunde vara honom till någon hjälp.

— Ack, svarade han, det är inte mig det är fråga om. Det är för er skull jag smugit mig hit mitt i natten. Min käre vän, jag ber er att höra på vad jag har att säga, ty det gäller ert liv.

Ni skall nämligen veta, fortsatte han, att rådet varit sammankallat till hemliga överläggningar flera gånger på sista tiden. Det har gällt er. För ett par dagar sedan fattade kejsaren sitt oåterkalleliga beslut angående ert öde. Ni vet, att rikets amiral allt sedan er ankomst hyst ett glödande hat till er. Varför vet jag inte, men jag vet att hans hat blev ännu bittrare sedan ni utförde ert hjältedåd i kriget mot Blefusku. Då blev han själv alldeles ställd i skuggan, och sedan dess är han er oförsonligaste fiende. Han och riksskattmästaren som också hör till era motståndare jämte några andra herrar har riktat en förfärlig anklagelse mot er. De beskyller er för högförräderi.

Detta kom så oväntat och anklagelsen var så skamlig att jag höll på att avbryta min vän. Men han vinkade avvärjande med sin lilla hand och fortsatte:

— Jag vet vad ni vill säga, och vid kejsarens hov finns det ingen som är mer övertygad om er oskuld än jag. Annars skulle jag aldrig ha kommit hit. Men er oskuld hjälper er

föga så länge ni har så mäktiga fiender vid hovet. Hör därför på vad jag har att säga.

Och han fortsatte med något dämpad röst:

— Genom mina förbindelser har jag lyckats få en avskrift av anklagelseskriften mot er. Som tack för den tjänst ni en gång gjorde mig ämnar jag meddela er innehållet i denna skrift — fast jag väl vet att mitt huvud skulle falla för bilan, om någon vid hovet fick vetskap om att jag förrått hemliga statspapper.

Han drog fram en pappersrulle ur fickan och började läsa:

§ 1.

En gammal lag i vårt rike Lilleputt förbjuder vid dödsstraff envar att på något sätt orena inom det kejserliga palatsets murar. Denna lag har det stora människovidundret på det skändligaste överträtt, då han vid eldsvådan i det kejserliga palatset övergöt detta med vatten från stadens slaskdamm. Genom detta brott har han förverkat sitt liv. Vi yrka på att straffet med det snaraste måtte gå i verkställighet.

§ 2.

Den stora människan har ävenledes gjort sig skyldig till olydnad mot vår nådige kejsare. Under det nyligen avslutade kriget mot landet Blefusku vägrade han att fullfölja sitt segerrika krigståg med ett intagande av landet enligt vår herre kejsarens befallning. Vid hans tomma förevändning att det stred mot hans samvete att bringa ett fritt och ädelt folk i slaveri kan intet avseende fästas. Vi yrka på att han måtte mista livet.

§ 3.

Den stora människan är ytterligare misstänkt för högförräderi, emedan han mottagit främmande sändebud och visat dem stor vänlighet och uppmärksamhet. Man må besinna att dessa sändebud voro från sagda land som tidigare varit invecklat i krig med vår herre kejsaren. Genom sin begäran att få besöka kejsaren i Blefusku har den stora människan bevisat att han umgås med planer att förråda vårt dyra fosterland. Även för dessa förbrytelser må han straffas med livets förlust.

— Jag vill säga er, fortsatte min vän, att Hans Majestät kejsaren under dessa förhandlingar flera gånger visat att han inte glömt de tjänster ni gjort honom. Han sökte alltid framställa era förseelser i en mildare dager. Riksskattmästaren och riksamiralen yrkade på att man skulle bringa er om livet på det mest pinsamma och skymfliga sätt. De föreslog att man nattetid skulle sätta eld på ert hus och sedan skjuta er med förgiftade pilar. Tjugotusen man av kejsarens bästa trupper skulle för detta ändamål omringa templet.

Detta förslag ansågs vara det bästa av dem som framkommit, och de flesta av rådsherrarna röstade för det. Men kejsaren vägrade sitt samtycke. Han stod fast vid sin mening, att man om möjligt borde visa er mildhet och nåd.

Då uppmanade kejsaren utrikesministern Reldresol — som ju är en av era trognaste vänner — att säga sin mening. Det gjorde han också och talade naturligtvis till er förmån. Han medgav att era förseelser var stora, men de var dock inte större än att man borde visa nåd, sade han. Kejsarens

mildhet var känd över hela landet och här hade nu Hans Majestät ett tillfälle att ge ett nytt prov på denna sin mildhet. Själv hyste han stor vänskap för er, sade han, och denna vänskap ville han inte dölja nu när ert liv var i fara. I betraktande av de stora tjänster ni gjort landet borde man inte tillgripa ett så hårt straff som döden. Det var alldeles nog, om man stack ut era ögon och gjorde er blind. Då skulle ni inte längre vara farlig för landets säkerhet, men genom era väldiga kroppskrafter skulle ni fortfarande kunna göra kejsaren och riket värdefulla tjänster.

Detta förslag mottogs med tydligt ogillande av de övriga rådsherrarna. Amiralen kunde inte lägga band på sin vrede utan rusade upp och frågade hur utrikesministern kunde ha samvete att försvara en förrädares liv. Den stora människan hade skamligen besudlat det kejserliga palatset. Hur kunde man försvara något sådant? Vad hindrade honom från att upprepa detta tilltag, ja att dränka hela vår vackra huvudstad i slaskvatten? En person som vägrade att lyda kejsarens befallningar var i stånd till allt. Och hade han inte mottagit sändebuden från Blefusku? Naturligtvis för att förråda riket Lilleputt. Den stora människans trefaldiga brott måste straffas med döden, och straffet borde gå i fullbordan så snart som möjligt. Annars kunde man en vacker dag dyrt få ångra sin mildhet.

Riksskattmästaren var av samma mening som amiralen. Han visade med siffror hur mycket ert underhåll kostade den kejserliga skattkammaren. Om det fortfor på detta sätt skulle ni bokstavligen äta upp hela Lilleputt. Att sticka ut era ögon skulle inte hjälpa, tvärt om. Ty skattmästaren hade hört lantbrukare säga att blinda hönor äter mycket mer än sådana som har sin syn i behåll. Eftersom hela rådet var övertygat om er skuld, så behövdes det inga vidare förhandlingar utan man kunde besluta om er död.

Kejsaren yttrade att det tycktes vara herrarnas mening att blindhet skulle vara ett alltför lindrigt straff. Å andra sidan tycktes honom de föreslagna dödssätten alldeles för grymma. Kunde man inte tänka ut något lindrigare? Ty hans nåderika hjärta upprördes av de plågsamma dödssätt som föreslagits.

Detta kejsarens yttrande gav er vän utrikesministern en

idé. Han begärde ordet och utvecklade ett nytt förslag. Man kunde ju, sade han, så småningom knappa in på era matportioner och ge er allt mindre att äta för var dag. På så sätt skulle ni till sist bli svag och kraftlös och dö. Man behövde då inte heller frukta så mycket för stanken av ert lik, ty er kropp skulle magra betydligt och när ni dog skulle det inte återstå stort mer än skinn och ben. Man kunde sedan forsla ert skelett till riksmuseet och ställa upp det där för kommande generationer att beskåda.

Ministerns förslag mottogs med allmänt gillande och rådet beslöt att sätta det i verkställighet. Troligen hittade er gode vän på det för att under tiden kunna rädda er. Emellertid beslöt man att denna plan tills vidare skulle hållas hemlig. Men man kommer att sticka ut era ögon en av de närmaste dagarna.

Det var utrikesministern som fick i uppdrag att meddela er domen och fullborda straffet. Han kommer helt säkert att framhålla den stora nåd som kejsaren och rådet bevisat er genom att bara beröva er synen i stället för att straffa er till livet. Tjugo av kejsarens skickligaste läkare kommer att utföra operationen.

Nu har jag berättat er allt och lämnar åt er själv att fundera ut ett sätt att rädda er. Jag kan inte göra mer. Nu måste jag åter smyga mig bort, lika hemligt som jag kommit. Får någon reda på att jag varit här är min sista stund kommen. Farväl, o stora människa, måtte försynen bevara er för alla faror!

Med dessa ord tog min lille vän hjärtligt avsked och smög sig bort i nattens mörker.

Jag lämnar Lilleputt i all hast

När jag blev ensam började jag grubbla över vad jag skulle ta mig till. Jag fasade inför det grymma öde som reste sig hotande framför mig. Något värre än att mista synen och på nåd och onåd vara utlämnad i lilleputtarnas våld kunde jag inte föreställa mig. Och inte skulle jag ha utsikt att någonsin kunna återvända till mitt fosterland och till mina kära anhöriga, för den korta livstid som tycktes återstå mig skulle jag få stanna som slav i Lilleputt utsatt för umbäranden och förödmjukelser intill min död. Jag tänkte på alla de tjänster jag gjort lilleputtarna, hur jag roat dem genom att visa dem allehanda prov på min styrka, hur jag med tålamod uthärdat deras näsvishet och pockande fordringar, hur jag räddat deras stad från eldsvåda och erövrat fiendeflottan, ja på alla sätt varit dem till både nytta och glädje. Och till tack skulle man nu sticka ut mina ögon och sedan låta mig långsamt omkomma av svält. Den enda heder man ämnade bevisa mig var att ställa upp mitt skelett till beskådande i museet, men den äran kunde jag gärna undvara.

Ju mer jag grubblade, desto mer uppbragt blev jag över lilleputtarnas otacksamhet och min egen bekymmersamma situation. Först funderade jag på att försvara mig mot anklagelserna och vädja till kejsarens rättvisa. Helt säkert skulle han inse det orätta i domen, tänkte jag, om jag bara uppträdde med tillräcklig vältalighet till mitt försvar. Men jag uppgav snart den tanken, ty jag insåg att ingenting skulle kunna skydda mig mot mina fienders list och ränker, inte ens det mest glänsande försvarstal, inte ens min fullkomliga oskuld.

Kanske jag i stället borde sätta mig till motvärn och möta

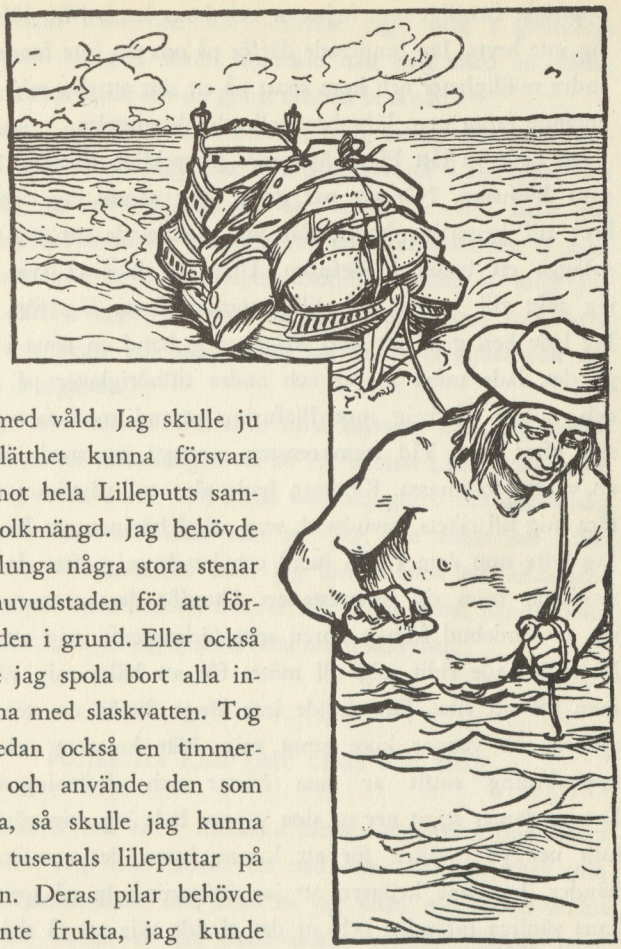

våld med våld. Jag skulle ju med lätthet kunna försvara mig mot hela Lilleputts samlade folkmängd. Jag behövde bara slunga några stora stenar mot huvudstaden för att förstöra den i grund. Eller också kunde jag spola bort alla invånarna med slaskvatten. Tog jag sedan också en timmerstock och använde den som klubba, så skulle jag kunna driva tusentals lilleputtar på flykten. Deras pilar behövde jag inte frukta, jag kunde skydda ögonen med mina glasögon. Jag hade nästan redan beslutat mig för att sätta den planen i verket och börja ett krig mot Lilleputt, då jag erinrade mig det löfte jag avlagt att aldrig under några förhållanden

uppträda fientligt mot kejsaren och hans land. Mitt löfte ville jag inte bryta. Jag funderade därför på om det inte fanns några andra möjligheter och kom snart på ett sätt att dra mig ur den hotande faran utan löftesbrott eller blodutgjutelse.

Jag hade ju fått Hans Majestäts uttryckliga tillstånd att besöka Blefusku. När ett par dagar gått sände jag därför ett brev till kejserliga hovet, där jag meddelade att jag tänkte avlägga ett besök i Blefusku. Utan att invänta svar begav jag mig till kusten där lilleputtarnas flotta låg för ankar. Jag lade beslag på ett stort krigsfartyg, band en tross i bogen på det, lade mina kläder och andra tillhörigheter på däcket och vadade så iväg mot Blefuskus strand med fartyget på släp efter mig. Vid framkomsten mottogs jag med jubel av en väldig folkmassa. Kejsaren hade sänt två vägvisare för att föra mig till rikets huvudstad, som också bär namnet Blefusku. Jag lyfte upp dem i min hand och letade mig efter deras anvisningar fram till huvudstaden. Utanför dess murar möttes jag av sändebud från kejsaren som förkunnade mig att Hans Majestät hade ridit mig till mötes för att hälsa mig välkommen till sitt rike. Det dröjde inte länge förrän en stor skara ryttare och vagnar kom emot mig. När kejsaren och hans uppvaktning suttit av sina hästar och drottningen och hennes damer stigit ner ur sina vagnar lade jag mig vördnadsfullt ner på marken för att kunna kyssa deras majestäters händer. Jag sade kejsaren att jag infunnit mig på grund av hans vänliga inbjudan och att det gladde mig att få skåda en så mäktig monark.

Kejsaren svarade högst nådigt och bad mig vara välkommen till Blefusku. Han hade alltid längtat att få se den stora människan om vilken ryktet haft så mycket märkligt att för-

tälja. Sedan han med stort intresse tagit mig i grundligt beskådande en god stund lämnade han mig med en nådig nick och med löftet om sin gunst och sitt beskydd.

Kejsaren och hans folk bemötte mig också med stor välvilja. De skickade mig mat och dryckesvaror i mängder och gav mig en stor tjänarstab som uppfyllde vad helst jag önskade. Det enda jag saknade var tak över huvudet, ty man hade inte kunnat finna någon lämplig bostad åt mig. Jag måste därför ligga på bara marken utan något som helst skydd mot regn och köld. Men jag var i trygghet och det var det viktigaste.

Under mitt sammanträffande med kejsaren hade jag ingenting nämnt om anledningen till att jag lämnat Lilleputt. Domen över mig hade ännu inte blivit offentliggjord, och jag ansåg det därför bäst att låtsas som om jag inte visste om Lilleputts stora otacksamhet. Men jag tänkte med ett visst nöje på de häpna miner mina fiender där skulle göra, när de kom underfund med att jag lyckats sätta mig i säkerhet.

Kejsarna kan inte enas om mig

Under min första tid i Blefusku hördes ingenting från hovet i Lilleputt. Jag fick senare veta vad som hänt där efter min flykt. Kejsaren hade inte anat att jag visste om rådets beslut utan hade väntat att jag snart skulle komma tillbaka igen. Men sedan han väntat förgäves i över tio dagar, började han misstänka att jag fått nys om domen och att jag ämnade träda i tjänst hos kejsaren av Blefusku för att kunna hämnas. Den tanken satte skräck i både honom och hans rådgivare,

så att de inte fick någon ro för sina farhågor varken dag eller natt.

Slutligen beslutade man att skicka ett sändebud till Blefusku. Han skulle överlämna en avskrift av den dom som man fällt över mig och anmoda kejsaren att så snart som möjligt återsända mig till mitt rätta straff.

Sändebudet anlände en vacker dag till huvudstaden och fick omedelbar audiens hos kejsaren. I ett långt tal framhöll han mina fruktansvärda brott och betonade den stora nåd hans kejsare visat, när han inte dömt mig till hårdare straff än ögonens förlust. Sändebudet vände sig sedan till mig och anmodade mig att ofördröjligen återvända till Lilleputt. I annat fall skulle jag förlora min grevevärdighet och stämplas som landsförrädare.

Om jag inte frivilligt följde denna uppmaning, fordrade kejsaren av Lilleputt att kejsaren av Blefusku skulle utlämna mig bunden till händer och fötter. Men jag kunde då inte längre påräkna någon nåd, utan man skulle utkräva det allra strängaste straff.

Kejsaren av Blefusku utbad sig tre dagars betänketid för att fatta sitt beslut.

Därpå tillkallade han sändebudet.

— Den mäktige kejsaren av Lilleputt, sade han, har behagat låta oss ta del av den dom som han fällt över den stora människan, vilken för närvarande uppehåller sig i vårt rike. Hans Majestät kejsaren av Lilleputt har samtidigt fordrat att vi med det snaraste skall återsända nämnda stora människa bunden till händer och fötter. Denna fordran förefaller oss outförbar, då det inte är antagligt att den stora människan kommer att tillåta oss att binda honom. Och om han gör mot-

stånd är det oss omöjligt att utföra det begärda. Dessutom har den stora människan vid ett flertal tillfällen, särskilt vid fredsslutet mellan våra båda riken, visat sig mycket välvilligt stämd emot oss, och vår tacksamhet förbjuder oss därför att tillfoga honom någon skada. Skulle därför kejsaren av Lilleputt nödvändigtvis vilja ha honom i sitt våld, torde det vara bäst att han själv kommer hit med sin krigsmakt och hämtar honom. Men vi misstänker att detta blir mycket svårt att genomföra och vill därför i all välmening avråda från ett sådant företag.

Med det beskedet drog sändebudet åter till Lilleputt. Kejsaren av Blefusku meddelade mig personligen sitt svar, och jag kunde inte låta bli att skratta, när jag tänkte på hur ursinnig kejsaren av Lilleputt och mina andra fiender skulle bli. Men jag bekymrade mig inte längre om den där saken, ty genom försynens skickelse hade jag funnit ett medel att ta mig hem till mitt eget land igen.

Ett lyckligt fynd

Strax innan sändebudet från Lilleputt kom till Blefusku gick jag en morgon utefter havsstranden försänkt i djupa tankar. Plötsligt gled mina blickar ut över vattnet. Jag upptäckte då en båt som låg och flöt med kölen upp på ett par tusen fots avstånd från stranden. Jublande rev jag av mig skor och strumpor och vadade ut i havet. Men djupet hindrade mig att nå ut till båten, och inte ansåg jag det lönt att simma ut till den, för under tiden skulle den kunna drivas undan av vågorna.

I största hast återvände jag därför till stranden och sprang så fort jag kunde till huvudstaden. Jag bad kejsaren få tjugo av hans största skepp till mitt förfogande. Kejsaren beviljade genast min begäran, och flottan avseglade på stunden till det ställe där båten låg och drev. Själv begav jag mig tillbaka till fots. När jag kom ner till stranden fann jag att båten drivit närmare. Jag kunde nu urskilja den tydligare. Det var tydligen någon livbåt som blivit bortspolad från ett fartyg under storm och som sedan flutit omkring på havet.

Jag begav mig genast ut till båten följd av fartygen som vid framkomsten försåg mig med trossar och linor och ankare och hakar. Jag gjorde fast trossarna vid båten och kastade upp ändarna på fartygen som strax styrde rakt in mot land med båten på släp. Själv simmade jag bakom den och sköt på så gott jag kunde.

Snart hade vi den lyckligt inne på grunt vatten. När jag kände botten under mig, lät jag de blefuskuanska skeppen släppa trossarna och segla sin väg. Nu kunde jag själv bogsera in båten till stranden. Men omkring fyrtio fot från land måste jag låta den ligga. Det var för grunt för att jag skulle kunna få den längre in mot stranden.

För att få båten på rät köl måste jag invänta ebben, som skulle inträda ett par timmar senare. Under tiden lät jag kalla ner en stor skara arbetare till stranden och gav order om att de skulle utrustas med alla behövliga verktyg och maskiner. Jag hade nämligen fått kejsarens tillstånd att rekvirera all den hjälp jag behövde. När ebben kom och havet drog sig tillbaka kunde man komma torrskodd alldeles intill båten. Jag skred nu till verket med två tusen blefuskuaner till min hjälp. Efter stora ansträngningar lyckades vi slut-

ligen med anlitande av en mängd hävstänger och lyftkranar få båten på sidan, så att jag kunde undersöka den närmare.

Till min glädje fann jag att den inte var alltför illa medfaren. Visst var den nött och skamfilad, men den var hel, och det var det viktigaste. Men några åror fanns det inte, och det vållade mig en del bekymmer tills jag hittade några

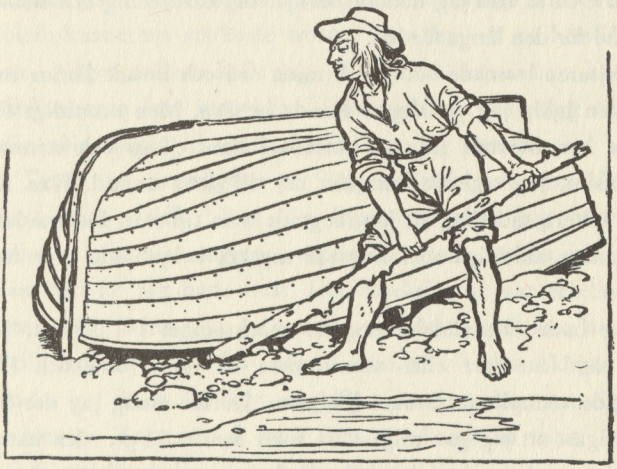

väldiga timmerstockar på stranden. Av dem lyckades jag snickra till ett par användbara åror.

När det sedan blev flod igen och vattnet återvände, försökte jag få båten på rät köl. Det lyckades lättare än jag väntat mig. Så steg jag i den, lade ut årorna i klykorna och satte mig att ro. Jag styrde mot den stora hamnstad, där jag först landstigit på Blefusku.

Där väntade mig en oerhörd människomassa, ryktet om vad som hänt hade spritt sig snabbt från man till man. Blefuskuanerna häpnade när de märkte hur lätt jag manövrerade

min väldiga farkost — som väl kunnat rymma en fyratusen av deras sort.

Jag gjorde fast min båt i hamnen och begav mig därefter till kejsaren för att avlägga rapport inför honom. Samtidigt bad jag honom om tillåtelse att vid första lägliga tillfälle få lämna hans rike för att försöka ta mig hem till mitt fädernesland. Och så bad jag honom bevilja mig utrustning och nödiga förråd för den långa färden.

Kejsaren lyssnade nådigt till mina ord och lovade lämna mig all den hjälp jag ytterligare kunde behöva. Men samtidigt försökte han övertala mig att inträda i hans tjänst och stanna i Blefusku. Jag tackade ödmjukt nej till detta anbud. Han förstod säkert, sade jag, att jag längtade hem till mitt fädernesland och mina anhöriga som nog var mycket bekymrade över mitt öde.

Jag hade fått alldeles nog av otacksamhet i Lilleputt. Jag var rädd att förr eller senare råka ut för avund och illasinnade stämplingar även i Blefusku. Därför ansåg jag det förståndigast att jag gav mig av så snart som möjligt. Men naturligtvis yppade jag inte det skälet för kejsaren.

Senare fick jag veta att min fruktan inte varit ogrundad. Kejsaren blev ganska belåten över mitt beslut att fara. Bland hovmännen hade det nämligen redan börjat spridas ett hemligt agg mot mig. Man misstänkte att jag ämnade stanna kvar vid hovet och svinga mig upp till en hög maktställning. Dessutom blev det kostsamt att anskaffa föda åt mig. Både kejsaren och hans folk såg därför med glädje att jag begav mig från landet, fast de var artiga nog att dölja det. Men jag fick som sagt reda på hur det var fatt, och det kom mig att påskynda min avresa än mer.

Jag lämnar Blefusku

Så började jag då rusta för resan. För det första behövde jag ett par segel till min båt. Jag ledde själv de femhundra segelmakarnas arbete och gav dem råd och anvisningar. Seglen förfärdigades av trettondubbla lager grovt linne. Tågvirket åstadkom jag själv genom att sno ihop tjugo till trettio av blefuskuanernas starkaste trossar, och det var ett besvärligt arbete. Något ankare hade jag ju inte och ett sådant kunde blefuskuanerna inte med bästa vilja skaffa åt mig. Jag måste därför nöja mig med en stor sten, som jag surrade fast i ett tåg. Detta var naturligtvis en klen ersättning för ett riktigt ankare, men ändå bättre än ingenting alls. Jag prövade emellertid mitt hemmagjorda ankare och fann att det var mer användbart än jag hade trott. Det besvärligaste var emellertid masten och rodret. Av några sammanbundna timmerstockar — tillyxade av de allra största träden i rikets skogar — lyckades jag få en tämligen hygglig mast, fast den naturligtvis inte blev på långt när så stark som den borde ha varit. Även ett roder snickrade jag ihop så gott sig göra lät.

Efter en månads ansträngande arbete hade jag äntligen min farkost sjöduglig. Jag lät underrätta kejsaren, och han gav mig tillåtelse att avsegla. Jag beslöt att ge mig av redan nästa dag, om vinden blåste från land då så att jag fick medvind. Så begav jag mig till slottet för att ta avsked och tacka för den tid jag vistats i Blefusku. Kejsaren mottog mig med stor högtidlighet, omgiven av hela sitt hov och alla sitt rikes mäktiga män. På förgyllda troner satt kejsaren och hans gemål och i en vid cirkel om dem deras anförvanter och rikets stormän. Det var en prakt som nästan bländade mig. Jag kas-

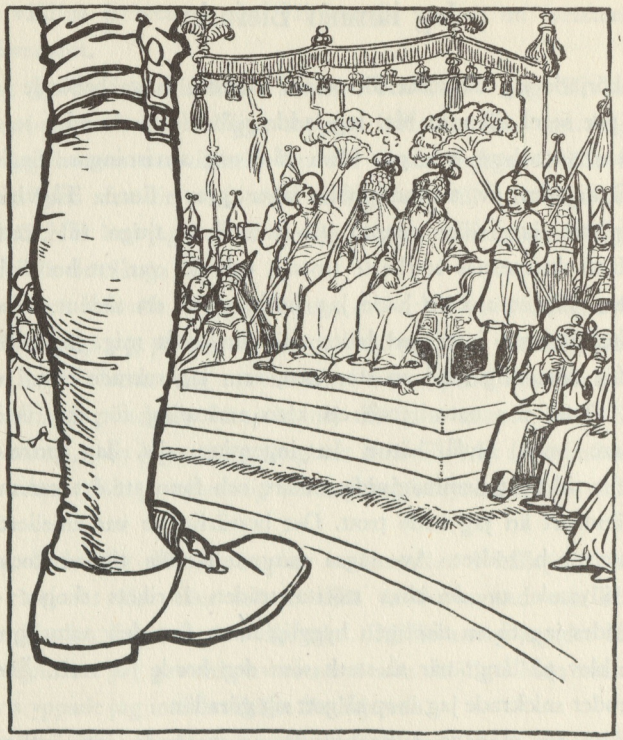

tade mig ner inför härskarens fötter och uttryckte i ett väl förberett tal min stora tacksamhet mot honom och hans folk och önskade honom lycka och välsignelse för framtiden. Kejsaren upptog mitt avskedstal med synbar välvilja. Han lät mig i nåder kyssa sin och kejsarinnans hand. Därpå förärade han mig femtio små penningpungar med guldmynt samt sitt porträtt i kroppsstorlek målat av en av hovets förnämsta konstnärer. Jag stoppade det i min handske, så att jag inte skulle tappa det.

I min båt hade jag packat ner stora förråd av mat och dryck. Kejsaren hade låtit lämna ut hundra slaktade oxar och trehundra får till färdkost. Som ett minne från det märkvärdiga lilla landet fick jag också med mig sex levande kor, två tjurar, sex får och två gumsar. Jag ämnade visa dem i mitt land — om jag någonsin nådde fram dit — och om möjligt börja uppföda dvärgkreatur där. Till foder åt dem medförde jag en famn hö och en säck korn.

Jag skulle gärna velat ta med mig ett par av landets invånare också, men kejsaren avslog tvärt min begäran. Han lät till och med ofördröjligen genomsöka mina fickor för att se om jag ämnat smuggla ut några blefuskuaner ur riket, men undersökningen gav inget resultat. Emellertid måste jag på hedersord lova att inte hemligen ta med mig en enda av hans undersåtar ur landet, inte ens om någon frivilligt erbjöd sig att följa mig.

När omsider alla förberedelser slutgiltigt var klara, lyfte jag ankar och hissade segel. Det var den 24 september 1701, klockan sex på morgonen. Vädret var gynnsamt, det blåste en frisk bris och snart försvann Blefusku i fjärran bakom mig.

Hemma igen

Jag seglade länge med rakt nordlig kurs, ty vinden var sydlig. Vid sextiden på kvällen upptäckte jag en liten ö i nordväst på ungefär en halv mils avstånd. Jag styrde dit och kastade ankar på läsidan. Ön var bergig och öde och tycktes obebodd. Jag åt min kvällsmat och lade mig därefter att sova i båten. När jag vaknade efter en lugn och ostörd natt hade solen

nyss gått upp, och jag hissade segel och styrde åter ut till havs. Jag höll samma kurs som dagen förut och nu kom min fickkompass till god nytta. Min avsikt var att försöka nå en av öarna nordost om Tasmanien. Jag seglade hela dagen utan att upptäcka vare sig land eller fartyg. Natten kom och jag fortsatte min färd. Jag spanade ihärdigt efter en utsikt till räddning och slumrade bara till en liten stund då och då.

Dagen därpå, när jag efter min beräkning befann mig på ett avstånd av ungefär tio mil från Blefusku, upptäckte jag plötsligt ett segel vid horisonten. Det styrde mot sydost. Jag skrek och viftade, men man tycktes inte uppmärksamma mig. Lyckligtvis höll vinden på att mojna, annars skulle fartyget säkert snart ha försvunnit bakom synranden. Nu lyckades jag i stället så småningom komma så nära att man upptäckte mig. Fartyget girade ner mot mig och samtidigt avlossades några skott för att underrätta mig om att man sett min båt och skulle komma till min hjälp.

Jag kan knappast beskriva min glädje när jag såg skeppet nalkas. Efter alla mina äventyr och faror var jag nu äntligen räddad. Jag skulle få återse mitt fädernesland och mina kära.

Ännu gladare blev jag när jag såg fartygets flagga; det var ett engelskt skepp. Några karlar kastade ut en lina åt mig och halade in båten intill skeppssidan. Jag stoppade brådskande ner mina kor och får i rockfickan och äntrade upp på däck. Matroserna samlades omkring mig och överhopade mig med nyfikna frågor. Jag bad dem föra mig till kaptenen. Av honom fick jag veta att fartyget var på resa från Japan till Söderhavsöarna.

Kaptenen hette John Biddle, och han var en hygglig karl och en skicklig sjöman. Bland matroserna fann jag till min glädje

en gammal kamrat från en tidigare resa. Peter Williams hette mannen, och han kunde nu tala väl för mig hos kaptenen. Jag blev mycket vänligt behandlad, men när kaptenen frågade mig varifrån jag kom och jag berättade honom mina upplevelser, så trodde han att jag blivit tokig av de vedermödor jag utstått i min lilla båt, ensam på havet. För att övertyga honom om att jag talade sanning tog jag fram den blefuskuanska boskapen ur mina fickor och satte ner mina kor och får på däcket. Han gjorde stora ögon och matroserna såg så häpna ut att jag inte kunde hålla mig för skratt. Sedan visade jag honom guldmynten som jag fått i Blefusku och kejsarens porträtt. Då var det inte längre någon som tvivlade på mina ord. I stället bad de mig alla berätta vad jag upplevt, och de fick aldrig nog av mina redogörelser för seder och bruk i Lilleputt, mina bragder i kriget med Blefusku, stämplingarna mot mitt liv och allt möjligt annat.

Resan gick lyckligt om jag undantar ett litet missöde. Skeppsråttorna släpade nämligen bort ett av mina får och åt upp det, och det höll på att gå lika illa för en ko om inte tjuren uppträtt till hennes försvar. Han anföll råttorna med sådant ursinne att de måste uppge försöket och rädda sig ner i sina hål. Jag var händelsevis på däck då detta hände och blev vittne till striden och den lyckliga utgången. Från den stunden hade jag dem emellertid alltid i en liten bur och bevakade dem noga. De hade nog ändå inte klarat den långa resan om inte kaptenen varit vänlig nog att utfordra dem ur skeppsförrådet. Han gav mig tillåtelse att ta skeppsskorpor som jag sedan smulade sönder och rörde ut med vatten, och detta utgjorde en närande och välsmakande kost åt dem under hela tiden.

Jag satte ner min blefuskuanska boskap på däcket

Vi lade till i Greenwich den 13 april 1702. Jag fick mina kreatur i land och satte försiktigt ner dem på en gräsmatta. Korna och fåren kesade omkring av glädje att äntligen få färskt grönt och mumsade begärligt av det späda gräset.

Jag hade knappast vågat hoppas att kunna frakta dem levande hem till England, och när det nu lyckats mig kände jag mig mycket nöjd. Så mycket mer belåten blev jag, när boskapshjorden visade sig vara en god inkomstkälla. Ryktet om mina underbara äventyr spred sig snabbt genom landet, och från alla håll strömmade stora folkskaror till för att höra mig berätta och för att få beskåda de små kreaturen jag hade fört med mig. Jag tog en liten inträdesavgift av varje besökande, och till sist hade jag tjänat ihop en ganska vacker summa.

När jag tröttnat på att förevisa mina djur och roa folk med mina historier, sålde jag hela den lilla hjorden för femtusen pund och drog mig tillbaka i lugn och ro med min familj.

Min äldste farbror hade dött och lämnat mig i arv en egendom i närheten av Epping. Själv köpte jag mig ett hus i London för vad jag förtjänat så att jag nu med trygghet kunde se framtiden an utan att behöva oroa mig för de mina. Min son John hade redan börjat i skolan och visade goda anlag. Min dotter Betty — som nu är gift — var redan så pass stor att hon kunde hjälpa sin mor med de husliga sysslorna. Vi var alla friska och krya och allt gick oss väl i händer.

Men det dröjde inte många månader, förrän jag började tröttna på det lugna livet i land. Det gamla begäret efter äventyr vaknade på nytt och min längtan till havet blev allt starkare för var dag som gick. Slutligen kunde jag inte kämpa emot längre. Jag behövde inte bekymra mig för min familjs framtid numera, ty vi hade som sagt blivit ganska välbärgade. Min hustru sökte i det längsta övertala mig att stanna kvar. Men när hon såg hur jag vantrivdes i hemmet, tyckte också hon att det var bäst att jag reste, och så började jag se mig om efter något lämpligt fartyg.

Efter en tid fick jag höra talas om skeppet Äventyret, ett handelsfartyg som fördes av kapten John Nicholas från Liverpool och som skulle avgå till Surat i Ostindien inom den närmaste tiden. Jag talade med kapten Nicholas, och han var villig att ta mig med som skeppsläkare.

Den 20 juni 1702 gick jag ombord i Downs. Vi avseglade, gynnade av god vind, och vår resa artade sig att bli lycklig. Men när vi rundat Goda Hoppsudden blev vinden allt häftigare och övergick slutligen till full storm. Stormen kom väster ifrån och drev oss ner mot Moluckerna.

När vi drivit för stormen i tjugo dagar lade sig plötsligt vinden och det blev fullkomlig stiltje. Jag njöt av lugnet, men kaptenen såg betänksam ut och träffade alla förberedelser för att kunna uthärda en ännu värre storm. Dagen därpå blåste det upp igen, och vinden hade snart övergått i rasande orkan.

Fartyget redde sig väl mot stormen fast det flera gånger såg mycket hotande ut. Masterna knakade och höll på att gå överbord flera gånger. Vågorna slog in över däck och

spolade bort allt i sin väg. Mannen vid rodret måste surras fast, så att han inte skulle slungas överbord av de rasande sjöarna som gång på gång bröt in över däck. Skeppet skälvde och stönade under de ursinniga vattenmassorna och lade sig stundom på sidan som om det varit nära att kantra. Men i nästa ögonblick reste det sig åter och fortsatte att arbeta sig fram genom det upprörda havet.

Under den stormen och den följande starka sydvästliga vinden drev vi omkring femhundra mil i östlig riktning. Var vi befann oss, var det ingen som visste. Vårt skepp hade rett sig bra, våra förråd var oskadda och besättningen vid bästa hälsa. Men vi hade mycket knappt med vatten. Därför spanade vi oroligt efter land för att kunna fylla våra vattentunnor.

Den 16 juni 1703 på kvällen upptäckte en skeppsgosse land vid synranden från sin utkikspost i masttoppen. Om det var fastland eller bara en ö kunde vi inte avgöra. Men vi såg att stranden buktade in i en stor vik rakt framför oss. Vi kastade ankar utanför viken, och kaptenen lät sätta ut en båt och sände i land ett dussin väl beväpnade matroser för att hämta vatten. Jag bad om tillstånd att få följa med för att undersöka landet, och det fick jag naturligtvis gärna. När vi kommit iland kunde vi inte upptäcka något sötvatten och inte heller det minsta spår av människor. Sedan vi strövat omkring en stund drog matroserna sig tillbaka ner mot stranden för att se om de möjligen kunde träffa på något källsprång där. Jag för min del vandrade ett gott stycke längre inåt land, men ingenstans fann jag annat än klippor och stenar och jag antog därför att landet var obebott.

Sedan jag tröttnat på mina fruktlösa spaningar vände jag om och begav mig tillbaka ner mot båten. När jag fick viken

i sikte upptäckte jag att matroserna redan gått i båten och rodde av alla krafter ut mot fartyget. Jag ämnade just skrika efter dem, då jag till min fasa upptäckte att de var förföljda. Ut i vattnet efter båten vadade en väldig jätte. Vattnet räckte honom inte längre än till knäna, och han tog kolossala steg. Men matroserna hade stort försprång och rodde för livet. Som dessutom havsbotten var översållad av stora, vassa stenar kunde vidundret inte komma tillräckligt fort fram för att hinna upp dem. Jag vågade emellertid inte stanna längre där jag var, utan jag vände om och rusade tillbaka upp mot klipporna. Rädslan gav mig ökade krafter. Ingenting kunde hejda mig, jag klättrade upp bland klipporna och nådde till sist krönet av bergsryggen. Därnere bredde en väldig slätt ut sig för mina fötter. Jag såg att den var odlad och förstod att landet inte kunde vara obebott. Men det som först väckte min häpnad och förvåning var gräsets längd. Det var nämligen minst tjugo fot högt.

Jag fångas som en kattunge

Så småningom kom jag ut på en ofantligt bred landsväg. Det vill säga att så såg den ut för mina ögon, men i själva verket var det en liten smal stig genom ett sädesfält. Jag vandrade den vägen ett långt stycke utan att se vart den ledde, ty den mogna säden stängde utsikten åt sidorna. Stråna var minst fyrtio fot höga, det var som om jag hade gått fram genom en hög skog. Efter omkring en timmes vandring kom jag till en gärdesgård som stängde vägen för mig. Den var väl åtminstone en hundratjugo fot hög. Träden som bredde ut sina grönskande grenar över gärdesgården lyfte sig så högt mot himlen att jag knappast urskilde topparna på dem.

När jag följt gärdesgården en bit kom jag till en jättelik stätta, som förde in till ett angränsande fält. Förgäves sökte jag ta mig upp över den. Trappstegen var nämligen sex fot höga och så slitna och hala att jag inte kunde få något riktigt tag med händerna. När jag insåg att jag omöjligt kunde klättra över där, följde jag gärdsgården ännu ett stycke för att söka efter något annat ställe där jag kunde ta mig över. Då hörde jag plötsligt ett väldigt buller bakom mig. Jag såg mig om; på stättans översta steg stod en ofantlig jätte av samma slag som den jag sett nere vid stranden.

Mannen, eller rättare vidundret, var hög som ett kyrktorn och hans ben var så långa att han helt säkert tog minst tjugo alnar i vart steg. Jag stod som förlamad av fasa och förfäran. Vart skulle jag fly? Var skulle jag gömma mig? Och hur skulle jag komma undan om jätten upptäckte mig?

Jag såg ingen annan utväg än att gömma mig i säden, så jag kastade mig huvudstupa in i åkern. Jag kröp ner bakom en

liten jordkulle och betraktade jätten. Den väldiga varelsen stod en stund tyst på stättan och såg ut över fältet. Så vände han sig om och vinkade med handen och ropade något med en röst som dånade i öronen på mig. Rösten kom så högt uppifrån att jag först tog den för ett annalkande åskmuller.

Ögonblicket därpå kom sju jättar fram till trappan och samlades kring den förste. I händerna hade de väldiga liar som blänkte i solen. De var inte så prydligt klädda som den förste, och jag gissade därför att de var drängar i tjänst hos honom. Deras husbonde tycktes ge dem i uppdrag att skära säden på det fält där jag befann mig. Med fasa såg jag hur vidundren höjde liarna alldeles intill mig. Och när jag hörde de skarpa eggarna vinande och rasslande skära genom säden, for jag upp och började springa för livet.

Det var inte alls lätt att ta sig fram där, ty stråna stod så tätt att jag ibland hade ganska svårt att tränga mig mellan dem. Ofta stötte jag också på strån som brutits och som spärrade vägen så att jag fick göra långa omvägar. Här och där snavade jag på små jordkokor eller stenar som för mig var stora som stenblock. Svetten sipprade nerför pannan på mig, men hur mycket jag än ansträngde mig så kom liehuggen för var sekund allt närmare. Jag insåg att det snart var ute med mig.

Slutligen kom jag till ett ställe där regnet slagit ner säden, så att den helt och hållet stängde vägen för mig. Stråna låg i väldiga bråtar över varandra, så jag hade ingen möjlighet att ta mig fram förbi dem. Och om jag gjort ett försök att tränga mig igenom, så skulle jag ofelbart ha blivit genomborrad av axens oräkneliga borst som var långa och vassa som värj-

klingor. Förtvivlad slängde jag mig ner i en fåra i jorden beredd på det värsta.

Där låg jag och lyssnade till hur säden rasslande föll till marken bakom mig. Det ven i luften av liehugg, och jättarnas dånande steg kom allt närmare. Mina tankar flög ovillkorligen till mitt dyra fosterland och till min kära hustru och barnen därhemma. Jag ångrade bittert min äventyrslust som kommit mig att lämna mitt fridfulla hem utan att bry mig om min hustrus böner och mina vänners kloka råd.

Mina tankar gick också till Lilleputt, och det var inte utan att jag längtade tillbaka dit. Där var jag ett jättelikt vidunder själv, där beundrades jag för min styrka och kraft. Där kunde jag dra iväg med en hel flotta och utföra andra hjältedåd som skulle komma att omtalas i landets krönikor, fast senare generationer av lilleputtar kanske skulle ha svårt att tro dem, trots att de bevittnats av tusentals människor. Här befann jag mig i samma belägenhet som en lilleputt skulle ha gjort om han hamnat i mitt eget hemland, jag var nu en liten obetydlig dvärg emot de jättelika människor som tycktes bebo detta land. Jag hade läst mycket om forna tiders jättar och deras stora grymhet. Kanske var det så att grymheten växte med kroppsstorleken. Jag darrade och såg redan för min inre syn, hur ett av de stora odjuren fångade mig och förde mig till munnen och slukade mig med hull och hår.

Medan sådana dystra tankar virvlade genom huvudet på mig, hade en av skördemännen kommit alldeles intill mig. Jag insåg att han i nästa ögonblick antingen skulle trampa mig till mos under foten eller också hugga mig i två bitar med sin lie, så jag rusade upp och gav mig till att skrika av alla krafter. Jätten stannade, lutade sig ner och synade marken

uppmärksamt. När han upptäckte mig, hajade han till. Han stirrade på mig ett tag, sedan sträckte han fram handen, men försiktigt, som man gör när man skall till att ta ett litet ilsket djur, till exempel en motsträvig kattunge.

Slutligen grep han mig om midjan med tummen och pekfingret och lyfte upp mig i ögonhöjd för att kunna granska mig bättre. Lyckligtvis hade jag sinnesnärvaro nog att inte streta emot alls. Då hade han troligen tappat taget om mig, och eftersom han höll mig sextio fot över marken så hade jag helt säkert brutit nacken i fallet. Därför höll jag mig alldeles stilla, fast han klämde mig mellan fingrarna så jag trodde att han skulle krossa mig. Mitt hjärta bankade våldsamt i bröstet av förskräckelse. Men jag kunde ju ingenting annat göra än att tålmodigt foga mig i mitt öde och hoppas

att jätten inte skulle vara så rysligt elak som man kunde tro av hans skräckinjagande utseende.

För att beveka honom knäppte jag händerna och sträckte bönfallande upp dem mot himlen. Samtidigt bad jag för mitt liv i den mest ödmjuka och klagande ton. Ty jag tyckte mig skymta misstroende och förargelse i hans ansikte och blev rädd att han skulle slänga mig ifrån sig och trampa ihjäl mig som vi människor gör med farliga och otrevliga småkryp.

Till all lycka tycktes han fatta medlidande med mig, ty uttrycket i hans ansikte mildrades så att det till sist såg riktigt välvilligt ut. Tydligen blev han också häpen över att höra ett sådant litet kräk frambringa sammanhängande ord. Jag började nu sucka och kvida för att låta honom förstå att han gjorde mig illa genom att klämma mig mellan fingrarna så där. Som väl var begrep han vad jag menade, han lyfte upp rockskörtet och placerade mig försiktigt där. Sedan skyndade han bort till den jätte som jag först sett och som tydligen var hans husbonde. Jag fick senare veta att han var en förmögen bonde som rådde om alla de väldiga åkrarna i dalen.

När mannen som hittat mig kom fram till sin husbonde, började han förklara hur han funnit mig. Jag förstod naturligtvis inte någonting av vad de sade, men jag kunde förstå att samtalet rörde sig om mig. Bonden tog upp ett avbrutet halmstrå från marken — det var ungefär lika grovt som en vanlig promenadkäpp — och pillade på mig för att undersöka mig närmare. Han petade upp mina rockskört med strået, som om han trott att de var delar av mitt skinn. Och så blåste han hårtestarna ur pannan på mig för att bättre kunna se mitt ansikte. Sedan funderade han en lång stund och kliade sig betänksamt på näsan som om han varit alldeles villrådig. Han

sade några ord till sina arbetare. Jag fick sedan veta att han frågat dem om de någonsin sett ett sådant besynnerligt djur på fälten tidigare. Sedan satte han varligt ner mig på marken — på alla fyra, men jag reste mig genast i upprätt ställning och började sakta promenera fram och åter för att visa dem att jag inte tänkte springa min väg. De hade satt sig ner runt omkring mig. Jag tog av mig hatten och bugade mig artigt för husbonden. Därefter föll jag på knä, lyfte bedjande mina händer mot honom och yttrade några ord med så hög röst jag kunde, ty hans huvud befann sig långt över mig. Sedan drog jag upp min börs ur fickan och räckte honom några guldmynt.

Jätten tog dem och förde dem alldeles intill ögat för att se vad det kunde vara. Men han tycktes inte begripa det. Jag tecknade då åt honom att han skulle lägga handen flat på marken och så tömde jag hela börsen i handen på honom. Det var en mängd silverslantar och några guldmynt. Han vätte på pekfingret och tog upp en av de största silverslantarna. Men han kunde inte förstå vad det var. Han lät mig förstå att jag kunde stoppa in alltihop i börsen igen och det gjorde jag också till slut.

Nu tycktes jätten i alla fall fått klart för sig att jag var en förnuftig varelse och inte något litet underligt djur som han först trott. Han tilltalade mig flera gånger för att höra om han kunde meddela sig med mig. Men ljudet av hans röst var som en mullrande kvarn eller ett brusande vattenfall, jag trodde att trumhinnorna skulle spricka. Men jag svarade, så ljudligt jag kunde, på alla språk jag behärskade. För att kunna höra mig bättre lyfte han upp mig och höll mig alldeles intill örat. Men alla våra försök var förgäves. Vi begrep varandra inte.

När han tröttnat på dessa fåfänga bemödanden befallde han sina karlar att återgå till arbetet. Därpå tog han en näsduk ur fickan och bredde ut den på marken. Sedan tecknade han åt mig att jag skulle gå in och lägga mig i näsduken. Det kunde jag också tryggt göra, ty den var stor som den största golvmatta och väl en fot tjock. Jag sträckte ut mig raklång på den för att inte ramla ut och så knöt han ihop den och bar mig så hem till sitt hus.

När bonden kommit hem bar han in mig i kammaren och ställde varsamt ifrån sig knytet på ett bord och började veckla ut det. Så ropade han på sin hustru att hon skulle komma och se vad han hittat. Men när hon såg mig skrek hon till av förskräckelse och ryggade tillbaka, precis som damerna hemma i mitt land gör när de får syn på en padda eller en spindel. Det var föga smickrande för mig att min åsyn skulle uppväcka en sådan fasa och motvilja.

Emellertid lugnade hon sig snart, när hon hört sin mans berättelse och sett hur höviskt och fint jag uppförde mig. Till sist fattade hon tydligen riktigt tycke för mig och började fingra riktigt vänligt på mig och le sött emot mig. Bara jag inte varit så rädd för att hon av misstag skulle råka klämma sönder mig! Jag behärskade dock min oro, bugade mig artigt och besvarade hennes leende.

Det hade blivit middag och en tjänsteflicka bar just in maten. Det var endast en rätt, men en präktig sådan — fatet var omkring tjugofyra fot brett. Jättarna satte sig till bords. Sällskapet bestod av bonden, hans hustru, deras tre barn och en gammal mormor i huset. Mig ställde husbonden på bordet bredvid sin tallrik. Bordskivan var en trettio fot över golvet så att jag var rysligt rädd att trilla ner. Frun i huset tog en liten köttbit och några brödsmulor, lade dem på kanten av en trätallrik och sköt sedan fram tallriken mot mig med en vänlig inbjudan att låta mig maten väl smaka. Jag bockade mig, tog fram kniv och gaffel ur fickan och började min måltid. Detta tycktes roa dem alla omåttligt.

Bondmoran skickade sedan ut flickan för att hämta dricka.

Jag snavade på en brödkant och föll pladask på magen

Hon slog lite i en äggkopp och satte fram den för mig. Den rymde minst tre kannor, och det var knappt att jag orkade föra den till munnen. Hela sällskapet hade mycket roligt åt mina bemödanden. Men jag drack i alla fall värdinnans skål och sedan tackade jag med en djup bugning och då skrattade de ännu mer.

Drycken var mycket god och det var brödet och köttet också, fast kanske köttet var lite väl segt.

Nu vinkade husbonden åt mig att jag skulle komma fram till hans tallrik. Jag lydde och vandrade fram mot honom. Men jag kände mig lite osäker och besvärad av att gå fram så där på ett matbord mellan tallrikar och glas och koppar. I min förvirring snavade jag på en brödkant och ramlade pladask på magen. Lyckligtvis skadade jag mig inte, men jag kände mig både förargad och förlägen över mitt missöde.

Jag tog mig emellertid genast upp på fötter igen och viftade glatt med min hatt för att visa att jag var oskadad. Men alla hade brustit i skratt och ljudet nästan bedövade mig, den gamla gumman flåsade av skratt så att hon höll på att blåsa ner mig från bordet. Hade jag inte i sista stund fått tag i en brödkorg, så hade jag helt säkert ramlat ner och brutit nacken av mig.

Men det var inte nog med detta. Sedan jag rest mig upp och upptagit min avbrutna vandring mot husbondens tallrik, nöp den yngste sonen — en slyngel på omkring tio år — tag i benen på mig och lyfte mig rakt upp i luften. Jag darrade av fasa när jag såg avgrunden under mig. Fadern ryckte mig hastigt till sig och gav sonen en rungande örfil som skulle ha kunnat fälla ett helt kompani av våra soldater i marken. Därpå befallde han pojken att gå från bordet. Men jag var rädd att

sonen skulle bli ond på mig, så jag föll på knä och lät husbonden förstå att jag önskade att man skulle förlåta bråkstaken. Fadern biföll min begäran, och jag såg på pojken att han kände sig tacksam över mitt ädelmod.

Jag möter katter och hundar

Under denna första minnesvärda måltid i jättarnas land råkade jag ut för ännu en skakande upplevelse. Katten i huset kom uppklättrande på bordet. Jag hörde ett buller bakom mig — det lät som om jag stått mitt inne i ett stort ullspinneri — och vände mig om för att se vad det var. Jag upptäckte då till min fasa alldeles intill mig huvudet av en väldig katt, stor som tre oxar tillsammans. Den spann, och det var det som orsakade det öronbedövande oljudet. Jag såg ju inte mer än huvudet och framtassarna men jag kunde sluta mig till kroppens storlek.

Bondmoran tog det otäcka djuret i knäet och höll fast det, så att det inte skulle ge sig på mig. Men katten såg inte åt mig, inte ens när husbonden satte ner mig omkring tre fot från kattens nos, tycktes han bry sig om mig. Hjärtat bankade i bröstet på mig där jag stod så nära det jättelika djuret att jag kunde röra vid morrhåren, men jag stod orörlig kvar där jag stod. Jag visste att man aldrig skall fly undan för ett djur eller visa sig rädd, för då lockar man det att anfalla. Därför började jag gå lugnt fram och åter mitt framför nosen på katten. Och mycket riktigt, han anföll mig inte, han var tvärt om tydligen mera rädd för mig än jag för honom, ty han ryggade undan när jag kom närmare honom. Det var likadant

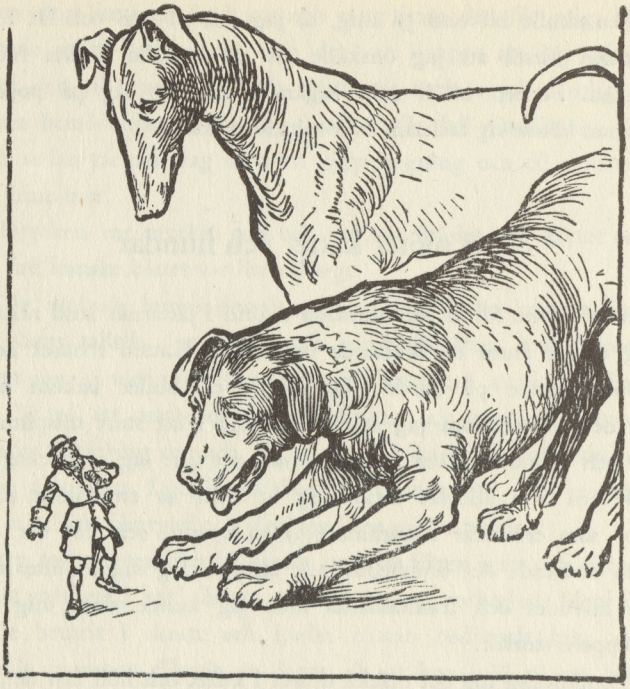

med hundarna. De var fyra gånger högre än elefanter, men de drog sig också undan för mig när jag kom ner på golvet.

Mot middagens slut kom barnpigan in i rummet med en årsgammal pojke i famnen. Så snart han fick se mig började han skrika, och han sträckte fram armarna som om han ville ha mig till leksak. Modern som gärna ville glädja barnet sköt fram mig till honom. Barnungen grep mig om midjan och stack mig ögonblickligen i munnen. Jag började vråla i dödsångest så mycket jag orkade. Då blev ungen förskräckt och släppte mig. Om inte modern haft sinnesnärvaro nog att fånga

upp mig i sitt förkläde, skulle jag ofelbart ha fallit i golvet och slagit ihjäl mig.

För att lugna barnet som börjat gråta tog modern fram en skallra. Den bestod av en stor ihålig järnkula, fylld med stora stenar. Den rasslade och dånade som ett bergras när man rörde den, och jag var tvungen att hålla för öronen för att inte trumhinnorna skulle spräckas.

Under måltiden hade jag haft gott tillfälle att iakttaga de där jättemänniskorna, och jag hade lagt märke till en sak som först förbryllade mig ganska mycket.

Det var nämligen så att jag fann deras hy rysligt obehaglig att se på. Skinnet både i ansiktet och på händerna var grovt och skrovligt och fullt med djupa hål och stora fläckar. Och de tjocka och stela hårstråna, som stack ut ur det här och där, gjorde det inte vackrare.

Jag mindes att jag funnit lilleputtarnas hy ovanligt ren och vacker. Vid ett tillfälle nämnde jag det för en hovman som var min förtrogne vän, och han förklarade då att mitt eget ansikte syntes honom mycket slätare och finare när han betraktade det från marken, än när jag lyfte upp honom i handen så att han kunde beskåda mig på nära håll. Ty då, sade han, föreföll min hy honom alldeles ryslig. Det var stora hål i skinnet och skäggstubben var tio gånger tjockare än svinborst. Det var mycket obehagligt att se på, sade han.

Nu var jag i samma situation som min lilleputtske vän, och de stora människornas hud var mig lika obehaglig på nära håll som min egen varit för honom. Men sådan ter sig vår hud om vi ser den genom ett förstoringsglas. Vi har bara inte nog skarpa ögon för att upptäcka, hur fula vi egentligen är.

Sedan måltiden var avslutad gick husbonden ut för att se till sina arbetare på åkern och sköta sina övriga sysslor. Innan han gick hörde jag — eller rättare gissade jag mig till — hur han uppmanade sin hustru att ta väl vara på mig.

Jag besegrar råttorna

Jag började nu känna mig trött efter dagens alla vedermödor och gäspade gång på gång. Jättekvinnan, som med dånande steg klev av och an i det skyhöga köket, märkte hur det var fatt och tecknade åt mig att jag kunde få gå till sängs. Sedan tog hon mig försiktigt i sitt förkläde, bar mig in i sängkammaren och lade mig i sin egen säng. Jag kan försäkra att jag inte tog stor plats där jag låg. Hon bredde över mig en handduk som var stor och grov som storseglet på ett örlogsfartyg, gick ut ur rummet och låste dörren efter sig.

Jag somnade och sov lika djupt som den gången jag räddat mig ur havet vid Lilleputts strand. Jag hade underliga drömmar, och när jag vaknade och fann mig ensam i ett väldigt rum, liggande i en säng som mätte sina modiga tjugo alnar, kände jag mig ängslig och övergiven. Jag greps av hemlängtan, men mina dystra funderingar avbröts snart av en oförmodad och överhängande fara. Två råttor hade på något sätt kommit upp i sängen och fått väderkorn på mig, ty de sprang omkring bland sängkläderna och rotade och vädrade. Ner ur sängen kunde jag inte ta mig, för avståndet till golvet var åtminstone åtta alnar. Plötsligt kom en av råttorna rakt fram mot mig. Jag rusade upp och drog min värja. Att ropa på hjälp tjänade ingenting till; min svaga stämma kunde omöjligt

tränga igenom de tjocka dörrarna. Jag måste därför reda mig på egen hand så gott jag kunde. Båda råttorna angrep mig samtidigt från två håll. Förtvivlan gav mig mod och krafter. Med ett skickligt värjhugg rispade jag upp magen på den ena, hon föll och blev liggande. Den andra tog till flykten, men innan hon hunnit försvinna hade hon också fått sig ett hugg av min goda värja. Sedan jag utfört detta hjältedåd och faran var avvärjd, vandrade jag omkring i sängen en stund för att lugna mig och hämta andan.

Sedan tittade jag lite närmare på min besegrade fiende. Hon

var ungefär lika stor som våra största hundar, men betydligt smidigare. Hade jag inte haft min värja, skulle jag säkert ha blivit söndersliten av vilddjuren.

Jag mätte den döda råttans svans och fann att den var två alnar lång, så när som på en tum eller två. Råttan hade tydligen ännu en smula liv i kroppen, för medan jag sysslade med svansen försökte den hugga mig i benet. Med ett kraftigt värjhugg förpassade jag den hastigt ur denna världen. Därpå torkade jag av värjan på rockskörtet och stack den tillbaka i skidan.

Strax därpå kom jättekvinnan in i rummet. När hon fick syn på mig — blodet från råttan hade stänkt över hela min person och färgat mig nästan alldeles röd — skyndade hon förfärad fram till sängen och lyfte upp mig i sin hand. Jag pekade på den döda råttan och log och försökte förklara att jag kommit fullständigt oskadd ur striden.

Sedan hon lugnat sig ropade hon på en tjänsteflicka som kom in och grep råttan i svansen och slängde ut den genom fönstret. Därefter satte bondmoran upp mig på bordet och frågade mig med tecken hur det hela hade gått till. Jag förklarade så gott jag kunde, drog min värja och högg i luften för att visa hur jag försvarat mig mot mina angripare och bugade mig till sist artigt för henne för att visa henne hur tacksam jag var för hennes vänliga omsorger om mig.

Lilla Glumdalklitsch

Bonden hade en dotter som var nio år gammal och mycket snäll och duktig. Hon lekte gärna med sina dockor och sydde kläder åt dem och tvättade dem och lade dem till sängs, precis som våra flickor brukar göra med sina dockor. Modern och hon kom nu överens om att en av dockvaggorna skulle lämpa sig bra som säng åt mig. Vaggan sattes in i dockskåpet, där jag fick min bostad. För att jag skulle kunna sova trygg för råttorna hängdes skåpet upp på en spik på väggen om nätterna.

Den lilla flickan lärde sig snart att klä av och på mig som om jag varit en av hennes dockor. Naturligtvis lät jag henne göra det, när hon nu tyckte att det var så roligt. Hon sydde också kläder åt mig, sju skjortor och en hel del annat linne. Hon använde det finaste lärft som stod att få, men ändå var det grövre än säckväv hos oss. Sedan tvättade hon också mitt linne, och hon gjorde det ofta och med stor grundlighet, så att jag aldrig varit så snygg och ren som den tiden jag vistades hos jättefolket.

Min lilla hjälpreda blev också min lärarinna, när jag skulle börja försöka tala landets språk. När jag pekade på en sak, sade hon genast vad den hette på hennes språk. Inom några få dagar hade hon lärt mig så mycket att jag kunde namnet på nästan allt jag behövde för mitt dagliga uppehälle.

Hon hade ett mycket vänligt och jämnt lynne. Till växten var hon inte särskilt stor, efter landets förhållanden alltså. Hon var nämligen inte mer än fyrtio fot lång. Hon gav mig namnet Grildrig, och under det namnet blev jag sedan känd i hela landet. Ordet betyder på vårt språk ungefär detsamma

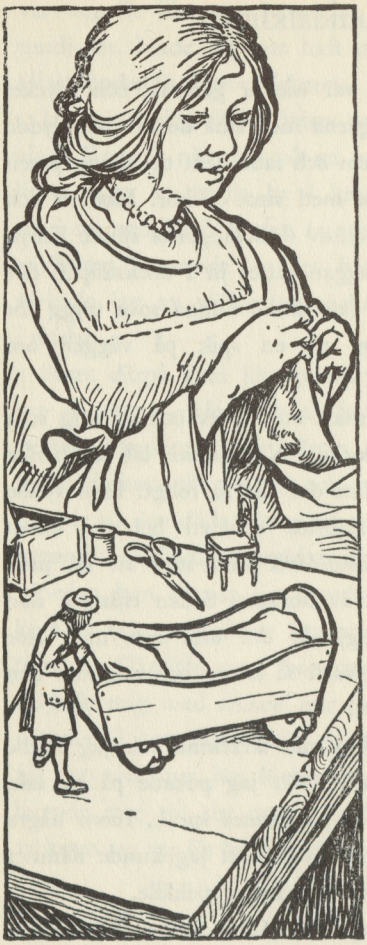

som »lille dvärg». Hon var mitt skydd och försvar i alla faror och min hjälpreda i alla svårigheter. Vi skildes inte åt en enda gång under min vistelse i Brodingnag, som invånarna själva kallade sitt land. Jag i min tur döpte henne till Glumdalklitsch, ett ord som betyder »lilla barnpiga». Jag skall aldrig glömma de tjänster hon gjorde mig och den tacksamhet jag är henne skyldig. Det gör mig mycket ont att jag längre fram orsakade henne bekymmer och oro, men det var mot min vilja.

Så småningom hade ryktet om mig spritt sig i trakten. Man berättade att min husbonde funnit ett underligt djur ute på åkern, ungefär av en grodas storlek men annars i allt likt en människa. Detta underliga djur tycktes också äga förstånd och andra mänskliga egenskaper. Det talade sitt eget oförståeliga språk och hade redan lärt sig en hel del av landets tungomål. Ja, det var en märkvärdig varelse! Den gick förresten på två ben, den

var tam och lydig och kom när man ropade på den, den hade de allra finaste och nättaste små lemmar man kunde tänka sig och en hy som var fin och slät som en treårig kungadotters rosenkind.

En annan lantbrukare som bodde alldeles i närheten och som var god vän med min husbonde kom en dag på besök för att ta reda på hur mycket sanning det kunde vara i vad som berättades. Man plockade genast fram mig ur dockskåpet, där jag just tog mig min middagslur, och ställde upp mig på bordet. Och så fick jag göra alla de konster jag kunde. Jag gick fram och åter på min husbondes kommando, drog min värja ur skidan och högg och stack omkring mig med den, stack tillbaka den i skidan igen, bugade mig för gästen och frågade honom på hans eget språk hur han mådde och bad honom vara välkommen till oss. Allt detta hade jag lärt av min lilla hjälpreda.

Den främmande som var gammal och närsynt satte på sig sina brillor för att kunna betrakta mig närmare. Han såg så lustig ut att jag brast i skratt, ty hans ögon liknade två väldiga fullmånar som sken in genom två blanka fönsterrutor.

Mitt värdfolk, som förstod vad jag skrattade åt, instämde i min munterhet. Men den gamle narren var nog dum att inte kunna tåla skämt. Han blev tydligen mycket förargad på mig, det såg jag på honom och det förstod jag också av det illvilliga råd han gav min husbonde innan han gick.

Han rådde honom nämligen att fara omkring med mig på marknader och visa mig för pengar. Just nu var det marknad i närmaste stad och där borde vi börja, tyckte han.

När jag hörde min husbonde och hans vän tissla med varandra och såg deras hemlighetsfulla miner, förstod jag strax

att de hade ont i sinnet och att det var mig det gällde. Morgonen därpå berättade lilla Glumdalklitsch alltsammans för mig. Hon hade lockat sin mor att tala om det för henne. Den stackars flickan pressade mig intill sig och grät av skam och sorg över sin fars beteende. Hon var så rädd att de där förevisningarna skulle sluta sorgligt. Tänk om elaka människor gjorde mig illa med sina klumpiga nävar, ja kanske rent av klämde ihjäl mig. Hon förstod också hur hårt jag skulle ta det att bli förevisad för pengar och utsatt för folks nyfikenhet och speglosor.

Hon berättade att hennes föräldrar lovat henne att hon skulle få mig för egen del. Men det var väl med det som med lammet! Hon hade fått löfte att få ett eget litet lamm förra

sommaren, berättade hon, men när lammet vuxit sig större hade man sålt det i alla fall. Hon grät av harm över sina föräldrars trolöshet och hennes tårar föll tunga ner på mitt huvud.

För egen del återvann jag snart mitt lugn, ty jag hyste ett fast hopp att en vacker dag återfå min frihet. Naturligtvis skulle det bli ytterst obehagligt för mig att bli förevisad som ett underligt djur, men det kunde ju inte hjälpas. Hade kungen av England varit i mina kläder så hade han måst uthärda samma nesa han med, så det var ingenting som kunde läggas mig till last. Jag fick bara försöka ta saken med så gott humör som möjligt.

Man förevisar mig på marknader

Min husbonde följde det råd han fått och förde mig dagen därpå in till staden. Hans dotter, min kära Glumdalklitsch, följde med för att sköta om mig. De hade placerat mig i en ask med lock på och stängt den noga om mig, sedan de borrat några lufthål i den så att jag skulle kunna andas. Flickan hade varit så förtänksam att hon tagit med en docksäng och en del andra saker som jag kunde behöva för min bekvämlighet.

Under resan blev jag jämmerligen omskakad, där jag låg i min ask. Lyckligtvis varade färden bara en halv timme, men hästen tog omkring fyrtio fot långa steg och travade på så ivrigt att det kändes som att vara ombord på ett fartyg i storm. När vi kommit fram tog min husbonde in på det värdshus, där han brukade bo. Sedan anställde han en utropare som skulle gå runt staden och ropa ut förevisningen av den

märkvärdiga varelse som hittats i hans åker. Och utroparen kunde sin sak, han berömde alla mina konststycken och prisade mitt stora förstånd samt uppmanade alla att komma och beskåda detta under.

När den utsatta tiden för förevisningen var inne, satte man upp mig på ett bord i värdshusets största rum. Glumdalklitsch stod på en pall bredvid bordet för att vaka över mig och säga till mig vad jag skulle göra. För att undvika att det skulle bli folkskockning hade min husbonde bestämt att endast trettio personer åt gången skulle få släppas in i rummet.

På flickans kommando promenerade jag runt på bordet, bugade mig ödmjukt för åskådarna och höll ett litet tal som jag lärt mig för detta ändamål. Sedan gav Glumdalklitsch mig några frågor — naturligtvis bara sådana som hon visste att jag förstod och kunde besvara — och jag svarade så ljudligt jag kunde. Därefter räckte hon mig en fingerborg fylld med vin och jag drack höviskt de närvarandes skål. Så drog jag värjan och låtsades fäkta. Och till sist exercerade jag en stund med ett halmstrå som om det varit ett gevär; jag mindes ännu handgreppen från min ungdom och uppvisningen blev mycket uppskattad.

Så visades jag för den ena skaran efter den andra och blev till slut alldeles förbi av trötthet. Åskådarna jublade åt mig, och när de kom ut efter föreställningen talade de vitt och brett om mina märkvärdiga talanger och prisade mig så frikostigt att alla ville komma in och se mig.

Min husbonde hade föreskrivit att ingen fick röra vid mig och för säkerhets skull hade han placerat åskådarbänkarna på så långt avstånd från bordet att jag var utom räckhåll för dem som satt där. Men det var ändå nära att en elak skol-

Jag exercerade med ett halmstrå till gevär

pojke bland publiken vållat min bråda död. Han kastade nämligen en hasselnöt mot huvudet på mig. Den ven förbi vänster öra med sådan häftighet att den säkert skulle krossat skallen på mig om den träffat, ty den var stor som en pumpa. Till min glädje fick pojken ett gott kok stryk för sitt tilltag och blev sedan utkastad utan vidare krus.

Glumdalklitschs far lät meddela, att han skulle förevisa mig nästa marknadsdag också. Tills dess ämnade han ställa i ordning en lämpligare förpackning att forsla mig i. Under vår första resa hade jag nämligen blivit så omskakad att jag knappast kunde stå på benen. Av att anstränga min röst till det yttersta under förevisningarna hade jag dessutom blivit så hes att jag inte kunde få fram ett ord. Det tog mig tre dagar att bli helt återställd.

Men inte ens nu fick jag vara i fred. Godsägarfamiljerna i grannskapet som hört berättas om mitt uppträdande på marknaden kom åkande för att titta på mig. Det var ofta stor trängsel i rummet där jag bodde och jag fick aldrig en lugn stund, utom på onsdagarna som är vilodag i det här landet.

När min husbonde fann hur mycket pengar han kunde förtjäna på mig, beslöt han att fara runt med mig till de största städerna i riket. Han ordnade därför om sitt hus, packade för långresa och tog avsked av sin hustru. Och så gav vi oss av.

Omkring två månader efter min ankomst till Brobdingnag, den 17 augusti 1703, anlände vi till huvudstaden. Den ligger nästan mitt i riket, omkring tusen mil från min husbondes gård.

Vi hade tillryggalagt vägen ridande. Glumdalklitsch satt bakom sin far i sadeln och höll mig framför sig i knäet, innesluten i den nya resasken som var fastbunden vid midjan

på henne. Invändigt hade hon klätt den med en mjuk stoppning, så att jag inte skulle stöta mig som förra gången. I asken hade hon sedan placerat min docksäng och andra små dockmöbler så att jag hade det ganska trevligt. Vårt enda sällskap på färden var en ung dräng som red efteråt med våra kappsäckar.

Min husbonde hade för avsikt att visa mig i alla större städer som låg på vår väg, och han tänkte även göra avstickare till byar och herrgårdar där han trodde sig kunna finna publik. Vi färdades därför ganska långsamt. Glumdalklitsch visade stor omtänksamhet mot mig under resan. Ofta tog hon ut mig ur asken och lät mig få frisk luft och se mig om i trakten och hon höll alltid ett stadigt tag i bandet, som hon fäst om livet på mig, så att hon inte skulle tappa mig. Vi färdades över fem eller sex floder, flera gånger större än de allra största som står i vår geografi och minsta lilla bäck som vi vadade igenom var bredare än Themsen hemma i London.

Tio veckor varade vår resa, och jag visades under den tiden i sammanlagt aderton städer och dessutom i ett stort antal byar och på många slott och gårdar.

Jag blir hovman

När vi kom fram till huvudstaden som på Brobdingnags språk heter Lorbrulgrug eller »Skapelsens Prydnad», lät min husbonde som vanligt ordna med förevisningar och ropa ut nyheten om den märkvärdiga lilla varelsen över hela staden.

Han hyrde ett rum för uppträdandena, det var mellan tre och fyra hundra fot i fyrkant, och så skaffade han ett sextio

fot långt bord, som försågs med staket runt om för att förhindra att jag trillade ner från det. Jag visades tio gånger om dagen till alla åskådares stora nöje och förlustelse. Jag hade nu lärt mig tala landets språk ganska bra och förstod nästan vartenda ord man sade till mig. Dessutom hade jag lärt mig skriva språket och begagnade mig av denna kunskap när jag var för hes för att tala. Glumdalklitsch hade undervisat mig hemma och även under resan, när hon hade någon stund ledig. Hon hade med sig en liten bönbok för unga flickor, och ur den hade jag lärt mig stava och läsa.

Jag blev emellertid snart så uttröttad och överansträngd av alla dessa förevisningar att min hälsa började försämras. Ju mer pengar min husbonde tjänade på mig, desto girigare blev han; han unnade mig knappt någon vila alls längre. Jag måste ständigt vara beredd att uppträda och visa mig för publik. Till slut hade jag magrat så att det var bara skinn och ben kvar av mig.

Min husbonde märkte det, och eftersom han trodde att jag snart skulle dö, så medtagen som jag var, beslöt han att försöka sälja mig så dyrt som möjligt.

En dag fick han besök av en herre från konungens hov. Han befallde att jag omedelbart skulle föras till slottet, drottningen och hennes hovdamer ville träffa mig. Några av hovets damer hade redan sett mig och de hade berättat om min höviskhet, mitt behagliga uppträdande och mitt goda förstånd.

Hennes Majestät drottningen var mycket road av att se mig. Jag föll på knä och bad ridderligt om nåden att få kyssa hennes hand. Hon sträckte då fram lillfingret och jag omfamnade fingertoppen och förde den vördnadsfullt till mina läppar.

Drottningen förhörde sig om mitt fosterland och mina resor.

Jag svarade klart och tydligt och så kortfattat jag kunde. Sedan frågade hon mig om jag skulle vilja stanna kvar vid hovet. Jag bugade mig djupt och svarade att min husbonde bestämde över mig, men att jag med största nöje skulle gå i Hennes Majestäts tjänst om han bara gav sitt tillstånd.

Hon lät då fråga min husbonde om han var villig att sälja mig.

Han trodde ju att jag inte skulle kunna leva mer än högst en månad till, så han var strax villig att göra affär och begärde tusen guldmynt. Han fick genast sin betalning.

När köpet var avslutat sade jag till drottningen:

— Jag är nu Eders Majestäts undersåte och ödmjuke tjänare. Men vågar jag be Eders Majestät om en ynnest — att få behålla Glumdalklitsch hos mig? Hon har alltid vårdat mig med största omsorg och vänlighet. Kan inte hon också få gå i Eders Majestäts tjänst och stanna hos mig som min sköterska och beskyddarinna?

Drottningen biföll min begäran och fick genast bondens samtycke, ty han blev naturligtvis mycket glad och stolt över att hans dotter fick anställning vid hovet. Vad Glumdalklitsch beträffar, så blev hon alldeles utom sig av förtjusning.

Min förre herre och husbonde lämnade därpå hovet och tog farväl av mig. Jag bugade mig hövligt för honom men svarade inte ett ord. Drottningen, som märkt min kyla, frågade mig efter orsaken sedan bonden gått. Jag talade då om för henne hur han behandlat mig, släpat mig runt hela landet och visat mig för pengar tills jag blivit alldeles förstörd till hälsan, och hur han nu sålde mig därför att han trodde att han snart inte längre skulle ha någon glädje av mig.

Jag uttryckte därpå min tacksamhet mot drottningen för

att hon räddat mig undan denna min plågoande och bad henne ha godheten att för framtiden ta mig i sitt nådiga beskydd.

Drottningen lyssnade med förundran och nöje till mina ord. Hon kunde inte nog förvåna sig över att finna så stort förstånd hos en så liten varelse. Hon tog mig i sin hand och bar in mig till kungen som satt och arbetade i sitt skrivrum. Hans Majestät tog mig först för en groda och frågade drottningen hur hon kunde finna nöje i att leka med ett sådant djur. Ty jag tycktes honom mest lik en groda där jag låg raklång på magen i drottningens hand.

Hon satte varsamt ner mig på bordet och uppmanade mig att berätta för Hans Majestät om mig själv och mina äventyr. Det gjorde jag i få ord, och Glumdalklitsch som väntade nere vid dörren steg fram och bekräftade vad jag berättat om min ankomst till Brobdingnag och min vistelse i hennes fars hus.

Jag vållar konungen huvudbry

Konungen var en mycket lärd herre som grundligt studerat alla sitt folks vetenskaper och konster. När han såg mig spatsera omkring på bordet trodde han först att jag var en mekanisk leksak med något slags urverk inuti. Men när han hörde att jag uttryckte mig i sammanhängande och förnuftiga meningar kunde han inte dölja sin häpnad.

Likväl trodde han inte riktigt på berättelsen om hur jag kommit till hans rike och hittats i sädesfältet. Förmodligen antog han att Glumdalklitsch och hennes far funnit på den

historien för att göra mig mera intressant och för att kunna sälja mig så mycket dyrare.

För att pröva mig gav han mig en mängd frågor av de mest skilda slag. Jag svarade klokt och förståndigt på dem alla. Detta gjorde honom ännu mer fundersam.

Konungen lät nu skicka efter tre av sina lärda för att höra deras mening om mig. De undersökte mig noga och kom till den slutsatsen att jag inte kunde vara skapad enligt naturens vanliga lagar. Jag saknade ju alldeles förmågan att klara mig i kampen för tillvaron, fastslog de, eftersom jag varken kunde klättra i träd eller gräva hålor i marken eller springa fort och inte heller hade nog stora kroppskrafter att kunna försvara mig mot andra djur. Mina tänder utvisade att jag var ett köttätande djur — om jag nu var något djur alls — men de påstod att det inte existerade några djur som var så små att de kunde tjäna mig till föda. En dvärg kunde jag inte heller vara, ty drottningens favoritdvärg, som var den minsta dvärgen i riket, var dock minst trettio fot hög. I det längsta vidhöll de sin åsikt att jag var en skickligt gjord mekanisk leksak med ett invecklat maskineri, men den uppfattningen stred ju klart mot den iakttagelsen att jag kunde föra ett förnuftigt tal. När de inte visste sig någon råd längre, påstod de, att jag antingen måste vara resultatet av någon underlig naturens nyck som man aldrig tidigare iakttagit, eller också måste jag ha ramlat ner från månen, ty något folk eller någon djurart av mitt slag kunde det absolut inte finnas här på jorden.

När jag hört denna skarpsinniga förklaring bad jag konungen att få säga ett par ord. Jag försäkrade honom att jag kom från ett land, där det fanns många millioner människor av samma slag som jag själv, och där djur och växter och hus

var av motsvarande storleksordning, och där således en varelse som jag både kunde klara livet och äta sig mätt.

De lärda bara hånlog åt mina ord och sade, att bonden lärt mig min läxa mycket bra, ty de tog för givet att det var han som hittat på alltsammans.

Men kungen, som hade sundare förnuft än de lärda herrarna, lät dem gå sin väg och skickade efter min förre husbonde som lyckligtvis inte hade rest från staden ännu. Han utfrågade honom mycket noga mellan fyra ögon om vad som hänt. När han då fick samma svar som han tidigare fått av Glumdalklitsch och mig, så började han tro på min berättelse.

Han gav befallning om att man skulle ta noggrann vård om mig och att Glumdalklitsch fortfarande skulle få vara kvar hos mig, ty han hade genast förstått hur varmt fästade vi två var vid varandra.

Jag bosätter mig vid hovet

Glumdalklitsch fick eget rum och egen betjäning och hade det riktigt bra på alla sätt. Hennes enda syssla var att sköta och se efter mig, och det gjorde hon naturligtvis med nöje.

Drottningen lät sin egen hovsnickare förfärdiga en ask där jag kunde bo. Den gjordes efter samma modell som den som jag bott i under mina resor med Glumdalklitsch och hennes far, men den blev naturligtvis både dyrbarare och bekvämare. Den var sexton fot i fyrkant och tolv fot hög, försedd med två fönster och en dörr samt klädskåp och annat som en vanlig sängkammare. Taket kunde skruvas loss och lyftas av, när Glumdalklitsch skulle bädda och städa.

En svarvare som hade till sin specialitet att förfärdiga små fina leksaker åt de kungliga barnen fick beställning på två länstolar och ett bord samt en byrå, där jag skulle kunna lägga mina ägodelar. Möblerna skruvades sedan fast vid golvet så att de inte skulle ramla omkull, och asken madrasserades över väggar, golv och tak, så att jag inte skulle göra mig illa om asken välte eller råkade hanteras ovarsamt.

Jag anhöll också att få ett lås för dörren, så att inte råttor och andra farliga djur skulle kunna smyga sig in. Min begäran satte myror i huvudet på hovsmeden, ty han hade ingen vana att förfärdiga sådana små leksakslås. Äntligen lyckades det honom efter många mödor att smida ett lås som

passade. Det var det minsta man någonsin sett där i landet och ändå var det stort som ett bastant portlås hos oss. Nyckeln var så tung och klumpig att jag knappt kunde bära den på mig. Men jag tordes inte lämna den till Glumdalklitsch, ty jag var rädd att hon skulle slarva bort den.

Drottningen lät vidare göra mig kläder av det finaste siden man kunde få tag i. Det var något tjockare än vanligt kostymtyg hos oss, men ganska mjukt och behagligt att bära.

Drottningen blev snart mycket fästad vid mig. Hon ville slutligen alltid ha mig i sin närhet. Jag fick därför äran att äta tillsammans med henne vid ett litet bord, som placerades uppe på hennes eget bord. Glumdalklitsch stod på en pall bredvid för att ta vård om mig och hjälpa mig tillrätta. Jag fick en hel egen servis av silver, både fat, tallrikar och allt annat i samma format som porslinet i prinsessornas dockskåp. Min lilla sköterska diskade själv och förvarade servisen i fickan i en liten silverask, när den inte begagnades.

Det var bara jag som fick äta vid drottningens bord och så de två små kungliga prinsessorna, av vilka den äldre var tolv år gammal och den yngre åtta år och en månad. Drottningen brukade själv skära för mig en liten bit kött och lägga den på min tallrik. Det roade henne att se hur jag skar till och åt, ty det såg så näpet ut. Själv åt hon mycket litet, ty hon var ovanligt smärt och späd till växten, men ändå tog hon så mycket i munnen på en gång som ett dussin bonddrängar i mitt land förmår stoppa i sig under en hel måltid. Jag mådde nästan illa när jag såg hur hon slukade all den där maten. Hon kunde ta en kycklingvinge och krossa den mellan tänderna och svälja den med ben och allt, fast den var tio gånger så stor som vingen på en fullväxt kalkon. Hon drack ur en

guldpokal och svalde minst en tunna vin i var klunk. Hennes bordskniv var dubbelt så lång som en lie och skedar och gafflar lika stora. Jag glömmer aldrig när Glumdalklitsch en gång tog mig med ut i slottsköket och visade mig en låda med blankskurade knivar och gafflar. En så fasansfull syn som denna arsenal av jättevapen hade jag aldrig sett tidigare i mitt liv.

Det dröjde inte länge, förrän konungen hade blivit lika

fästad vid mig som drottningen, och han lät ofta kalla mig till sig i sitt gemak.

Han brukade samtala med mig om seder och förhållanden i Europa, om lagar och styrelsesätt där. Som han hade ett ovanligt skarpt och livligt förstånd, fattade han mycket lätt vad jag sade. Ibland syntes han högeligen road åt mina berättelser och brast ut i ett dånande skratt. Det var särskilt när jag talade om mitt eget land och kanske berättade i väl stolta ordalag om dess framgångsrika handel och sjöfart, om dess ärorika krig och stolta historia. En gång talade jag också om de olika politiska partierna hemma och stridigheterna dem emellan och då kunde inte kungen behärska sig. Han skrattade och lyfte upp mig i ena handen och klappade mig varsamt med den andra och frågade vad jag kunde tillhöra för parti själv månntro. Och sedan vände han sig till sina rådsherrar och sade:

— Tänk att de där små krypen har sina egna regeringar och sina egna små tvistigheter! Det är för lustigt! Och deras krig sedan! Det skulle verkligen vara komiskt att se ett par av deras fientliga härar leverera drabbning här på mitt skrivbord. Jag skulle vilja ge vad som helst för att få njuta av en sådan syn.

Och han skrattade så att tårarna kom honom i ögonen och hela hans väldiga kropp skakade.

Jag kan inte förneka att jag då kände mig lite uppbragt över konungens vårdslösa sätt att tala om mig och mitt land. Men jag tordes inte visa det på något sätt, ty då skulle han nog bara skrattat ännu mer.

Och ju längre jag vistades i Brobdingnag, desto löjligare började jag förefalla mig själv i min litenhet. När drottningen

ibland lyfte upp mig på sin flata hand, så att jag kunde se mig i spegeln, kunde jag inte låta bli att skratta. Bland de stora jättemänniskorna var jag som en liten groda, och det låg någonting så lustigt i mina rörelser och hela mitt uppträdande, att jag förstod att jättemänniskorna hade svårt att hålla sig allvarsamma när de betraktade mig.

Jag kämpar för livet

Nästan alla vid hovet var snälla och vänliga mot mig, men jag hade en fiende som jag fruktade. Det var drottningens hovnarr, dvärgen. Han var minst av alla i landet, inte mer än trettio fot hög. Han hade alltid varit föremål för spe och gyckel för sin litenhets skull, och när han nu fick se mig, som var så mycket mindre, blev han stolt och övermodig och hånfull mot mig för sin egen överlägsna storleks skull. Var gång han gick förbi mig slängde han till mig någon föraktfull glosa som »dvärg» eller »puttefnask» eller något sådant. Jag var dum nog att svara honom på samma sätt och reta honom än värre. Han fattade agg till mig och beslöt att spela mig ett spratt. En dag då drottningen åt middag passade han på i ett obevakat ögonblick och tog tag i benen på mig och stoppade in dem i ett ihåligt ben som låg på hennes tallrik och puttade ner mig ända till midjan. Jag stretade förgäves att komma loss, för det var ju under min värdighet att skrika på hjälp i en sådan neslig belägenhet. Slutligen upptäckte drottningen mig och befriade mig ur mitt fängelse. Benet hade som väl var inte varit varmt, så ingen skada hade skett med mig mer än att jag alldeles förstört mina skor och byxor. Hennes

Majestät kunde inte hålla sig för skratt när hon såg mig, men samtidigt var hon mycket vred på dvärgen och skulle nog ha straffat honom mycket hårt om jag inte lagt mig ut för honom. Nu stannade straffet vid ett ordentligt kok stryk.

Men dvärgen beslöt att hämnas på mig vid första tillfälle. En gång några dagar senare när jag som vanligt satt vid mitt lilla bord i närheten av drottningens tallrik smög han sig

fram, klättrade upp på en stol och grep mig om livet. Innan någon hann skynda till min hjälp hade han släppt ner mig i en skål med grädde som stod på bordet. Han tänkte förstås att jag skulle drunkna. Glumdalklitsch uppehöll sig i andra ändan av rummet, och drottningen blev så förskräckt att hon satt alldeles stel och inte kunde röra ett finger. Lyckligtvis är jag en god simmare och det blev min räddning. Jag höll mig uppe i grädden tills Glumdalklitsch hunnit rusa fram och lyfta upp mig ur skålen. Men då var jag alldeles utmattad

och hade dessutom svalt en sådan massa grädde att jag kände mig dödssjuk. Man lade mig genast till sängs och så småningom kvicknade jag också till. Dvärgen fick ett präktigt kok stryk och tvangs att dricka ur grädden. Han fick inte stanna kvar längre vid hovet utan skickades bort till en förnäm dam i en annan del av riket. Hade jag inte blivit kvitt min plågoande, så skulle han säkert försökt hämnas på mig än en gång och då hade det nog varit ute med mig.

Men det fanns annat som vållade mig oro och bekymmer, och drottningen skämtade ofta med mig om min rädsla och frågade om alla män i mitt land var sådana krakar som jag. Det var nämligen så, att det fanns mycket flugor i landet Brobdingnag om somrarna och jag var ytterligt rädd för de ofantliga flygfäna. De var stora som lärkor och lämnade mig ingen ro när jag satt till bords. De surrade och brummade ständigt kring öronen på mig och kunde inte låta mig ha min mat i fred utan kröp upp på tallriken och snattade stora bitar som de sedan surrade bort med.

Men det kunde väl gått an. Värre var det att de anföll mig och stack mig i ansiktet. Jag hade ett rysligt besvär att försvara mig mot de obehagliga djuren och utkämpade dagligen förbittrade strider mot dem. Så länge dvärgen var kvar vid hovet brukade han begagna sig av flugorna för att skrämma och reta mig. Han fångade nämligen några flugor i handen och öppnade den sedan plötsligt under näsan på mig för att skrämma mig och roa drottningen. Ty hon tyckte det såg så lustigt ut, när jag förskräckt ryggade tillbaka.

Jag måste ta till värjan för att försvara mig mot flugorna, när de kom inom räckhåll. Jag uppnådde snart mycket stor skicklighet. Bäst en fluga surrade runt huvudet på mig

gjorde jag ett utfall, och så högg jag henne mitt itu. Drottningen och hennes bordsgäster beundrade min skicklighet i vapnens bruk och fann stort nöje i att betrakta dessa dagliga strider mellan mig och flugorna.

Jag kommer ihåg en morgon, då Glumdalklitsch hade hängt upp min ask alldeles i närheten av det öppna fönstret i sitt rum. Jag slog upp ett av mina egna små fönster och satte mig till bords för att äta en bit tårta. Plötsligt kom en hop getingar inflygande i asken. De hade lockats dit av tårtlukten och kretsade nu omkring mitt bord, beredda att kasta sig över läckerheten. Deras surrande var fasansfullt att höra och jag blev först riktigt rädd. Några av dem högg till sig stora bitar ur tårtan och flög sin väg med dem, medan andra surrade omkring mitt huvud och hotade mig med sina gaddar.

Men jag fattade snart mod. Jag drog manligen min värja ur skidan och började hugga ursinnigt omkring mig. Fyra getingar föll för mina hugg, de övriga flydde. Jag stängde genast mitt fönster för att slippa fler objudna gäster.

Getingarna var stora som välfödda höns. Jag drog ut gaddarna på dem och fann att de mätte en och en halv tum i längd. De var hårda som stål och vassa som synålar. Jag gömde dem väl bland mina samlingar och lyckades få dem

med mig hem till mitt fosterland senare. Där skänkte jag tre av dem till naturvetenskapliga museet i London, medan jag behöll den fjärde för egen räkning. Alla som sett den har betraktat den som ett verkligt underverk ur naturens rike.

Landet Brobdingnag

Brobdingnag är ett mycket stort land. Jag frågade mig för på olika håll om hur stort det egentligen var, och jag tror att jag inte tar fel om jag uppskattar dess längd till omkring två tusen mil och dess bredd till ungefär hälften. Det måste efter mina beräkningar ligga någonstans mellan Asien och Amerika, fast det inte står upptaget på någon karta. De lärda män som mätt upp och beskrivit jordklotet och dess länder måtte ha förbigått det. Om de vänder sig till mig, ska jag gärna lämna dem alla de upplysningar jag kan.

Riket utgöres av en halvö som i nordost begränsas av en kedja himmelshöga berg. Den vägen kan ingen komma in i landet, ty de är tvärbranta och beklädda med is och snö. Bland dem finns för övrigt en mängd eldsprutande berg också. På sina tre övriga sidor är landet kringflutet av havet.

Det finns inte en enda hamn i hela kungariket Brobdingnag, ty stränderna är så översållade av klippor och skär att man omöjligen kan komma in till dem, inte ens i den minsta båt. Därför är jättarna helt och hållet avstängda från all samfärdsel till sjöss. Men deras stora floder är segelbara, och där vimlar det av fartyg av skilda slag. Floderna är också mycket fiskrika, och det är från dem jättarna får all den fisk de behöver. Ty i floderna är fiskarna av samma väldiga mått som allting

annat i landet, medan havsfisken inte är större än vanlig europeisk fisk och alltså alldeles värdelös som föda åt jättefolket.

De enda havsdjur som invånarna i Brobdingnag kan ha någon nytta av är valfiskarna. Det händer ibland att någon val drivs in mot stranden av stormar och slår sig till döds mot klipporna. Fattigt folk vadar då ut för att ta rätt på djuret och skaffa sig en liten förtjänst. Jag såg en gång hur man fick upp en val som var så stor att en karl knappt orkade bära den på axlarna. Men det var också den största val jag någonsin sett. Och jag har ändå befarit de flesta hav och sett många sådana vidunder.

Landet är ganska tättbebyggt, där finns femtioen städer och nära hundra köpingar och andra större samhällen.

Jag ska nöja mig med att beskriva huvudstaden Lorbrulgrug. Den ligger på båda stränderna av en stor flod, som delar den i två ungefär lika stora delar. Där finns över 80 000 hus med omkring 600 000 invånare. Jag fick en gång se en karta över den. Kartan breddes ut i det kungliga gemaket och var så stor att jag måste ta av mig om fötterna och vandra omkring på den för att kunna studera gatornas och torgens läge.

Konungens palats består av ett stort antal byggnader och har en omkrets av ungefär en mil. De förnämsta rummen är vanligen 240 fot höga och deras längd och bredd av motsvarande mått.

Köket var ännu större. Spisen var stor som ett vanligt trevåningshus, och när någon öppnade luckorna lyste det som från den största eldsvåda. Jag skulle vilja beskriva de jättelika, blankpolerade kittlarna och kastrullerna som stod uppstaplade på hyllorna, men jag förmår inte ge någon föreställning

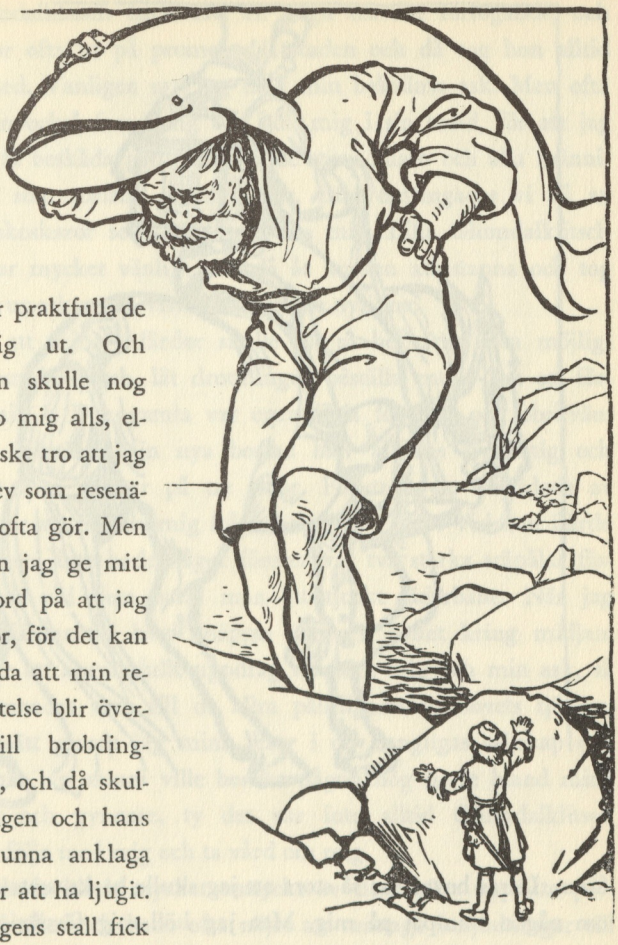

om hur praktfulla de tog sig ut. Och mången skulle nog inte tro mig alls, eller kanske tro att jag överdrev som resenärer så ofta gör. Men det kan jag ge mitt hedersord på att jag inte gör, för det kan ju hända att min reseberättelse blir översatt till brobdingnagska, och då skulle kungen och hans folk kunna anklaga mig för att ha ljugit.

Kungens stall fick jag också besöka och jag var mycket imponerad av de väldiga hästarna som stod där i långa rader och stampade så att golvet gungade under mig. När en av dem plötsligt gnäggade till, föll jag omkull av för-

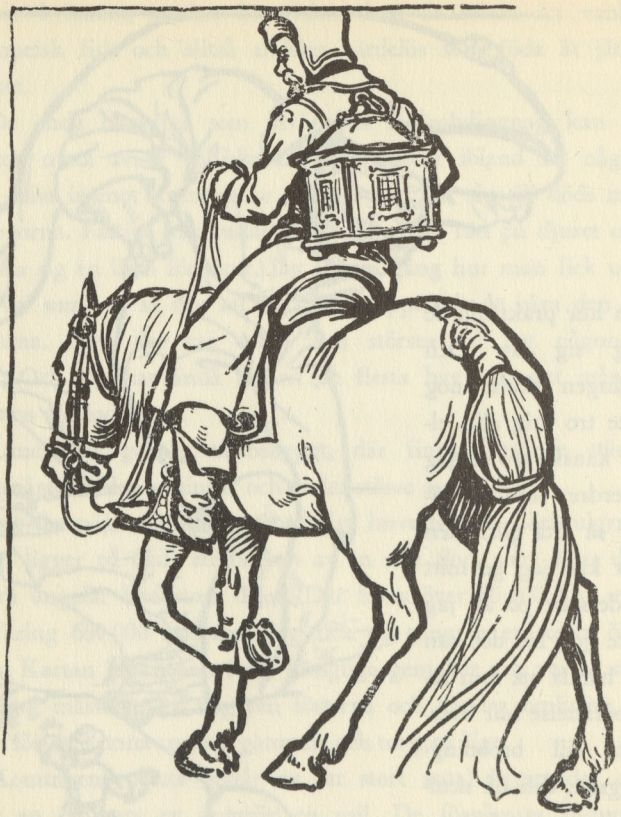

färan. Deras hovar var så stora att jag skulle ha krossats alldeles om någon trampat på mig. Men jag höll mig försiktigtvis så långt undan jag kunde. Glumdalklitsch hade också bundit en snodd om livet på mig för att hon skulle kunna hissa upp mig till sig, om jag blev anfallen av några av de väldiga råttor som kilade omkring i stallet.

Glumdalklitsch hade fått en vagn till sitt förfogande, och hon for ofta ut på promenad i staden och då tog hon alltid mig med. Vanligen satt jag då i min bekväma ask. Men ofta tog hon också fram mig och höll mig i sin hand, för att jag skulle få beskåda gatulivet och de stora husen och alla människorna som sorlade omkring oss. Ofta omringades vi då av människoskaror som hört talas om mig. Lilla Glumdalklitsch som var mycket vänlig sade då åt kusken att stanna och tog ut mig ur asken och visade mig för de nyfikna.

För att mina utfärder skulle bli så bekväma som möjligt för Glumdalklitsch, lät drottningen beställa en ny ask att förvara mig i. Den gamla var egentligen för stor och obekväm att ha i knäet. Min nya bostad blev alldeles fyrkantig och försågs med fönster på tre sidor. Fönstren var skyddade av galler för att skydda mig från obehöriga gäster. Vid den fjärde sidan, som inte hade något fönster var två starka träpålar fästade och vid dem band man ett tjockt läderbälte. När jag skulle färdas till häst knäppte ryttaren bältet kring midjan. Det var ett ansvarsfullt uppdrag att bära mig och min ask, så det lämnades bara till de allra pålitligaste av hovets tjänare. På så sätt gjorde jag mina resor i de kungligas sällskap och även när jag ensam ville besöka någon hög herre bland mina vänner och gynnare, ty det var inte alltid Glumdalklitsch kunde följa med mig och ta vård om mig.

Jag hade blivit mycket omtyckt av flera högt uppsatta personer i riket och hade ofta nöjet att mottaga inbjudningar till deras lantgods. När jag tröttnade på att sitta inne i vagnen, tog en av ryttarna min ask om livet och då kunde jag se ut genom fönstren och betrakta nejden vi reste genom. Inne i asken hade jag en säng samt två stolar och ett bord, allt väl

fastskruvat vid golvet. Nog skakade det åtskilligt där jag bars fram av de skumpande jättehästarna, men det gjorde mig ingenting, jag hade ju rest mycket på sjön i mina dar och var van vid sjögång.

När man är liten

Jag skulle ha haft det riktigt bra i landet Brobdingnag om jag bara inte varit så liten. Men min olycksaliga litenhet utsatte mig för en mängd löjliga eller farliga äventyr.

Glumdalklitsch tog mig ofta med ner i trädgården i min lilla ask. När vi kom dit brukade hon släppa ut mig i gräset för att jag skulle få springa omkring lite och få lite kroppsrörelse. En dag följde den där dvärgen med oss ner i trädgården — det var innan han blev bortkörd från hovet. Min sköterska tog mig ur asken och satte ner mig i gräset. Sedan tog hon sig en promenad, så att dvärgen och jag blev ensamma. Jag stod rakt under ett litet äppelträd med mogna äppen och eftersom jag just inte hyste några vänligare känslor för dvärgen, så kunde jag inte låta bli att komma med en elakhet. Jag antydde nämligen att det inte skulle vara så dumt om han dinglade där uppe i trädet liksom äpplena. Dvärgen blev förstås alldeles ursinnig, och just när jag befann mig under en gren fullsatt med äpplen tog han tag om stammen och skakade trädet av alla krafter. Omkring ett dussin äpplen trillade ner runt omkring mig. Ett snuddade vid min rygg och kastade mig framstupa i gräset. Lyckligtvis föll det inte rakt på mig, ty det hade blivit min död. Äpplena var nämligen stora som öltunnor hos oss.

Ett äpple kastade mig framstupa

Dvärgen grinade skadeglatt åt mitt missöde, men eftersom det var jag som retat honom först, så teg jag stilla med vad som hänt och beslöt att ta mig bättre till vara en annan gång.

Några dagar senare lämnade Glumdalklitsch mig åter ensam på en gräsmatta. Plötsligt steg det upp mörka moln på himlen, och det började hagla. Jag kastades till jorden och blev alldeles mörbultad över hela kroppen av hagelkornen som var stora som potatis och tunga som bly. Med uppbjudande av alla mina krafter lyckades jag ta mig in under ett stånd kardborrar och få skydd under de stora bladen. Men när jag väl kom dit var jag så sönderslagen och utmattad att jag trodde att jag skulle ge upp andan.

Glumdalklitsch kom skyndande till min hjälp, men hon fick söka länge innan hon hittade mig. Hon lade mig i förklädet och bar mig upp till slottet, ängslig och förtvivlad. Man bäddade genast ner mig i min säng och vårdade mig på bästa sätt. Drottningens egen livläkare kom för att undersöka om jag fått något ben brutet eller krossat men lyckligtvis var det inte så. Jag måste emellertid ligga till sängs i ett par veckors tid efter det äventyret.

En annan gång hände det sig att min lilla sköterska alldeles glömde bort mig och trodde att hon lämnat mig på en trygg och oåtkomlig plats. Medan jag satt där ensam i trädgården försänkt i djupa tankar kom en liten mops springande. Han tillhörde en av slottsträdgårdsmästarna och hade sprungit från sin herre. Han tog mig i munnen och rusade tillbaka och lade ner mig framför trädgårdsmästarens fötter, glatt viftande på svansen som om han gjort ett riktigt fynd. Till all lycka var hunden så väluppfostrad att han bar mig mycket försiktigt mellan tänderna utan att skada mig på minsta sätt. Den stac-

kars trädgårdsmästaren som kände mig väl och var mycket förtjust i mig blev naturligtvis mycket ängslig att hunden gjort mig illa. Han tog mig försiktigt i sina händer och frågade mig hur jag mådde. Men jag var så förskräckt och andfådd att jag inte kunde få fram ett ord. Efter några minuter hämtade jag mig i alla fall, och trädgårdsmästaren bar mig åter till Glumdalklitsch som letat efter mig hela tiden.

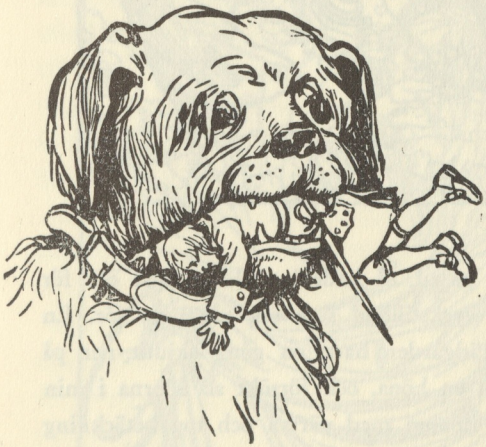

Hon blev mycket glad, men hon grälade på den gode mannen för att han inte sett till sin hund bättre och förbjöd honom att någonsin släppa ut den i trädgården, när jag befann mig där. Ty en annan gång kanske det inte skulle sluta lika lyckligt. Men hon sade ingenting uppe på slottet om mitt äventyr, för hon var rädd att drottningen skulle banna henne för hennes slarv — och jag ansåg också att det inte skulle lända mitt rykte till heder om det berättades land och rike kring.

Efter den händelsen beslöt Glumdalklitsch att aldrig lämna mig ur sikte när vi var ute. Jag hade länge anat att det skulle gå så. Det är inte roligt att alltid stå under bevakning, så hennes beslut gjorde mig mycket modstulen.

För att hon inte skulle bevaka mig ännu strängare och

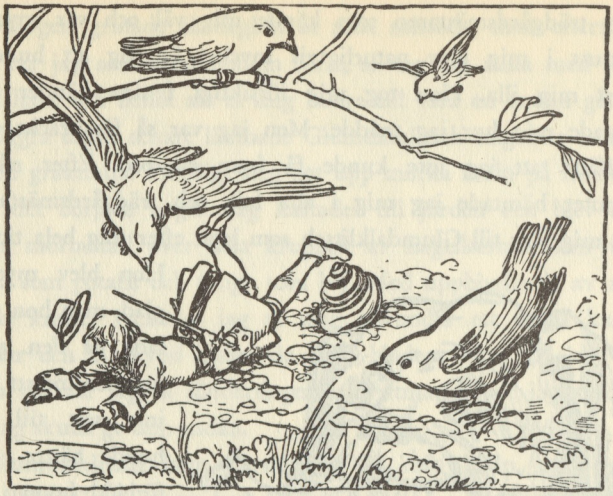

helt förbjuda mig att gå ut, så hade jag aldrig talat om för henne ett par andra olyckstillbud som jag råkat ut för. En hök som slog över trädgården hade en gång skjutit ner på mig, som om jag varit en höna, och försökt slå klorna i min kropp. Jag högg mot honom med värjan och tog betäckning under en häck där han inte kunde anfalla mig. Annars hade jag säkert fått följa med honom upp i rymden.

En annan gång när jag vankade omkring på egen hand föll jag ner i ett mullvadshål och hade mycket svårt att ta mig upp igen. Jag skämdes för att tala om den förargliga händelsen för Glumdalklitsch. Vid ett annat tillfälle råkade jag ut för ett ännu löjligare missöde. Jag tumlade nämligen omkull över en snäcka och vrickade min högra fot, medan jag gick och tänkte på mitt avlägsna fosterland.

Under mina ensamma promenader var småfåglarna allde-

Jag trasslade in mig i de tjocka lockarna

les orädda för mig. Det roade mig, ty därigenom kunde jag ha tillfälle att iakttaga dem bättre, men samtidigt förargade det mig att de inte hade mer respekt för mig. De hoppade fram alldeles inpå mig och letade efter maskar och frön utan att bekymra sig om min närvaro. En sparv snappade en gång en kakbit ur handen på mig, och det tyckte jag nästan var oförskämt. När jag försökte ta den tillbaka högg fågeln efter mina fingrar så att jag måste dra mig undan för att inte få mig en skråma av den vassa näbben. En dag ledsnade jag på småfåglarnas näsvishet och tog upp en träpinne från marken — den var tjock och tung som en klubba — och måttade ett slag mot en sädesärla som varit närgången mot mig. Slaget träffade så bra att sädesärlan föll till marken. Jag grep henne om nacken och släpade henne i triumf till Glumdalklitsch för att visa henne vilken skicklig jägare jag var. Men fågeln var inte död utan bara bedövad, och rätt som det var flög den upp och gav mig en så kraftig örfil med vingarna att jag slängdes upp i en blomsterrabatt, alldeles vimmelkantig. Sädelsärlan var, så vitt jag minns, dubbelt så stor som en fullvuxen svan.

Hovets damer inbjöd mig ofta till sig i sällskap med Glumdalklitsch. De undfägnade oss på bästa sätt och hade allehanda upptåg för sig. Särskilt roligt tyckte de var att låta mig leka i håret, jag trasslade in mig i de tjocka lockarna och flätorna och när jag ryckte för att ta mig loss så skrattade och skrek de om vartannat. De tyckte det var ett så lustigt påhitt. Jag mindes då hur jag låit barnen leka i mitt eget hår i Lilleputt, och det kom mig att tänka på hur underbara livets växlingar är och hur snabbt vår ställning kan skifta här i världen.

Jag seglar i ett tråg

Drottningen hade hört mig berätta om mina sjöfärder och när hon en gång fann mig dyster till lynnet, frågade hon, om det inte skulle roa mig att få handskas med segel och åror igen. Som alltid var hon mycket ivrig att se till att jag var på gott humör, och nu tänkte hon sig att en roddtur kanske både skulle roa mig och vara nyttig och hälsosam. Jag svarade att jag mycket gärna skulle vilja komma ut på sjön ett tag igen, men att jag inte visste hur jag skulle kunna få någon båt eller något vatten som lämpade sig. De minsta båtarna där i landet var ju stora som de största krigsfartyg hos oss, och ett sådant kunde jag, lilla stackare, inte gärna sköta. Men drottningen sade att hovsnickaren nog skulle kunna förfärdiga en båt som passade mig. Och vad vatten beträffade så skulle det nog bli råd med den saken också, trodde hon.

Och det blev det. Hovsnickaren var mycket riktigt en skicklig karl, som efter mina ritningar och anvisningar byggde en riktigt fin segelbåt på ett par dagar. Den var så stor att den gott och väl kunde rymt åtta sådana som jag.

När den var färdig blev drottningen så förtjust och glad att hon sprang in och visade den för sin gemål. Konungen tittade på den och föreslog att man skulle sjösätta den i en damm i trädgården. Men drottningen hade en annan plan. Hon hade befallt snickaren att göra ett trätråg, tre hundra fot långt och femtio fot brett och åtta fot djupt. Det tätades väl för att inte läcka och placerades sedan på golvet i ett rum. Det var försett med en tapp i botten så att man skulle kunna släppa ut vattnet för att tappa i nytt, och det var en sak som två betjänter kunde göra på några få minuter.

För att roa drottningen och hennes hovdamer och för mitt eget nöjes skull rodde jag ofta i tråget. De berömde mig mycket för min styrka och skicklighet med årorna. Ibland hissade jag segel och damerna gav mig vind genom att vifta med sina solfjädrar. Det gick alldeles utmärkt att segla på det sättet. När damerna tröttnade fick en betjäntpojke blåsa på seglet. Jag styrde båten ut över vattnet och kryssade djärvt omkring i tråget. När min lilla sjötur var slut tog Glumdalklitsch min båt och hängde upp den till tork på en spik i sitt rum.

En gång under dessa övningar råkade jag ut för en olycka som så när hade kostat mig livet. Jag skulle just ut och segla, och en betjänt hade satt ner min båt i tråget. En av hovdamerna tog mig i sin hand för att lyfta ner mig i min farkost. Men jag gled mellan fingrarna på henne, och om jag inte fastnat i en nål som höll ihop hennes skärp, så hade jag störtat rakt i golvet från omkring fyrtio fots höjd. Mina rockskört hakade upp sig på nålen och jag svävade mellan himmel och jord i stor ängslan, tills lilla Glumdalklitsch kom och befriade mig.

En annan gång hade en av de tjänare som brukade byta vatten i tråget varit nog ouppmärksam och slarvig att låta en stor groda följa med vattnet. Grodan höll sig stilla i ett hörn ända tills dess jag kom i båten och satte kurs ut över tråget. När den fick syn på båten, tyckte den väl att farkosten skulle vara en bra viloplats, så den styrde rakt ut mot mig och försökte klättra upp på ena sidan av båten. För att hindra farkosten att kantra måste jag kasta mig över åt andra sidan och väga emot av alla krafter. När grodan kommit in i båten började den hoppa fram och tillbaka från för till akter rakt

Hovdamerna gav mig vind genom att vifta med sina solfjädrar

över huvudet på mig. Det kändes synnerligen obehagligt, när den kom emot mig med sin kalla slemmiga hud. Och aldrig har jag sett någonting otäckare än dess vederstyggliga uppsyn, när den glodde på mig med sina stora, utstående ögon. Glumdalklitsch ville skynda till min hjälp, men jag hejdade henne och bad henne låta mig reda mig själv. Jag lyfte en åra och började banka på grodan med den, tills djuret slutligen hoppade ur båten så att jag kunde fortsätta min avbrutna seglats.

Mitt liv hänger på ett hår

En sommardag hade Glumdalklitsch stängt in mig i sitt rum, medan hon själv var ute i staden i något ärende. Eftersom det var varmt och vackert ute, stod fönstret öppet för att jag skulle få frisk luft, och mina fönster var också öppna. Jag satt vid bordet försänkt i tankar på mina kära anhöriga hemma i mitt eget land. Plötsligt hörde jag att någon tog sig in genom fönstret och började springa av och an i rummet. Jag såg ut genom mitt eget lilla fönster och upptäckte då ett hemskt, ludet djur utanför. Det var en apa som tillhörde en av de kungliga kockarna. Den hade tydligen sluppit lös och givit sig ut på äventyr.

Apan sprang omkring i rummet en god stund utan att upptäcka min ask. Hon hoppade upp på bord och stolar, klängde i ljuskronan, slog kullerbytta över pallar och dynor och bar sig mycket lustigt åt. Hade jag inte varit så rädd, så hade jag nog haft mycket roligt åt hennes konster. Som det nu var,

Grodan sökte klänga sig upp på ena sidan

befarade jag hela tiden att hon skulle få syn på mig och min ask och den tanken fyllde mig med ängslan.

Slutligen upptäckte hon också mycket riktigt asken och kom nyfiket framhoppande till den och kikade in genom fönstren. När jag såg hennes otäcka, grinande ansikte så nära inpå mig, förlorade jag alldeles sinnesnärvaron. Jag skulle ha kunnat gömma mig under sängen — där apan helt säkert inte hade fått syn på mig — men nu stod jag stel av fasa utan att kunna röra en lem.

Odjuret vände och vred på asken en stund innan det fick syn på mig. Men slutligen upptäckte hon mig och stack in handen genom fönstret för att gripa mig. Jag drog mig undan till det bortersta hörnet, men det hjälpte föga. Hon fattade tag i rockskörten på mig — och rocken var tyvärr förfärdigad av landets starka och hållbara tyg — och drog mig ut ur min ask.

Hon måtte ha tagit mig för en liten apunge, för hon strök mig smeksamt över ansiktet och grinade vänligt mot mig. Då hördes plötsligt ett buller vid dörren. Ögonblickligen skuttade apan bort till fönstret, kastade sig ut och började klänga uppför stuprännan. Hon klättrade med fötterna och ena handen, med den andra höll hon mig om livet. När hon nått taket svingade hon sig vigt upp på det. I samma ögonblick hörde jag Glumdalklitsch ge till ett förtvivlat rop nerifrån fönstret.

Den stackars flickan var alldeles utom sig, tjänarna kom springande vid hennes rop och snart var hela slottet i uppror. Nerifrån gården såg man hur apan satt på takåsen och smekte mig som ett litet barn och försökte mata mig med godbitar som hon snattat i köket. Det såg både ömkligt och löjligt

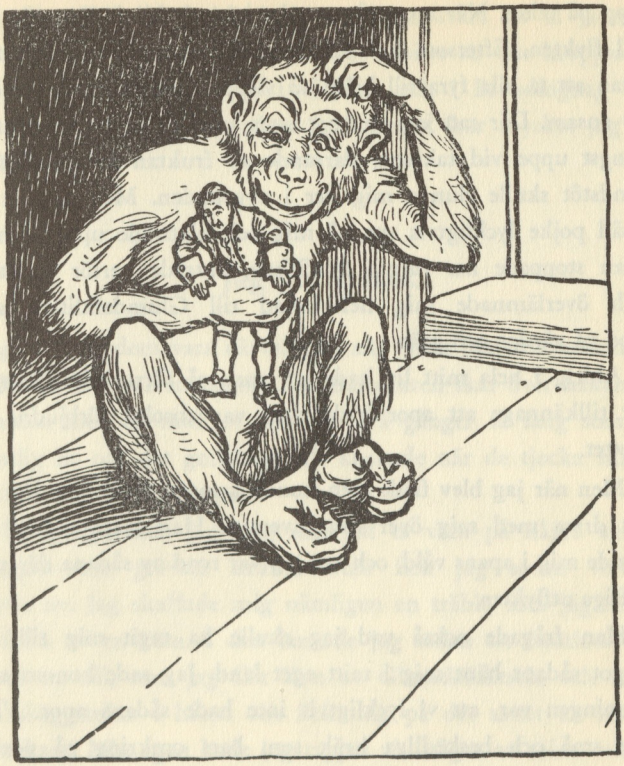

ut, och hade man inte varit så orolig för mitt liv, så skulle man nog knappast ha kunnat hålla sig för skratt. Som det nu var så hade man annat att tänka på.

Man släpade fram stegar och försökte resa dem mot taket. Några började kasta sten mot apan för att försöka få ner henne på så sätt, men det blev omedelbart förbjudet, ty man hade ju kunnat träffa mig och krossa mitt huvud.

Äntligen hade man då fått upp stegarna och kunde ta sig

upp på taket. När apan såg att det började bli farligt, tog hon till flykten. Eftersom hon inte kunde komma i väg fort nog utan att ta alla fyra till hjälp, så släppte hon mig och gav sig av ensam. Där satt jag nu högt ovan marken på en tegelpanna längst uppe vid takåsen, darrande av fruktan att en plötslig vindstöt skulle slunga mig ner i avgrunden. Men så fick en snäll pojke lyckligtvis syn på mig och klättrade upp till mig. Han stoppade ner mig i byxfickan, äntrade nerför en stege och överlämnade mig helskinnad till Glumdalklitsch som stod på gården och grät.

Aldrig i hela mitt liv hade jag varit så förskräckt. Kungen lät tillkännage att apor hädanefter var absolut förbjudna på slottet.

Men när jag blev frisk igen kunde kungen ändå inte låta bli att driva med mig över mitt äventyr. Han frågade hur jag kände mig i apans våld, och om jag var road av sådana där små luftiga utflykter.

Han frågade också vad jag skulle ha tagit mig till om något sådant hänt mig i mitt eget land. Jag sade honom som sanningen var, att vi lyckligtvis inte hade sådana apor. Våra var små och beskedliga kräk som bars omkring på positiv och gjorde konster på marknader. Och vad det beträffar, så skulle jag gott kunna reda mig mot ett dussin av våra apor. Men det var skillnad på apor och apor, den här hade ju varit stor som en elefant.

Jag kunde emellertid inte låta bli att skryta lite och förklara för kungen, att om jag bara kommit mig för med att dra min värja, när apan stack in tassen, så skulle hon nog ha tagit till flykten. Jag tog på mig en mäkta morsk min när jag sade det. Men kungen bara skrattade, han fann mig tydligen

oändligt löjlig. Och jag hade verkligen svårt att få jättarna att tro mig om några storverk. Det behövs en viss kroppsstorlek för att bli hjälte här i världen, och i Brobdingnag lyckades jag aldrig vinna något hjältenamn, hur mycket jag än bjöd till.

Jag gör musik

Jag fick stundom vara närvarande när Hans Majestät konungen rakades. Det var en hemsk syn. Barberaren skar över hakan på honom med en rakkniv som var två gånger så lång som en vanlig lie och det gnisslade och knakade när de tjocka skäggstråna föll för kniveggen.

En gång roade jag mig med att ta vara på några av de längsta och grövsta stråna. Dem fick jag sedan verklig nytta av. Jag skaffade mig nämligen en träbit, som jag täljde i form av en kam. I den borrade jag sedan ett femtiotal hål med en nål, som jag fått låna av Glumdalklitsch, och stack in skäggstråna i hålen och fick mig på det sättet en riktigt bra kam. Min egen hade jag tappat vid något av mina många äventyr.

När drottningen såg min skicklighet i dylika ting, var hon nog vänlig att sända mig en hel fläta av sitt eget hår. Det var tjockt som snören och av det flätade jag den allra bekvämaste vilstol som blev mycket beundrad vid hovet. Med sådant händigt arbete fördrev jag en del av min tid, men jag sysslade också med andra, ädlare tidsfördriv.

Kungen i Brobdingnag var varm musikvän och anordnade ofta konserter i sitt palats. Jag fick ibland äran att vara

närvarande. Man bar in mig i min ask och satte den på ett bord i konsertsalen, men tyvärr var bullret så öronbedövande att jag knappast kunde uppfatta melodierna. Det lät som om alla trumpetare och trumslagare i en hel här hade trakterat sina instrument alldeles i öronen på mig. För att jag skulle kunna njuta av musiken måste asken flyttas så långt från musikanterna som möjligt, och så måste jag stänga dörr och fönster.

Jag hade själv lärt mig spela i min ungdom. Glumdalklitsch hade ett piano i sitt rum och tog lektioner för musiklärare två gånger i veckan. Jag fick för mig att det skulle vara roligt att spela någon engelsk melodi för kungen och drottningen för att visa dem att vi européer inte var så obildade som de kanske trodde. Men det hade sina svårigheter att spela på Glumdalklitschs instrument, ty det var minst sextio fot långt och tangenterna närmare en fot breda. Jag kunde inte nå så långt med mina små armar hur jag än bar mig åt och dessutom behövde jag använda hela min kraft för att slå ner en enda tangent.

Men jag kom på råd. Jag skaffade mig två pinnar — stora som klubbor efter våra förhållanden — och lät klä över dem med skinn. Så befallde jag fram en bänk framför pianot och lät lyfta upp mig dit. Sedan kunde jag springa fram och tillbaka på bänken och slå på tangenterna med mina klubbor. På så vis spelade jag några melodier, så gott det nu gick. Men det var ett ansträngande arbete, och svetten dröp av mig när jag hade slutat.

Min skicklighet vid pianot väckte stor beundran, och kungen och hela hans hov berömde mig i de mest smickrande ordalag. Men jag ville inte göra om konststycket fastän de ofta bad

Jag sprang fram och åter och slog med klubborna

mig, ty det var verkligen rysligt ansträngande och allt annat än ett nöje för mig. Men jättarna hade i alla fall fått erfara att vi européer också förstår oss på ett och annat, och det var ju just det jag velat visa dem.

Jag gör en flygfärd

Jag hade varit två år i jättelandet, då Glumdalklitsch och jag en dag fick befallning att följa konungen och drottningen på en resa som de ämnade företaga. Den skulle ställas till södra kusten av Brobdingnags rike. Jag reste som vanligt i min resask, som jag redan utförligt beskrivit. Där hade jag det ganska bekvämt. Jag hade låtit sätta upp en hängmatta i den för att inte besväras så av resans skakningar. Vidare hade jag låtit göra ett hål i taket på asken för att kunna få in frisk luft, när jag sov. Det var bara en fot i diameter och kunde stängas med en lucka inifrån.

När vi kommit till målet för vår resa, beslöt kungen att stanna några dagar i sitt palats i närheten av staden Flanfnarnik, inte långt från kusten. Glumdalklitsch och jag var glada åt uppehållet, vi hade inte känt oss riktigt krya under resan. Själv hade jag bara en lindrig snuva, men stackars Glumdalklitsch var så sjuk att hon måste ligga till sängs.

Jag hade aldrig helt övergivit hoppet att än en gång få komma hem till mitt eget land igen och när vi nu var i närheten av havet blev min längtan starkare än vanligt. För att få komma ner till stranden låtsades jag vara sjukare än jag i verkligheten var. Jag bad Glumdalklitsch enträget och beve-

kande att jag skulle få komma ner till havsstranden och hämta lite frisk luft. Jag sade att jag kände mig mycket krasslig och trodde att havsluften skulle göra mig gott. Någon av betjänterna kunde bära ner mig till havet, föreslog jag.

Jag skall aldrig glömma hur ogärna Glumdalklitsch gav efter för mina böner. Hon gav betjänten allvarliga förmaningar att ta väl vård om mig och se till att jag inte råkade i olycka. Samtidigt brast hon i gråt som om hon redan anat vad som skulle hända.

Betjänten bar ut mig i min ask. Han gick ner till klipporna vid stranden som låg omkring en halvtimmes väg från slottet. Jag uppmanade honom att sätta ner asken där och öppnade ett fönster för att kunna betrakta havet.

Efter en stund kände jag mig trött — troligen av den starka havsluften — och sade åt betjänten att jag ämnade ta mig en liten lur i min hängmatta. Jag sköt till fönstren väl för att stänga ute den kyliga luften och gick och lade mig.

Jag somnade genast. Under tiden måtte betjänten ha blivit trött på att sitta stilla och vakta asken. Jag gissar att han sprungit ner till havet för att bada. Hur som helst, plötsligt väcktes jag av en våldsam stöt. Någon hade gripit tag i asken och förde den nu med sig i svindlande fart upp i luften.

Av den första stöten hade jag slungats ur hängmattan, men snart blev rörelsen jämnare och lugnare. Jag ropade flera gånger så högt jag någonsin kunde, men förgäves. När jag tittade ut genom fönstren kunde jag inte upptäcka något annat än himmel och hav. Ett väldigt brus sjöng över huvudet på mig, likt slagen av stora vingar, och jag började ana vad som hänt. En örn eller någon annan rovfågel hade gripit tag i asken och ämnade nu släppa ner den mot en klippa som en

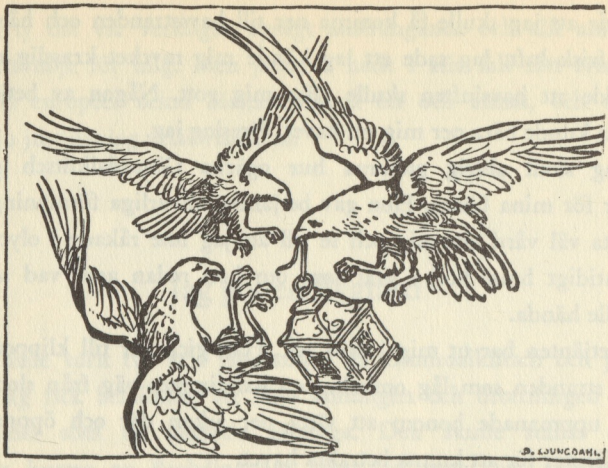

mussla i sitt skal för att sedan picka ut min kropp och sluka den.

Efter några ögonblick blev ljudet av vingar ännu kraftigare, och min ask började slänga fram och tillbaka. Tydligen hade örnen som bar asken överfallits av andra fåglar och försökte nu försvara sitt byte.

Plötsligt började asken falla nedåt med svindlande fart så att jag nästan tappade andan. En stark duns och ett våldsamt plaskande — och jag begrep att den slagit ner i havet. Först försvann den alldeles i vattnet, men sedan såg jag ljus genom fönstren igen.

Den flöt nu på havet som ett skepp. Vattenlinjen gick på en fem fots höjd, ty asken var ju beslagen med järn här och var och dessutom lastad med mina husgeråd och möbler och mig själv, så den var ganska tung.

Till all lycka var den också ganska vattentät och fönstren så väl tillslutna att inte en droppe trängde in den vägen, när

vågorna slog upp mot dem. Men det värsta var att jag inte tordes öppna dem för att få frisk luft.

Jag kände mig mycket orolig. En stark våg kunde ju slå in något av fönstren och då skulle jag vara förlorad. Här och var började det också sippra in lite vatten, i synnerhet i hörnen. Jag tätade läckorna med kläder och dylikt så gott det gick. Hade jag bara på något sätt kunnat komma upp på taket av min farkost, så kunde jag ha haft något hopp om räddning. Som det nu var satt jag instängd som i ett fängelse.

Jag kommer hem igen

Så förgick fyra timmar, medan jag fruktade att var minut skulle bli min sista. Slutligen föreföll det mig som om någonting skrapat mot taket av asken och som om den inte längre drevs med vågorna utan släpades fram genom dem. Jag började hoppas på räddning, fast jag inte hade någon aning om vad som hände. Jag lyckades skruva loss en stol från dess plats vid golvet, klev upp på den och körde ut en käpp genom takluckan. Vid käppen hade jag bundit en näsduk, och nu viftade jag ursinnigt med den, samtidigt som jag skrek allt vad jag förmådde.

Det kom svar utifrån. Jag kan inte säga hur glad jag blev! Så frågade någon alldeles intill ventilen på engelska:

— Är det någon därinne?

Jag hojtade att man skulle ta upp asken och sätta den på bordet i kajutan, ty jag visste ju inte att jag befann mig bland människor av min egen storlek. Sjömännen, som hörde mitt svar, skrattade och trodde att det var en galning i asken.

Sjömännen skrattade och trodde det var en galning i asken

Man skickade emellertid ner timmermannen på taket av asken och där sågade han ut ett hål, ungefär fem fot i fyrkant. En stege stacks ner genom hålet till mig och jag klättrade upp. Därpå lyfte man upp mig på däck. Jag befann mig då i ett mycket medtaget tillstånd.

Sjömännen var mycket häpna över vad som hänt och bestormade mig med tusen frågor. Jag var lika förvirrad som de, ty de föreföll mig som små dvärgar allesammans. Mina ögon hade vant sig vid jättelika föremål i Brobdingnag, och det dröjde länge innan jag kunde sätta mig in i de nya förhållandena.

Kaptenen, en hederlig engelsk sjöman av rätta sorten, förde mig ner i kajutan och lät mig vila ut. När jag vaknade var klockan åtta på kvällen. Kaptenen och jag åt kvällsvard tillsammans.

Han meddelade mig nu, att man räddat så mycket man kunnat av mina ägodelar, men att man måst lämna asken åt sitt öde, ty den hade sprungit läck och sjunkit och det mesta av möblerna hade följt den i djupet.

Han berättade vidare hur det gått till, när de först fått min underliga farkost i sikte. Han hade iakttagit något på vattnet i sin kikare och först tagit det för ett segel. När han kommit närmare och insett sitt misstag, hade han skickat ut några matroser i skeppsbåten för att närmare undersöka vad det var. Matroserna kom skräckslagna tillbaka och berättade att det inte var någon farkost utan ett flytande hus. Han skrattade åt dem och gick själv med i båten och befallde dem ta med en stark lina. Den hade de sedan fäst i min ask och så släpat den till skeppet. Alldeles innan de nådde fram, hade de upptäckt näsduken och hört mina rop.

Jag måste nu fråga kaptenen om inte han eller någon av hans besättning iakttagit några väldiga fåglar i luften samtidigt med att de fick mig i sikte. Han svarade, att några matroser sett tre örnar på väg norrut några timmar tidigare, men att de inte tyckts vara större än sådana djur i allmänhet brukade vara. Detta hans påstående måste jag tyda så, att fåglarna flugit så högt att man inte kunnat se hur stora de i verkligheten var.

Kaptenen undrade varför jag frågade om detta, och så berättade jag min historia. Först trodde han att jag alldeles tappat förståndet. Men så småningom lyckades jag övertyga honom, främst genom att öppna min koffert, som räddats när asken sjönk, och visa honom mina samlingar från jättelandet: kammen som jag förfärdigat av kungens skäggstrån, en av Glumdalklitsch avklippta naglar och andra märkvärdiga ting.

Men fullt övertygad om sanningsenligheten i mina berättelser blev han först, när jag visade honom en tand som tillhört en betjänt vid hovet. Tanden var alldeles frisk men den hade blivit utdragen ur betjäntens mun i stället för en sjuk av en slarvig tandläkare. Jag hade fått tanden och låtit putsa upp den. Den var omkring en fot lång och fyra tum i genomskärning. Kaptenen betraktade tanden med förtjusta ögon och det var mig en glädje att förära honom den till minne.

Skeppet, som kom från Tonkin, var nu på hemväg till England. Resan gick mycket lyckligt och vi landade i Dover den 3 juni 1706, omkring nio månader efter det att jag lämnat jättelandet.

När jag kom till mitt hem i London blev där naturligtvis stor glädje. Man hade redan sörjt mig som död, när man inte hört någonting från mig på så många år.

Kaptenen betraktade tanden med förtjusta ögon

Så småningom började jag vänja mig vid de nya förhållandena. Jag lovade min hustru att aldrig gå till sjöss mera. Och ju äldre jag blev, desto bättre trivdes jag på landbacken hos min familj. Mina barn växte upp kring mig, och jag njöt av lugnet efter alla mina äventyr.

Men det händer än i dag någon gång att jag i vänners krets berättar om mina underliga resor — precis som jag gjort det här.

Gåva av förlaget

Svenska
Barnboks-
Institutet
STOCKHOLM

Gullivers underbara resor

I Landet Lilleputt var Gulliver alldeles för stor. För där var allting så litet. Åkrarna var som små blomsterrabatter och städerna som leksaksstäder och människorna som ynkliga, fingerlånga små kryp. När Gulliver skulle äta gick det åt ettusensjuhundratjugoåtta portioner och till hans rock behövdes det flera mil tyg, och ändå blev den lite trång. Och när det började brinna i det kejserliga slottet så behövde Gulliver bara ta hatten full med vatten och ösa över slottet. Då släcktes eldsvådan. Ja, i Landet Lilleputt var Gulliver alldeles för stor.

Men i Jättarnas Land var han alldeles för liten. Där rymdes han gott i en rockficka. Men han fick akta sig så han inte trillade ur för då slog han ihjäl sig, så högt över marken befann han sig. Där duellerade han med råttorna på liv och död, där höll han på att drunkna i en skål med grädde och där bodde han i ett litet dockskåp vid kungens hov. Drottningen lekte med honom varenda dag och lät honom segla i en balja och gav honom vind i seglen med sin solfjäder, och kungen lät honom exercera på skrivbordet som en liten tennsoldat. Men när Gulliver drog sin värja, då bara skrattade kungen. För i Jättarnas Land var Gulliver alldeles för liten.

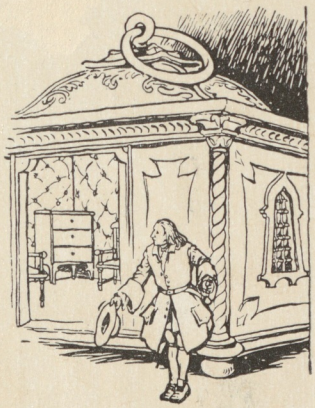

Jonathan Swift (1667—1745) var irländare till börden och präst och politiker till yrket. Hans mästerverk *Gullivers Resor* (som utkom 1726) hör samman med hans verksamhet som politiker: i skildringen av Dvärgarnas Land och Jättarnas Land tecknade han karikatyrer av sin samtids England. Möjligt är, att det var det då nyligen uppfunna mikroskopet som gav honom impulsen till berättelsen om de båda rikena där allting var så annorlunda stort än i människornas vanliga värld.

SVENSK LÄRARETIDNINGS FÖRLAG

Pris 6 kronor 50 öre

Saga 10
pf 9—14

JONATHAN SWIFT

Gullivers underbara resor

SAGA

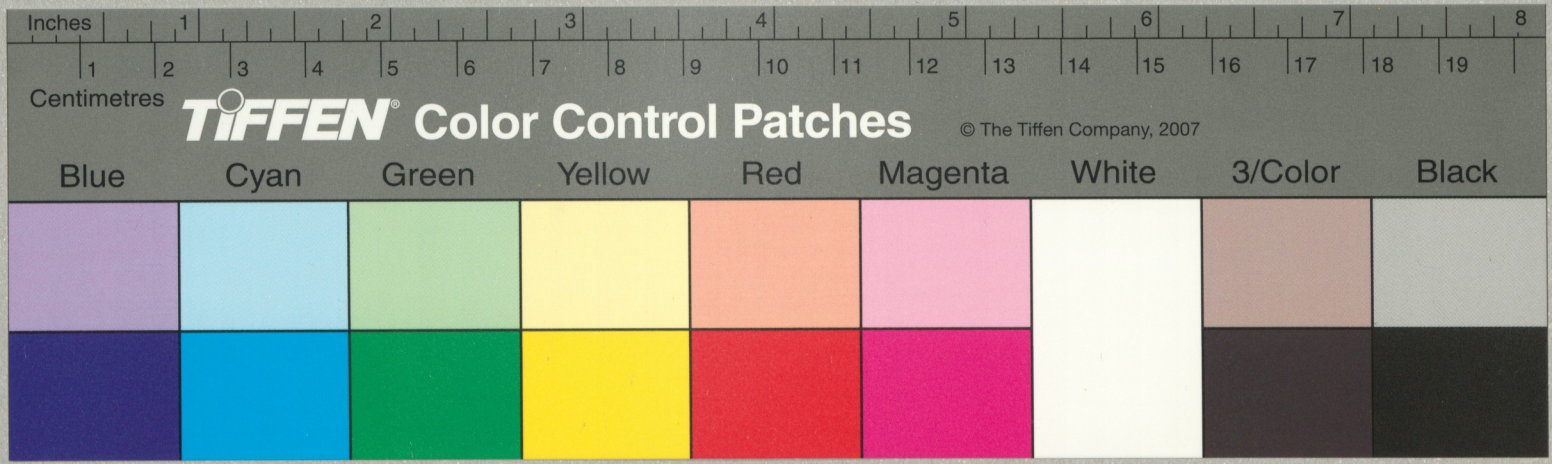
Inches
1
2
3
4
5
6
7
8
Centimetres
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
TIFFEN® Color Control Patches
© The Tiffen Company, 2007
Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black